

obrtnik podjetnik

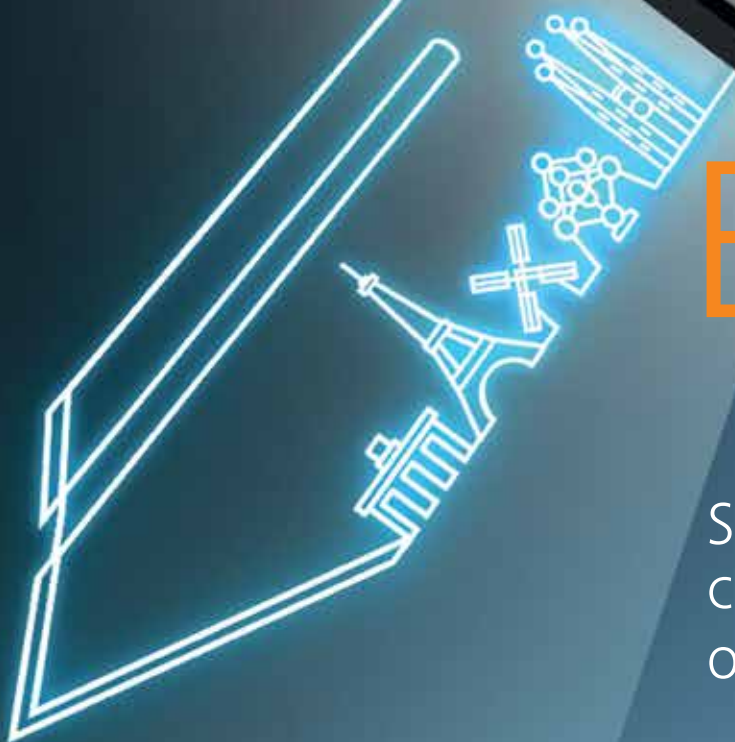

POMOČ GOSPODARSTVU:

**Vlada
na predlog OZS
podaljšala ukrep
čakanja na delo**

You drive, we care.

Evropa odpri se!

Skozi najpomembnejše
cestninske postaje v EU
od zdaj brez ustavljanja.

DKV BOX EUROPE –
Vaš ključ za novo Evropo.

dkv-euroservice.com/cestnina-Evropa

Vlada nam je prisluhnila

Zakorakali smo v drugo polovico leta, ki jo še vedno močno zaznamuje COVID-19. Mnogi so uspeli prebroditi tako imenovano koronakrizo, številni pa še vedno občutijo njene negativne posledice. Dejstvo je, da je na čakanju na delo še vedno 25 tisoč oseb, brezposelnih je ta trenutek skoraj 90 tisoč. Da bi ohranili delovna mesta v najbolj prizadetih panogah, smo vladi predlagali podaljšanje ukrepa čakanja na delo do konca leta. Vlada nam je delno ugodila in ukrep podaljšala do konca septembra. Naš predlog je bil tudi, da se zagotovi univerzalni temeljni dohodek za vse tiste, ki jim promet pade pod 50 odstotkov. Trenutni ukrepi namreč rešujejo zgolj obstoj zaposlenih v podjetjih.

Med našimi predlogi, ki so bili precej javno odmevni, pa je tudi znižanje DDV-ja. V OZS menimo, da bi ukrep znižanja DDV-ja po vzoru sosednjih držav pomagal k oživitvi malega gospodarstva. Prepričan sem tudi, da bi na ta način pospešili domačo potrošnjo, kar bi posledično pomenilo tudi več prilivov v državno blagajno. Po drugi strani pa slovenski potrošniki ne bi kupovali izdelkov in storitev v sosednjih državah, ki so že znižale DDV. Tedanja vlada je leta 2013 dvignila stopnjo DDV-ja kot ključni krizni ukrep. Pričakovali bi torej, da se DDV sedaj vrne nazaj na predkrizno raven.

Na zadnji seji Upravnega odbora OZS smo opozorili tudi na visoke stroške dela v Sloveniji. Skoraj sočasno je na ta problem opozorila tudi Evropska komisija, ki ugotavlja, da visoka obdavčitev dela v Sloveniji zelo verjetno negativno vpliva na trg delovne sile in posledično na BDP. Znižanje stroškov dela je sicer naša dolgoletna zahteva, k takšnemu ukrepu pa je našo vlado nedavno pozval tudi Bruselj. Vsekakor si bomo tudi mi še naprej prizadevali, da bi nam vlada prisluhnila tudi na tem področju.

Kot veste, smo poleti opozorili tudi na diskriminacijo pri dodeljevanju zaščitnih sredstev. Slovenski podjetniški sklad je namreč objavil javni poziv za nakup zaščitne opreme, na katerega se lahko prijavijo le mikro, mala in srednje velika podjetja z najmanj 5 zaposlenimi. V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije menimo, da je poziv SPS diskriminatoren do manjših poslovnih subjektov, zato smo zahtevali, da se poziv ustrezno popravi. Na predsednika vlade smo naslovili odprto pismo, k spremembi poziva pa smo pozvali tudi ministra Počivalška. Epilog zgodbe je, da bodo del sredstev za zaščitno opremo namenili tudi najmanjšim poslovnim subjektom z enim do štirimi zaposlenimi. In to je zasluga OZS!

Da delamo dobro in v korist članov, pa nam s pripadnostjo zbornici izkazuje vi, spoštovane članice in člani. Ob tem bom ponovil svoj večkrat izrečeni stavek – zbornica je močna in vplivna le toliko, kolikor ima članov. Zato HVALA za vašo podporo. Povezani smo močnejši!

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

obrtnik
podjetnik

Kolofon

Letnik XLIX, številka 9, september 2020
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;
e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:
www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:

Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Trženje: Maja Djordjevič, tel. 01 58 30 801

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

**Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in
priprava za tisk:** Žiga Okorn in Barbara Sirk,
www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Že od leta 1969

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

AKTUALNO

4-13

IZ OZS

14-22

PODJETNO

24

OBRTNIKOV SVETOVALEC

33

SEKCIJE

49-64

OOZ

66-70

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

72-73

NAŠI ČLANI

74-75

OBRTNIKOVA BORZA

78-80

◀ Vlada na predlog OZS podaljšala ukrep čakanja na delo

Člani Upravnega odbora OZS so na avgustovski seji ministru za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janezu Ciglerju Kralju predlagali podaljšanje ukrepa čakanja na delo za najbolj prizadete panoge. Vlada je o tem odločala dva dni pozneje in na pobudo OZS ukrep podaljšala do konca septembra. [stran 4](#)

▶ Uspešna podjetja ponos zbornice

Minuli mesec sta se predsednik OZS Branko Meh in direktor OZS Danijel Lamperger mudila v osrčju Slovenije. V družbi vodstva OOZ Litija sta obiskala podjetji Makplast in Mizarstvo Kos, člana OOZ Litija. [stran 14](#)

OBRTNIKOV SVETOVALEC

[stran 33](#)

▶ Za subvencije in pomoč slovenskim prevoznikom

Čprav vsi v en glas priznavajo, da so avtobusni prevozniki s pojavom korona-krise med najbolj prizadetimi, se država in njena SID banka odzivata prepočasi. Posojilni sklad tako še ni zaživel, dogovora o pričakovanih subvencijah, ki so jih prevozniki predlagali še pred korona-krizo, pa tudi še ni. [stran 56](#)

◀ EUROPA-MEISTER 2017-2020

Avgusta so evropski slikopleskarji združeni v svoji organizaciji UNIEP zaključili evropski projekt v programu Erasmus + KA2 – Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks z naslovom Europa-meister – K evropskemu znaku kakovosti za obrt. Kot ključni partnerji so v projektu sodelovali tudi slovenski slikopleskarji. [stran 72](#)

NASLOVNICA
Anton Šijanec

UPRAVNI ODBOR OZS

Vlada na predlog OZS podaljšala ukrep čakanja na delo

Člani Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije so na avgustovski seji ministru za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janezu Ciglerju Kralju predlagali podaljšanje ukrepa čakanja na delo za najbolj prizadete panoge. Vlada je o tem odločala dva dni pozneje in na pobudo OZS ukrep podaljšala do konca septembra.

Predsednik OZS Branko Meh je na seji uvodoma pohvalil ukrepe vlade na področju trga dela, s katerimi so lahko ohranili veliko delovnih mest. »Dejstvo pa je, da se mnogi obrtniki in podjetniki še vedno soočajo z izgubo naročil in upadom prihodkov. Zato predlagamo, da se ukrep čakanja na delo podaljša. Ne smemo pa pozabiti na samozaposlene. Predlagamo, da se tistim, ki jim je promet padel pod 50 odstotkov, zagotovi univerzalni temeljni dohodek,« je med drugim poudaril Meh.

Upravni odbor OZS je sicer ministru za delo Janezu Ciglerju Kralju predlagal, da se ukrep čakanja na delo podaljša celo do konca leta. Kot je pojasnil minister, bi morala vlada v tem primeru odpreti zakon. Sicer pa tudi vlada pri-

znava, da je trenutno na začasnem čakanju na delo še vedno veliko število delavcev, kar kaže na to, da v nekaterih panogah še vedno ni zaznati okrevanja ali pa to ni dovolj močno za zagotovitev polne izkoriščenosti kadra.

Minister Cigler Kralj je pohvalil sodelovanje zbornice z ministrstvom ter obljubil, da bo prisluhnil vsem pobudam OZS. Situacijo na trgu dela je Cigler Kralj komentiral: »Ni več univerzalnega temeljnega dohodka, ukrepi so le še za zaposlene, ne več za samozaposlene. Kot veste, ima Vlada možnost s sklepom podaljšati ukrep čakanja na delo še za en mesec, najdlje do 30. septembra. Ravno včeraj in danes tehtamo, kaj narediti in prisluhnili bomo vam. Če ukrepe podaljšamo do konca leta, pa

to pomeni, da moramo odpreti zakon. Na čakanju na delo je še vedno 25 tisoč oseb, precej malo ljudi ima skrajšan delovni čas,« je dejal minister. Med najbolj prizadetimi panogami, tako minister, sta industrija dogodkov in turistični prevozi.

Dolgotrajna oskrba da, toda ne na račun dodatnih obremenitev gospodarstva

Na seji so razpravljali tudi o predlogu zakona o dolgotrajni oskrbi, ki je v javni obravnavi. Stališče OZS je, da je to področje nujno potrebno urediti, v kolikor pa se uvede prispevna stopnja za dolgotrajno oskrbo, se mora po drugi strani v enaki meri razbremeniti ostale prispevke na plače. Skupno breme za

delodajalca se torej ne sme povečati. Meh je obenem prepričan, da bi lahko manko sredstev našli v črni in sivi ekonomiji. »Tu se skriva mnogo več kot 325 milijonov evrov, kolikor jih potrebujemo za dolgotrajno oskrbo,« je še poudaril Meh.

Minister pa je dejal: »Predlog, ki je bil prestavljen v javnosti, je predlog ministra Gantarja, ne moj. Bližje mi je vaš pristop, ki ga je dal predsednik Meh. Vemo, da potrebujemo dodatnih 325 milijonov evrov, ki jih bomo nekje morali vzeti. Pričakujem, da boste tudi vi aktivni v tem času javne razprave, da najdemo družbeni dogovor, kje najti ta sredstva. Najbrž pa se vsi strinjamo, da je treba razbremeniti oskrbovance in svoje.«

Upokojeni obrtniki še vedno v neenakem položaju

Predsednik Meh je na seji izpostavil tudi dvojni status upokojenih obrtnikov, kar je dolgoletna zahteva OZS. »Upokojenim obrtnikom je treba omogočiti nadaljevanje dejavnosti, pri čemer bi obdržali polno pokojnino in plačevali polne prispevke. Država bi s tem dobila mnogo več v državno blagajno. Na drugi strani pa imamo profesorje, ki lahko predavajo in prejemajo polno pokojnino. Želimo si samo enake pogoje v tej državi,« je dejal Meh.

Glede dvojnega statusa upokojenih obrtnikov je minister dejal, da je ta problem stranka Nova Slovenija v preteklosti že skušala rešiti. »Razmišljamo, kako in v katerem trenutku bomo znotraj koalicijskih strank pristopili s predlogi rešitev v smeri bolj varnega poslovnega okolja. Velika prednost je, da ljudi ohranjaš delovno aktivne, to še toliko bolj velja za samozaposlene. Sem tudi za to, da bi omogočili, da bi se pogodba o zaposlitvi ob upokojitvi prekinila in na željo delodajalca ter delavca nadalejevala,« je še pojasnil minister.

Minister napoveduje še nekatere druge spremembe

Minister Cigler Kralj je članom UO OZS zagotovil, da obstaja tudi možnost skrajšanja bremena bolniške v breme delodajalca s 30 na 15 delovnih dni, s čimer

bi po besedah ministra zelo pomagali samozaposlenim in delodajalcem. To je prav tako dolgoletna zahteva OZS.

V razpravi so člani UO OZS na ministra naslovili še več pozivov. Med drugim želijo, da se ne sankcionira tistih delodajalcev, ki zaradi upada prihodkov ne bodo mogli pravočasno izplačati regresa delavcem. Prav tako upajo, da se bo preuredilo breme bolniške odsotnosti zaposlenih zaradi poškodbe zunaj službenih obveznosti.

Podpredsednik OZS Ivan Meh je na seji izpostavil primer v svojem podjetju, ko se je delavec poškodoval izven delovnega okolja in mu je kot delodajalec mesec in pol kril njegovo bolniško odsotnost. To se mu ne zdi pošteno, saj se nesreča ni zgodila v delovnem okolju.

Predsednik sekcije za promet pri OZS Peter Pišek pa je izpostavil težave v prevozništvu. »Vsem, ki so prizadeti, je treba pomagati preživeti,« je poudaril Pišek, ki je obenem pohvalil zgledno sodelovanje z ministrom Vrtovcem. Med najbolj prizadetimi so še vedno turistični prevozi, česar se zaveda tudi minister.

Da so razmere negotove tudi v lokalnem okolju, pa je opozoril **Jernej Bortolato**, predsednik območne zbornice

STROŠKI DELA V SLOVENIJI PREVISOKI

Predsednik Meh je na seji izpostavil tudi previsoke stroške dela v Sloveniji, ki med drugim zmanjšujejo konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Znižanje stroškov dela je sicer dolgoletna zahteva OZS.

Še isti teden je na to opozorila tudi Evropska komisija, ki ugotavlja, da visoka obdavčitev dela v Sloveniji zelo verjetno negativno vpliva na trg delovne sile in posledično na BDP. Mednarodne institucije zato slovenski vladi svetujejo, naj razbremeni obdavčitev dela in uvede rasti prijaznejšo davčno strukturo, so sporočili iz Bruslja.

ce iz Sežane. »Težave imajo podjetja, ki so izvozno usmerjeni. Veliko podizvajalcev je vezanih nanje. Koristijo ukrepe čakanja na delo in apeliram, da se nadaljša ta ukrep. Če tega ne bo, bo veliko ljudi ostalo na cesti,« je med drugim opozoril Bortolato.

Tudi v gostinstvu in turizmu še vedno čutijo posledice epidemije. »Podali smo predloge, ki pa žal niso bili sprejeti. Vavčerji so naši panogi deloma pomagali preživeti, ne pa vsem. Prosimo, da se ne sankcionira tistih delodajalcev, ki niso sposobni pravočasno izplačati regresa. Predlagali smo tudi znižanje DDV, s čimer bi spodbudili potrošnjo, a nismo bili uslišani,« je predloge strnil **Blaž Cvar, predsednik sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS**.

Predsednik Meh je ob robu seje izpostavil tudi pomembno vlogo zbornice v času epidemije: »Bili smo najboljši servis članov v tem času, svetovali smo tako članom in nečlanom. V tem času smo dobili kar 600 novih članov.« Tudi minister je pohvalil aktivno vlogo zbornice v tem težkem obdobju in obenem priznal, da je tudi sam svojim znancem predlagal, da se za pomoč in informacije obrnejo na OZS.

MIRA ČREŠNAR

ZA SPODBUDO DOMAČI POTROŠNJI

OZS predlaga znižanje stopnje DDV-ja

Z negativnimi posledicami epidemije COVID-19 se soočajo številni obrtniki in podjetniki. V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS) menimo, da bi ukrep znižanja DDV-ja po vzoru sosednjih držav pomagal k oživitvi tega ranljivega segmenta gospodarstva. Ministrstvu za finance in Vladi RS smo zato danes ponovno predlagali znižanje stopnje DDV-ja.

» Naš ključni cilj mora biti, da oživimo slovensko gospodarstvo, ki ga je prizadela epidemija COVID-19. Zaradi upada naročil so mnogi primorani tudi odpuščati. Z znižanjem stopnje DDV-ja, kot so to storile tudi sosednje države, bi pospešili domačo potrošnjo, kar bi posledično pomenilo tudi več prilivov v državno blagajno. Po drugi strani pa slovenski potrošniki ne bi kupovali izdelkov in storitev v sosednjih državah, ki so znižale DDV,« ob tem poudarja **Branko Meh, predsednik OZS**.

V OZS predlagamo, da se splošna stopnja DDV-ja zniža z 22 na 20 odstotkov, znižana stopnja pa z 9,5 na 8,5 od-

stotkov. Hkrati pa naj država za najbolj prizadete panoge (kozmetične storitve, avtobusni prevozi, prireditvena dejavnost, dejavnosti kemičnega čiščenja in pranja, šivanje izdelkov po meri, izdelava čevljev, fotografske storitve, domača in umetnostna obrt) začasno omogoči obračun DDV-ja po nižini stopnji (8,5 %). Za področje gostinstva turizma in gostinstva (gostinske storitve prehrane, brezalkoholne pijače, vino in pivo, razen za alkoholne pijače z več kot 15 volumenskih odstotkov alkohola) predlagamo začasno znižanje DDV-ja na 7 odstotkov.

Naša največja gospodarska partnerica Nemčija je že znižala splošno stopnjo DDV-ja z 19 na 16 odstotkov, znižano stopnjo pa s 7 na 5 odstotkov. Sosednja Avstrija je znižala DDV na področju gostinstva in nastanitvenih dejavnosti na 5 odstotkov. Znižanje stopnje DDV-ja pa sta že napovedali tudi Italija in Hrvaška.

V Sloveniji so izdelki in storitve v okviru določenih obrtnih dejavnosti, ki izvajajo storitve za končnega potrošnika, obdavčeni z 22-odstotnim DDV-jem, zaradi česar so njihove storitve in izdelki predragi za končnega porabnika. Številni so v času epidemije COVID-19 ostali brez dela, zmanjšala se je tudi kupna moč. Znižanje stopnje DDV-ja bi tako pomenilo vsaj delno pomoč, ki bi marsikateremu obrtniku in podjetniku omogočila preživetje, sicer bodo primorani odpuščati in zapirati obratovalnice.

MIRA ČREŠNAR

SPREMEMBA ODLOKA GLEDE PREHAJANJA MEJNIH PREHODOV

Dnevni delovni migranti med izjemami

Konec minulega meseca je vlada izdala Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov za preprečitev širjenja nalezljive bolezni COVID-19 na mejnih prehodih na zunanji meji, na kontrolnih točkah na notranjih mejah in v notranjosti Republike Slovenije. Ob tem je OZS vlado opozorila na problematiko prehoda meje za delavce, ki so hrvaški državljani in so zaposleni pri slovenskih obrtnikih in podjetnikih oziroma dnevni delovni migranti. Glede na to, da ti predstavljajo

pomembno delovno silo v marsikaterem slovenskem podjetju, je OZS vladi predlagala, da ti delavci neovirano prihajajo na delovno mesto, na meji pa se izkažejo s potrdilom delodajalca, da so dejansko zaposleni v slovenskem podjetju. Vlada je sledila zborničnemu predlogu in dnevne delovne migrante uvrstila med izjeme, za katere odreditev obvezne karantene ne velja. Več o spremembi Odloka preberite v članku Zdenke Bedekovič v tokratnem Svetovalcu.

E. M.

SOP

VOLITVE NOVIH ČLANOV SKUPŠČINE

Glede na to, da konec leta 2020 poteče mandat sedanjim članom skupščine SOP, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije člane, ki so hkrati tudi zavarovanci SOP, poziva, naj vložijo kandidature in se tako potegujejo za mesto v skupščini. SOP kandidature zbira do 15. septembra 2020.

Minister obljubil pomoč tudi podjetjem, ki imajo manj kot 5 zaposlenih

Predsednik OZS Branko Meh in direktor OZS Danijel Lamperger sta se konec avgusta sestala z ministrom za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravkom Počivalškom in njegovo ekipo. Teme sestanka so bile zaščitna oprema in pridobitev kreditov za podjetja, ki imajo manj kot 5 zaposlenih, ter problematika dnevni migrantov.

Slovenski podjetniški sklad (SPS) je v začetku julija objavil Javni poziv COVID-19 za nakup zaščitne opreme, na katerega se lahko prijavijo le mikro, mala in srednje velika podjetja z najmanj pet zaposlenimi. V okviru poziva za nakup zaščitne opreme bo mikro, malim in srednje velikim podjetjem na voljo skupno 10 milijonov evrov finančnih sredstev za nakup zaščitne opreme, od tega bo Evropski sklad za regionalni razvoj prispeval 7,2 milijona evrov. Posamezno podjetje bo lahko prejelo do 9.999 evrov pomoči, sredstva pa bodo dostopna preko SPS. V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije smo že od vsega začetka opozarjali, da je poziv SPS diskriminatoren do manjših poslovnih subjektov. Predsednik OZS Branko Meh je na to temo med drugim naslovil tudi odprto pismo na predsednika Vlade RS Janeza Janšo.

Na podlagi vseh opozoril in aktivnosti OZS je **minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek** konec avgusta sklical sestanek z vodstvom OZS. **Predsednik OZS Branko Meh** je na sestanku ponovno opozoril na to, kako pomembno je malo gospodarstvo ter predstavil statistiko podjetij, ki imajo manj kot pet zaposlenih.

Na sestanku so bili predstavljeni tudi krediti za omilitev posledic COVID-19, ki jih razpisujeta SPS in Slovenski regionalni razvojni sklad Ribnica.

Dogovorili so se, da bodo do zaščitne opreme in brezobrestnih kreditov opravičena tudi podjetja, ki imajo manj kot 5 zaposlenih, za kar smo si prizadevali v OZS.

OZS je ministrstvo za gospodarstvo in kabinet predsednika vlade pisno opozorila tudi na problematiko prehoda

meje za delavce, ki so hrvaški državljani in so zaposleni pri slovenskih obrtnikih in podjetnikih (dnevni delovni migranti). Predlagali smo, da bi ti delavci neovirano prihajali na delovno mesto, na meji pa bi se izkazali s potrdilom delodajalca, da so dejansko zaposleni v slovenskem podjetju. Vlada je s sprejetjem Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov za preprečitev širjenja nalezljive bolezni COVID-19 na mejnih prehodih na zunanji meji, na kontrolnih točkah na notranjih mejah in v notranjosti Republike Slovenije sledila našemu predlogu, saj za hrvaške državljane, ki so zaposleni pri slovenskih obrtnikih in podjetnikih (dnevni delovni migranti) velja izjema za odreditev obvezne karantene.

MAG. MAJA RIGAČ

DOMAČA POTROŠNJA LAHKO REŠI ŠTEVILNA DELOVNA MESTA

Poziv k sprostitev makrobonitetnega ukrepa na področju kreditiranja prebivalstva

Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Združenje bank Slovenije so 28. avgusta glede na presežene učinke ukrepa na posojilno aktivnost prebivalstva in glede na negativen vpliv na domače povpraševanje ter gospodarsko rast, predsedniku Vlade, guvernerju Banke Slovenije in predsedniku Državnega zbora RS poslali pismo s skupnim pozivom za sprostitev makrobonitetnega ukrepa na področju kreditiranja prebivalstva, ki ga v celoti navajamo v nadaljevanju.

Spoštovani, že ob najavi makrobonitetnega ukrepa na področju omejevanja kreditiranja prebivalstva, ki ga je Banka Slovenije sprejela konec oktobra 2019 z veljavnostjo 1. novembra 2019, smo predstavniki gospodarstva ugotavljali, da bo imel ukrep bistveno omejevalne posledice na dostopnost do kreditov dobršnega dela slovenskega prebivalstva in posledično na potrošnjo in investicije ter pozivali k ponovni oceni in razmisleku o ustreznosti ukrepa, v že takratnem času opaznega gospodarskega ohlajanja. Že ob uveljavitvi ukrepa smo argumentirano izpostavljali, da utegne ukrep imeti občutne vplive v širšem makroekonomskem smislu, in sicer (najmanj) na znižanje zasebne potrošnje, gospodarske rasti in davčnih prilivov in ne nazadnje negativne vplive na poslovanje bančnega sektorja ter povišanje izpostavljenosti tveganju finančne stabilnosti, hkrati pa tudi na dejstvo, da je ukrep pretiran tudi z vidika varovanja slovenskega prebivalstva pred prezadolženostjo, saj je le to med najmanj zadolženimi v Evropski uniji in je predstavljalo tudi v prejšnji svetovni finančno gospodarski krizi najmanj tvegan segment kreditojemalcev slovenskega bančnega sistema, za razliko od nekaterih drugih evropskih bančnih sistemov, kar je med drugim tudi posledica že druge obstoječe regulative, ki varuje potrošnika pred prezadolženostjo.

Zaradi predvidenih občutnih vplivov

Bigstock

ukrepa na gospodarstvo, je le te obravnaval na svoji nujni seji 27. novembra 2019 tudi Odbor za finance Državnega zbora RS in sprejel sklepe za ponovno oceno učinkov ukrepa na gospodarstvo in dostopnost kreditov slovenskemu prebivalstvu.

Od uvedbe ukrepa je minilo že deset mesecev in gibanja kažejo, da so bili učinki ukrepa še celo večji od predvidenih. Že takoj po uveljavitvi ukrepa je prišlo, zaradi močnega negativnega vpliva ukrepa na oceno kreditne sposobnosti prebivalstva, do drastičnega znižanja kreditiranja prebivalstva tako stanovanjskega, še bolj pa potrošniškega. Iz februarja 2020 objavljenih podatkov BS o gibanju mesečnih stanj posojil je razvidno, da je po

izrazitem povečanju odobrenih posojil v mesecu oktobru 2019, ki je najverjetneje odraz povečanega povpraševanja zaradi najave makrobonitetnih ukrepov, vidno že v novembru močno znižanje. Na področju potrošniških posojil je celo že takoj prvi mesec prišlo do neto odplačil oziroma nominalnega znižanja stanja posojil, ki se je v mesecu decembru 2019 še nadalje znižalo.

Dodatno so na posojilno aktivnost in predvsem na domače povpraševanje v obdobju od vključno marca dalje negativno vplivale tudi poslabšane gospodarske razmere zaradi epidemije COVID-19. V avgustovskih objavah BS informira, da se rast posojil od začetka epidemije dalje še dodatno hitro znižuje. Medletna rast potrošniških posojil se je junija 2020 znižala že na -1,7 %, prav tako pa se je pomembno upočasnila tudi letna rast stanovanjskih posojil, in sicer kar za polovico.

UMAR v poletni napovedi za leto 2020 predvideva 7,6-odstotni upad slovenskega BDP-ja in zmanjšanje vseh agregatov potrošnje, z izjemo državne potrošnje zaradi sprejetih kriznih ukrepov. UMAR prav tako pričakuje možnost velikega upada obsega izvoza in investicij, močnejše naj bi letos padla tudi zasebna potrošnja tako zaradi varnostnih ukrepov za varovanje zdravja in v nadaljevanju zaradi splošne negotovosti, ki bo vplivala na odlaganje nenujnih nakupov.

Podobno tudi BS v avgustovskih objavah navaja zlasti od aprila dalje, manjšo potrošnjo gospodinjstev, ki poleg še nekaterih drugih dejavnikov prispeva po drugi strani k še nadaljnjemu zviševanju že sicer visokih rasti varčevanja in depozitov. Vloge nebančnega sektorja se po navedbah letos izrazito povečujejo, do konca junija se je njihova medletna rast zvišala na 9,9 % medletno. Samo vloge gospodinjstev so k rasti vlog v bančnem sistemu v prvem polletju letos prispevale 1,25 mrd. EUR (junija je rast vlog znašala 10,2 %) in znašajo že več kot 21 mrd. EUR.

V takšnih razmerah je posebej za mikro in mala podjetja, kakor tudi za velika podjetja, domače povpraševanje in ohranjanje vloge bančnega sektorja pri financiranju domače potrošnje dodatno pomembno in lahko pripomore ohraniti delovnih mest in gospodarski aktivnosti. Posebej ob dejstvu, da so slovenska gospodinjstva med najmanj zadolženimi v Evropski uniji s trendom upadanja zadolženosti v odnosu do razpoložljivega dohodka in pa visokimi stopnjami rasti varčevanja že od konca prejšnje gospodarske krize dalje.

Prav tako je le ta pomembna za investicije v gradnjo stanovanj in reševanje stanovanjskega problema slovenskih gospodinjstev, posebej v razmerah, ko je primerjava med najemninami in odplačilom obroka kredita za enakovrstno stanovanje v prid kreditu, ki pa ga prebivalci ob zaostreni regulativi ne morejo pridobiti, medtem ko pa plačujejo najemnine v primerljivi višini, kot bi odplačevali kredit za rešitev stanovanjskega problema.

Glede na presežene učinke ukrepa na posojilno aktivnost prebivalstva, ki jih je zasledovala Banka Slovenije ob sprejemu ukrepa, in pa glede na negativni vpliv na domače povpraševanje in gospodarsko rast ter posledično na izpad davčnih prihodkov ter na finančni položaj bančnega sektorja, pozivamo k sprostivni ukrepa vsaj v delu, ki se nanaša na v novembru 2019 dodatno uveljavljene omejitve razmerja med letnim stroškom servisiranja celotnega dolga in letnim dohodkom prebivalcev ter prehodu nazaj na predhodni regulatorni okvir, ki ne onemogoča dostopa do virov financiranja tako velikemu delu slovenskih državljanov.

RAZPIS SPS

Diskriminacija malih obrtnikov in podjetnikov pri sofinanciranju zaščitne opreme

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije smo julija opozorili, da je javni razpis Slovenskega podjetniškega sklada za nakup zaščitne opreme diskriminatoren do manjših poslovnih subjektov. Namenjen je namreč zgolj mikro, malim in srednje velikim podjetjem z najmanj pet zaposlenimi.

V okviru Javnega poziva COVID-19 za nakup zaščitne opreme bo mikro, malim in srednje velikim podjetjem na voljo skupno 10 milijonov evrov finančnih sredstev za nakup zaščitne opreme, od tega bo Evropski sklad za regionalni razvoj prispeval 7,2 milijona evrov. Posamezno podjetje bo lahko prejelo do 9.999 evrov pomoči, sredstva pa bodo na osnovi Javnega poziva dostopna preko SPS.

»Sprašujemo se, zakaj mali obrtniki in podjetniki ne bi smeli biti upravičeni do teh sredstev. Treba je tudi vedeti, da so mali obrtniki in podjetniki in samozaposleni najbolj ranljiva skupina, kar pa je SPS očitno prezrl. Verjamemo, da bodo »napako« nemudoma odpravili in omogočili tudi samozaposlenim in podjetjem z manj kot 5 zaposlenimi, da se lahko prijavijo na razpis,« ob tem poudarja **Branko Meh, predsednik OZS**.

Namen projekta je, tako SPS, zagotovitev ustrezne varnosti zaposlenih in varnega poslovanja malih in srednje

velikih podjetij v času epidemije COVID-19 oziroma po njej, kot preventiva pred ponovnim širjenjem virusa. V okviru projekta se bo podjetjem sofinanciral nakup zaščitne opreme (pralnih obraznih zaščitnih mask, obraznih zaščitnih mask za enkratno uporabo, zaščitnih rokavic, razkužil, brezstičnih termometrov za merjenje telesne temperature) za zagotovitev ustrezne zaščite pred okužbami in širjenjem virusa COVID-19.

»Mar v podjetjih z manj kot 5 zaposlenimi in pri samozaposlenih ni treba zagotavljati ustrezne varnosti?« se ob tem sprašuje predsednik Meh, ki je v zvezi z objavljenim razpisom že stopil v stik z **direktorico SPS Majo Tomanič Vidovič**. Stališčem in pozivu OZS se pridružuje tudi ZDOPS, z vsebino javnega poziva, ki je do malih poslovnih subjektov diskriminatoren, pa smo z odprtim pismom seznanili tudi predsednika Vlade RS Janeza Janšo.

MIRA ČREŠNAR

ZAŠČITNA OPREMA PO NOVEM TUDI ZA MALE OBRTRNIKE IN PODJETNIKE

OZS je k popravku javnega poziva pozvala tudi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Po sestanku predsednika OZS Branka Meha in direktorja OZS Danijela Lampergerja z ministrom Zdravkom Počivalškom, ki se je odvil avgusta, smo dobili zagotovilo, da bodo del sredstev za zaščitno opremo vendarle namenili tudi samozaposlenim ter mikro podjetjem z enim do vključno štirimi zaposlenimi. Zaščitna oprema pa bo na voljo tako nečlanom kot članom zbornice.

Informacije o tem, kako in na kakšen način boste lahko dostopali do zaščitne opreme, pa vam bomo posredovali takoj, ko bodo usklajene vse podrobnosti. Spremljajte naše spletne strani in e-novice.

IZPOLNJEVANJE POGOJEV ZA LICENCE SKUPNOSTI PO NOVI ZAKONODAJI

Novembra poteče rok za uskladitev z novim zakonom

Sprememba Zakona o prevozih v cestnem prometu velja od 23. novembra 2019 (Uradni list RS, št. 67/19). Prehodno obdobje za licence Skupnosti, ki so bile izdane pred 23. novembrom 2019, poteče 23. novembra 2020. Do takrat morajo imetniki licenc z novim zakonom uskladiti izpolnjevanje pogoja glede upravljavca prevozov.

Čez dobra dva meseca, 23. novembra 2020, torej poteče prehodno obdobje, do katerega morajo imetniki licenc Skupnosti, ki so bile izdane pred so bile izdane pred 23. novembrom 2019, izpolnjevati zakonski pogoj upravljavca prevozov pod novimi pogoji. In sicer:

- če je upravljavec prevozov **LASTNIK (več kot 50-odstotni, samostojni podjetnik posameznik) druga dokazila niso potrebna, ni omejitve glede števila podjetij in vozil.**

- če je upravljavec prevozov **ZAPOSLEN** pri prevozniku, mora biti zaposlen po pogodbi o zaposlitvi za polni delovni čas. Upravljavec je lahko samo v enem podjetju.

- če je zunanji oziroma **POGODBENI** upravljavec prevozov, je lahko samo v enem podjetju, ki ne sme imeti skupno več kot pet vozil.

Vsem prevoznikom, ki imajo izdano licenco Skupnosti in še nimajo upravljavca prevoza pod naštetimi pogoji, OZS svetuje, da to čim prej uredijo in o spremembi obvestijo izdajatelja licence.

Pravilnik podrobneje opredeljuje pogoje

Od 6. avgusta 2020 dalje velja tudi nov Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o licencah za opravljanje prevozov v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 102/20), ki podrobneje opredeljuje zakonske pogoje za pridobitev licence Skupnosti glede:

- minimalnega števila zaposlenih voznikov,
- minimalnega števila ostalih zaposlenih v podjetju,

- obvezne prisotnosti v času uradnih ur,

- zahteve glede sedeža podjetja in prostora ter

- zahteve glede komunikacijske in pisarniške opreme.

Novi pravilnik se za izdajo nove licence Skupnosti uporablja od **6. avgusta 2020 dalje**, podjetja, ki pa so pridobila licenco Skupnosti pred uveljavitvijo tega pravilnika, torej do 6. avgusta 2020, morajo število zaposlenih in zahteve glede uradnih ur, prostora in opreme z novim pravilnikom **uskladiti najkasneje do 23. novembra 2020**.

V času od 6. avgusta 2020 do 1. junija 2021 mora imeti podjetje, ki zaproša za izdajo nove licence Skupnost :

- če ima nad 5 vozil: minimalno enega zaposlenega voznika,

- če ima nad 20 vozil: minimalno enega ostalega zaposlenega.

Ta določba velja za obstoječe prevoznike od 23. novembra 2020 do 1. junija 2021.

Glede števila zaposlenih voznikov in ostalih zaposlenih velja prehodno obdobje do 1. junija 2021. Po končanem prehodnem obdobju, **torej po 1. juniju 2021, morajo vsa podjetja uskladiti število zaposlenih voznikov in število ostalih zaposlenih v skladu s tem pravilnikom. 23. novembra 2020 bodo pogoji za obstoječe in nove licence enaki, 2. junija 2021 pa bodo novi pogoji veljali v celoti.**

Pomembno je opozoriti še, da se spremembe omenjenega zakona in pravilnika nanašajo na licence Skupnosti, **na pogoje za pridobitev nacionalne licence za prevoz blaga, potnikov in taksi prevoze pa ne vplivajo.**

BOŽENA GERMELJ DRSTVENŠEK

DOPUST

STARŠEM PRVOŠOLCEV DODATEN DAN IZREDNEGA DOPUSTA

Letos so po novem lahko dan izrednega dopusta za spremstvo prvošolca na prvi šolski dan izrabili vsi starši, ne glede na to, ali so zaposleni v javnem ali zasebnem sektorju. Novela Zakona o delovnih razmerjih (ZDR), ki je začela veljati na začetku letošnjega leta, je namreč med osebne okoliščine, za katere ima delavec pravico do plačane odsotnosti z dela, dodala spremstvo prvošolca v šolo na prvi šolski dan. Cilj te spremembe, ki ni več le dobra volja delodajalca, je bil izenačiti zaposlene v zasebnem in javnem sektorju.

E. M.

Brigita Pušnik, frizerka

Pripravimo delo na prihodnost.

Začnimo nekaj *neprecenljivega*.

Mastercard® podpira obrtnike in mala podjetja z različnimi produkti in izobraževanjem o digitalni transformaciji. **Preverite možnosti.** www.siol.net/ohranimo-delo-neprecenljivo

DELODAJALCI IN STROKA ENOTNI

Narediti moramo vse, da do izbruhov COVID-19 ne pride

Ob zaključku poletnih dopustov in vračanju zaposlenih na svoja delovna mesta so predstavniki delodajalcev, NIJZ, Ministrstva za zdravje RS in epidemiologi na skupni novinarski konferenci predstavili ukrepe za preprečevanje širjenja COVID-19 v delovnem okolju. Stroka in delodajalci so enotni, da je treba s preventivnimi ukrepi poskrbeti za to, da do izbruhov virusa v delovnih okoljih ne pride.

Med osrednjimi govorniki novinarske konference je bil tudi **Branko Meh, predsednik OZS**, ki je poudaril pomen zaščitnih ukrepov. »Tako delodajalci kot delavci moramo spoštovati priporočila stroke, se ustrezno zaščititi in se vesti odgovorno. Slovensko gospodarstvo si preprosto ne more privoščiti ponovnega zaprtja, saj bi to pomenilo katastrofo. Narediti moramo vse, da do izbruhov virusa v naših podjetjih ne pride,« je med drugim poudaril Meh in obenem pozdravil podaljšanje ukrepa čakanja na delo. »Če zapremo obratovalnice in podjetja, pa ne bo več čakanja na delo, ampak se bodo vsi ti delavci znašli na zavodu za zaposlovanje,« je še dodal.

Meh je opozoril tudi na stališče sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS, namreč, da bi morala država plačati zaposlenim neki dodatek za nošenje obvezne zaščitne opreme. Po mnenju sekcije je, denimo, nošenje mask za natakarje dodatna obremenitev, zato pričakujejo neko nadomestilo.

V Sloveniji je zaposlenih več kot 800.000 ljudi, ki v delovnih okoljih preživijo vsaj osem ur, zato lahko pri njih do

okužbe pride še lažje, kot sicer. Bliža se tudi zima, ki prenos okužb še pospeši, je danes opozorila predstojnica kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa Univerzitetnega kliničnega centra (UKC) Ljubljana **Metoda Dodič Fikfak**.

Študije po prvem valu epidemije so po besedah Dodič Fikfakove pokazale, da so prizadeti predvsem proizvodnja, industrija gradbeništva in trgovine. Pri tem do okužb prihaja tudi preko predmeta, ki ga obdeluje več delavcev. Pokazale so tudi, da več kot 10 odstotkov delavcev, ki so se po prvem valu vrnili na delo, trpi za posttraumatsko stresno motnjo, ki pa se ni pojavila tam, kjer so imeli dobro organizirano preventivo in kjer so pri tem sodelovali tudi delavci. Zato je po njenem pomembno, da v podjetjih poskrbijo za primerne preventivne ukrepe, kot tudi, da pri njih sodelujejo delavci, ki morajo tudi razumeti, kako se morajo obnašati.

Državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje RS **Tina Bregant** pa je poudarila, da mora ena glavnih priorit postati ta, da ne hodimo v službo bolni. Direktor Nacionalnega inštituta za javno zdravje **Milan Krek** je ob tem poudaril, da so

»Slovensko gospodarstvo si preprosto more privoščiti ponovnega zaprtja, saj bi to pomenilo katastrofo,« je na novinarski konferenci med drugim poudaril Branko Meh, predsednik OZS.

preventivni ukrepi, kot je nošenje zaščitne maske, ohranjanje razdalje in razkuževanje rok, tako v gospodarstvu kot tudi v vsakdanjem življenju »naša nova realnost. Brez tega ni mogoče gnati gospodarstva naprej in zmanjšati škode,« je opomnil.

Državna sekretarka na ministrstvu za delo **Mateja Ribič** pa je izpostavila, da morajo delodajalci skupaj s strokovnjaki medicine dela in varnosti pri delu revidirati hišne ocene tveganja in vključiti tudi novi koronavirus. »Treba je določiti ukrepe, ki preprečujejo širjenje okužbe, in omogočajo, da bi se delavci na delovnem mestu počutili varne,« je dejala Ribičeva.

Zaradi epidemije je v zadnjih mesecih bruto domači proizvod v Sloveniji padel za tretjino, a to po besedah **direktorice GZS Sonje Šmuc** ni nič posebnega, saj je tako povsod v Evropi. Za letos GZS pričakuje od 10- do 15-odstotni padec prodaje, kar pa je nekoliko manj, kot so pričakovali.

MIRA ČREŠNAR

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi (do 5. 10. 2020)

2. Končane javne razprave:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona
- Odredba o spremembah in dopolnitvah Odredbe o določitvi seznama tehničnih specifikacij o postopkih s področja motornih in priklopnih vozil
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju
- Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi
- Osnutek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odpadkih
- Osnutek Uredbe o spremembah Uredbe o izrabljenih vozilih
- Osnutek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
- Osnutek Uredbe o spremembi in dopolnitvi Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže
- Osnutek Sklepa o določitvi zneska za nadomestilo in za enoto obremenitve za okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju omejevanja konkurence
- Predlog Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti
- Osnutek Pravilnika o spremembah Pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj
- Osnutek Uredbe o izvajanju Uredbe EU o medicinskih pripomočkih
- Predlog Uredbe o registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premožnin

3. V pripravi na ministrstvih:

- Osnutek predloga zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Osnutek predloga zakona o čezmejnem izvajanju storitev
- Osnutek predloga zakona o postopku priznavanja

- poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti – pogajalska skupina
- Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov
- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih
- Predlog pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju prostora
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja
- Predlog Zakona o davku na motorna vozila
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

4. Obravnava v državnem zboru

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju
- Predlog zakona o spremembi Zakona o dohodnini
- Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini
- Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih
- Predlog zakona o spremembi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih
- Predlog Zakona o spremembi Zakona o prevozih v cestnem prometu

Uspešna podjetja ponos zbornice

Minuli mesec sta se predsednik OZS Branko Meh in direktor OZS Danijel Lamperger mudila v osrčju Slovenije. V družbi vodstva OOO Litija sta obiskala podjetji Makplast in Mizarstvo Kos, člana OOO Litija.

Predsednik OZS Branko Meh in direktor Danijel Lamperger sta najprej obiskala podjetje Makplast, ki ga vodi Tomaž Mahkovec. V podjetju je še vedno nepogrešljiva pomoč njegovega očeta Andreja, ki je leta 1996 postavil temelje podjetja, v katerem se ukvarjajo s preoblikovanjem plastičnih mas. Na sedanjno lokacijo so se preselili leta 2012 in proizvodnjo opremili s sodobnimi stroji. Na njih nastajajo izdelki in polizdelki, ki se uporabljajo pri toplotnih črpalkah, v avtomobilski industriji, transportni embalaži, igralništvu, sanitarni opremi, medicinski opremi, razsvetljavi, telefoniji, vinskih prešah, reklamnih izdelkih in panojih, vgrajeni so v avtobuse, traktorje, avtodome, industrijske stroje ..., ki jih prodajajo v Avstriji, Nemčiji, Srbiji, na Hrvaškem in pri nas.

Zaradi posledic epidemije koronavirusa so v podjetju Makplast imeli manj dela, veseli pa so, da so kljub temu uspeli obdržati vseh deset zaposlenih.

Predsednik Meh je izrazil zadovoljstvo, da ima zbornica tako uspešne člane, hkrati pa jim je zagotovil podporo in pomoč, če bi jo potrebovali, tudi v prihodnje.

Podjetje Makplast se nahaja v obrtno industrijski coni Zagorica, kjer so si prostor našli tudi številni člani OOO Litija. V neposredni bližini ima poslovne prostore predsednik OOO Litija Simon Lokar, pa tudi Rudolf Grm, ki skupaj z družinskimi člani vodi tri podjetja (servis vozil, turistično agencijo in prevozniško podjetje). S predsednikom Mehom sta ob tej priložnosti spregovorila predvsem o težavah v turistični dejavnosti, ki jo je epidemija zelo prizadela.

V podjetju Makplast so strokovnjaki za predelavo plastičnih mas za najrazličnejše izdelke in industrije.

Vodstvo OZS in OOO Litija si je ogledalo še co-working prostore zadruge Podjetniški Rise, kjer je mladim podjetnikom, ki šele vstopajo v poslovni svet, na voljo prostor za delo, izobraževanje in druženje, nato pa so se na poti na Veliko Presko ustavili še v gostilni Pustov mlin v Cerovici, ki jo vodi Viktor Povše.

V poslanstvu dreves

Na Veliki Preski nad Litijo je sedež Mizarstva Kos, družinskega podjetja, ki že skoraj trideset let svojim strankam ponuja vrhunske, po meri projektirane in izdelane izdelke iz lesa za opremo zunanjih prostorov in javnih površin. Projektov se lotevajo celostno in pri tem, kot je povedal Jože Kos, direktor podjetja, v največji možni meri upoštevajo želje in potrebe končnega uporabnika, njegov

življenjski slog in značilnosti okolja, v katerem bo stal izdelek.

Izjemno velik pomen podjetnik daje tradiciji in povezovanju. Verjame namreč, da sta prepletanje znanj in združevanje izkušenj ob spoštovanju tradicije in narave nujna za trajnostni razvoj, ta pa je pogoj za ohranjanje in izboljševanje kakovosti življenja. Zato si že vrsto let skupaj z dobavitelji, partnerji, projektanti, arhitekti, podjetji v sorodnih panogah, naročniki in lokalnim okoljem prizadeva za izvedbo različnih razvojnih projektov, povezanih z naravo, lesom in urejanjem okolja ter tako uresničuje vizijo – v poslanstvu dreves.

Zgodbo lesa, dreves in v poslovno skupino za zunanje urejanje prostora povezanih 27 poklicev pripoveduje tudi njihov razstavni salon. Predstavljen je skozi

izdelke mladih, stvaritve umetnikov in rokodelcev ter skozi arhitekturne projekte. Del te zgodbe bo tudi interaktivni muzej starega orodja kolarjev, tesarjev, mizarjev, rezbarjev, sodarjev, strugarjev in pletarjev, ki bo odprt v kratkem, obiskovalcem pa bo ponudil stik z lesom skozi vsa čutila. Jože Kos je gostom s krovne in lokalne zbornice predstavil svoje podjetje in projekte. S predsednikom OZS, ki je pohvalil njegovo delo in ideje, pa sta med drugim govorila tudi o vlogi zbornice in njenem poslanstvu.

EVA MIHELIČ

Na poti na Veliko Presko se je Meh ustavil še v gostilni Pustov mlin v Cerovici, ki jo vodi Viktor Povše.

Branko Meh v pogovoru z ustanoviteljem podjetja Andrejem Mahkvcem.

V Mizarstvu Kos, družinskem podjetju, že skoraj trideset let izdelujejo po meri projektirane in izdelane izdelke iz lesa za opremo zunanjih prostorov in javnih površin.

Rudolf Grm, ki skupaj z družinskimi člani vodi tri podjetja (servis vozil, turistično agencijo in prevoziško podjetje) se je s predsednikom Mehom pogovarjal o težavah v turistični dejavnosti, ki jih je povzročila epidemija koronavirusa.

Jože Kos, direktor podjetja, je gostom predstavil tudi interaktivni muzej starega orodja kolarjev, tesarjev, mizarjev, rezbarjev, sodarjev, strugarjev in pletarjev, ki bo odprt v kratkem, obiskovalcem pa bo ponudil stik z lesom skozi vsa čutila.

PRIZNANJA OZS DOLGOLETNEMU ČLANU

Pr' Pek odslej tudi v Šoštanju

Miroslav Rednak, član OZS, je svoje dolgoletno uspešno poslovanje nadgradil s pekarno in slaščičarno Pr' pek, ki so jo minuli mesec odprli v centru Šoštanja. Ob tej priložnosti je družini Rednak čestital tudi predsednik OZS Branko Meh in Miroslavu Rednaku za njegovo uspešno delo podelil Zlati ključ OZS, njegovemu podjetju pa Srebrni pečat OZS.

Vdružini Rednak ima peka kruha in pekovskega peciva dolgoletno tradicijo. Leta 1987 je Mirko Rednak v Lučah kupil objekt, ga preuredil v pekarno in tam že 33 let vsak večer pečejo različne vrste kruha ter pekovskega peciva. Leta 1997 je pekarno prevzel sin Miroslav Rednak. Spreminjajoče razmere na trgu pa zahtevajo vedno nekaj novega in v zadnjih letih so odprli tri nove prodajalne kruha. V Lučah je prodajalna ves čas poslovanja pekarnice, svoje izdelke pa sedaj prodajajo v lastnih prodajalnah tudi v Nazarjah, Mozirju ter Šmartnem ob Paki.

Minuli mesec so svojim prodajalnam dodali še slaščičarno v Šoštanju. Miroslavu Rednaku, slaščičarju po poklicu, se je s tem izpolnila dolgoletna želja. Kot je dejal, bo skupaj s sodelavci nadaljeval tradicijo slaščičarne, ki so jo že leta 1957 začeli Movhovi, od leta 1991 pa je s sladkimi dobrotami obiskovalce razvijala družina Petrovič. Ponudbi slaščic, tort in sladoleda bo dodal še pekovske izdelke (različne vrste kruha, žemlje, preste, krofe, rogljičke in drugo).

Ob odprtju slaščičarne je družini Rednak čestital tudi predsednik OZS Branko Meh in Miroslavu Rednaku za njegovo uspešno delo podelil Zlati ključ OZS, njegovemu podjetju pa Srebrni pečat OZS. Rednak je priznanji sprejel z veselje, ob tem pa se je zahvalil predvsem svojim sodelavcem in družini, saj, kot je dejal, brez njih podjetje ne bi bilo uspešno, kot je. »Želim si, da bodo naše stranke zadovoljne in da bomo, tako kot doslej, znali prisluhniti njihovim željam in potrebam,« je še dodal Rednak.

EVA MIHELČ

Poslovne izzive je mogoče premostiti

Soočamo se z novo poslovno realnostjo, kjer imajo potrošniki vse večja pričakovanja, podjetja pa se ob tem srečujejo z izzivi, ki jih še pred nekaj meseci niso poznala.

Ohranimo delo neprecenljivo tudi v novi poslovni realnosti

To je potrdila tudi nedavna raziskava podjetja Mastercard® o spremenjenih nakupnih navadah Slovencev pred in po epidemiji Covid-19. Ta je korenito spremenila nakupne navade Slovencev, njihove želje glede dostopnosti blaga in storitev, vplivala pa tudi na načine plačevanja. Zato je za podjetnike in obrtnike zdaj pravi čas, da se opogumite in s pomočjo strokovnih finančnih rešitev svoje poslovanje prilagodite novim potrošniškim trendom.

Stopite v korak s časom in se priključite **projektu Ohranimo delo neprecenljivo**, s katerim podjetje Mastercard obrtnikom ter majhnim in srednjim podjetjem nudi pomoč pri preobrazbi poslovanja. S svojim znanjem in inovativnimi digitalnimi rešitvami vam bomo pomagali pri preobrazbi poslovanja, da se lažje in hitreje prilagodite spremenjenim zahtevam strank.

Že zagotavljate varna brezstična plačila svojim strankam?

Kar 76 % vprašanih kot zelo pomembno pri odločitvi za nakup omenja možnost brezstičnega kartičnega plačevanja v lokalni ali trgovini. Poskrbite za varnost vas in vaših strank s POS terminalom za brezstično poslovanje. O vseh prednostih vam lahko svetujejo na vaši izbrani banki.

Imate težave z likvidnostjo?

V raziskavi je 69 % podjetnikov priznalo, da se vsaj občasno srečujejo z likvidnostnimi težavami kot posledico epidemije. Kratkoročno likvidnost lahko preprosto rešite z uporabo poslovnih kartic družbe Mastercard, ki med drugim omogočajo odlog plačil ali plačila na obroke. Prav tako je lahko kreditna kartica Mastercard odlična izbira obvladovanja tekočih stroškov, medtem ko urejate terjatve do svojih strank. Obenem pa si zagotovite večjo preglednost nad financami ves čas poslovanja.

Bodite korak pred konkurenco

V juliju 2020 je nakup preko spleta opravilo skoraj tri četrtine (74 %) vprašanih, odstotek pa še raste. Pojavnost na **spletu** in **e-poslovanje** so danes neizogibni za vse, ki želijo tudi v negotovih časih ohraniti odnose s svojimi strankami. Pričnite razmišljati o selitvi svojega poslovanja v spletno okolje, ki vam bo omogočilo, da svoje produkte in storitve predstavite širše. Mastercard vam ponuja rešitve za vzpostavitev elektronskega poslovanja, ki vam bo omogočilo ohranjanje konkurenčnosti in obenem zagotovilo, da ste pravočasno pripravljeni na nove standarde varnega spletnega nakupovanja, ki jih z januarjem 2021 prinaša nova Evropska direktiva o plačilnih storitvah (PSD2).

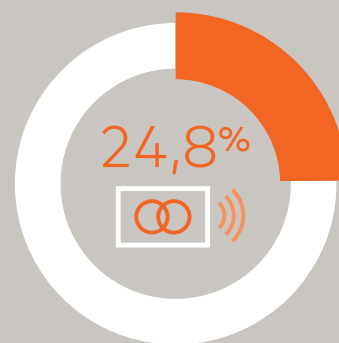
Začnite s koraki, ki bodo vašo prihodnost oblikovali po meri. Pridružite se tistim, ki želijo ohraniti delo neprecenljivo. Seznanite se z uporabnimi primeri, kako podjetniki rešujejo podobne izzive, strokovnimi izobraževalnimi vsebinami in poslovnimi rešitvami, s katerimi boste lažje premostili te negotove čase. Zagotovite si pravo rešitev. www.siol.net/ohranimo-delo-neprecenljivo

Plačilne kartice na prodajnih mestih uporablja čedalje več ljudi, kar **86 %** vprašanih jih uporablja vsaj **1-2x** na teden.

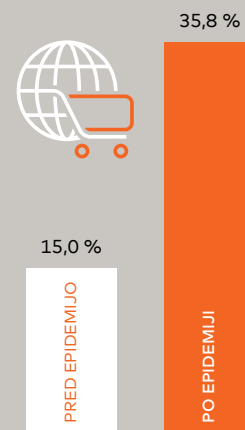

Četrtnina obrtnikov, ki ima neposreden stik s strankami, razmišlja o uvedbi brezgotovinskih plačil kot posledici spremenjenih navad.

Pričakovanja kupcev, da velika večina trgovcev omogoča tudi spletno nakupovanje se je povečalo za kar:

20,8 ODDOSTOTNE TOČKE

Raziskavo je izvedla Mediana julija 2020 na vzorcu 705 prebivalcev Slovenije v starosti med 18 in 75 let. Primerjava z raziskavo MasterIndex 2019 (november 2019) odraža ciljno populacijo med 18 in 55 let.

Stres

v času koronavirusa

Je tudi vaše podjetje v času epidemije s koronavirusom utrpelo upad naročil in s tem poslabšano poslovanje? Mnogi podjetniki v tem kriznem obdobju občutijo negotovost, tesnobo in druge s stresom povezane telesne, duševne in vedenjske simptome. V nadaljevanju najdete nekaj priporočil, kako se spoprijeti s stresom.

Bigstock

Stres je duševni, telesni in vedenjski odziv posameznika na neki stresni dejavnik v okolju (na primer padec po stopnicah) ali znotraj posameznika (na primer ogrožajoča misel). Stresni dogodki porušijo naše notranje ravnovesje. Vsak stresni dogodek še ne vpliva negativno na naše delovanje, temveč nas lahko celo spodbudi k boljšemu odzivu (po-

stanemo bolj motivirani in učinkoviti). Tudi v času koronakrize stres lahko podjetnika spodbudi k iskanju novih načinov spoprijemanja s situacijo na način, da v podjetju na primer naredi reorganizacijo dela ali poišče nove prodajne poti. Stres je torej naš najpomembnejši zaveznik v tem, da poiščemo nove, drugačne rešitve za problem.

Pa vendar, dalj časa trajajoča kronična stresna obremenitev, ko posameznik kljub naporom ne uspe rešiti problema in ko se ne uspe spočiti, pusti posledice na duševnem, telesnem in vedenjskem nivoju. Stres je odziv našega celotnega organizma in lahko povzroča spremembe v vseh celicah in na vseh organih telesa. Vsak posameznik se drugače odziva

na intenziven stres. Na duševnem nivoju se lahko kronični stres kaže kot pesimizem, ponavljajoče se ogrožajoče misli, občutek preplavljenosti ali kot čustvena otopelost. Na telesni ravni lahko pride do poslabšanja odziva imunskega sistema, vnetij v telesu, diabetesa ali kardiovaskularnih bolezni. Na vedenjskem nivoju posamezniki lahko občutijo glavobol, motnje spanja, postanejo razdražljivi ali začnejo zlorabljati različne droge.

Številne raziskave so pokazale, da pri občutenju stresa zelo pomembno vlogo igra naša naravnost oziroma psihološka odpornost. Psihološka odpornost je sposobnost, da se pobere po težkih, stresnih izkušnjah. Psihološke odpornosti se je mogoče naučiti in jo razvijati. Psihološko odpornost lahko gradimo na različne načine, denimo s tem, da se povežemo z drugimi ljudmi in z njimi govorimo o našem problemu. Sprejemanje pomoči in podpore tistih, ki jim je mar za nas in nas bodo poslušali, krepi odpornost. Mnogi ljudje, ki so šli skozi težke krize, poročajo o tem, da so takrat poglobili odnose s svojimi bližnjimi ali vzpostavili nove odnose.

Vaja za krepitev psihološke odpornosti

Na prazen list papirja napišite vse stvari, ki vas skrbijo v zvezi s sedanjim in prihodnjim stanjem v podjetju. Vpišite tudi vse druge skrbi, ki niso povezane s podjetjem in vas trenutno bremenijo (na primer težave z zdravjem ali družinske težave). Vpišite vse, kar vam pade na pamet, četudi ne gre za trenutno zelo pereče skrbi. Vsako skrb označite bodisi z 1, kar pomeni, da vas ta vidik malo skrbi in vam povzroča le zanemarljiv stres, s 3 (srednja količina stresa) ali 5 (zelo visoka raven stresa). Nato na levo stran lista vpišite tiste skrbi, katerih reševanje ali izid je v vaši moči. Na desno stran vpišite tiste izmed skrbi iz seznama, katerih reševanje ali rezultat ni v vaši moči. Vpišite vse skrbi, tudi tiste manj pomembne.

Na številne okoliščine v našem življenju lahko sami vplivamo, na druge pa ne. V naslednjih tednih in mesecih se skušajte dejavno ukvarjati s tistimi vidiki krizne situacije, na katere lahko vplivate. Obenem si dovolite občutiti sočutje s sabo in

se ne kritizirajte, ker na nekatere vidike situacije ne morete vplivati. Koronavirus je globalni pojav, na katerega lahko vplivamo predvsem s tem, da zaščitimo svoje zdravje in zdravje svojih bližnjih. Pogosto lahko nekaj naredimo tudi s tem, da prilagodimo poslovni model. Žal pa ne moremo vplivati na potek širjenja virusa in na težave v širšem poslovnem okolju zaradi virusa. Dovolite si torej odpustiti, da vseh vidikov poslovanja ali drugih

težav v tem negotovem trenutku ne morete nadzorovati. Če ste naredili vse, kar je v vaši moči in se situacija v podjetju kljub temu ni izboljšala, ste naredili, kar je bilo v danih razmerah mogoče. Imejte v mislih, da sta vaše zdravje in vaše življenje najpomembnejša odgovornost, ki jo imate.

DOC. DR. ANA ARZENŠEK,
UNIV. DIPL. PSIH.

Projekt »Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev«.

Naložbo financirata Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

DINERS CLUB MOZAIK PODJETNIH

Ohranite obstoječe in pridobite nove stranke s kreditnim posredništvom, ki ga omogoča Erste Card

Pomagajte sebi ter ostalim obrtnikom in podjetnikom tako, da postanete kreditni posrednik za Erste Card pri pridobivanju kartice Diners Club za svoje kupce! Tako boste svojim strankam olajšali nakup ter jim omogočili **obročno financiranje nakupov vaših produktov in storitev**.

Ključne prednosti kreditnega posredništva:

- povečanje obsega prodaje izdelkov in storitev kreditnega posrednika,
- trgovec/posrednik ne nosi tveganj, ki so povezana s samo izdajo in uporabo kartice (neplačila, ipd.),
- hitrejša izplačila trgovcem/posrednikom,
- minimalna dokumentacija,

- najmanjši znesek obroka določi trgovec/posrednik,
- odplačilna doba do 36 mesecev.

si. Po predstavitvi kreditnega posredovanja in odgovorih na vsa vaša vprašanja se bomo dogovorili za način in obliko sklenitve sodelovanja.

Želite vedeti več in postati kreditni posrednik za Erste Card d.o.o.?

Pokličite na **telefonsko številko 01 / 561 79 50** ali **svoje kontaktne podatke pošljite na e-naslov prodaja@erstecard**.

Prijavnica za kartico Diners Club Mozaik podjetnih.

Izbira kartice (označite): Za podjetja Za zaposlene ali ožje družinske člane

Naziv podjetja:

Članska št. OZS:

Ime in priimek:

E-naslov:

Tel., GSM:

S podpisom soglašam, da Erste Card d.o.o. navedene podatke obdeluje z namenom posredovanja ponudbe za osebno ali poslovno kartico Diners Club Mozaik Podjetnih in s tem namenom z menoj vzpostavi stik na navedeni telefonski številki oziroma elektronskem naslovu.

Podpis
prosilca/-ke:

X

Izpolnjeno prijavnico pošljite po pošti na naslov Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana ali pa jo osebno predajte na OZS ali OZ, lahko pa jo tudi skenirano pošljete po elektronski pošti na naslov: mozaik.podjetnih@ozs.si.

ERSTE
Card

Diners Club
INTERNATIONAL

OBRTRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE

C1482

Ob naročilu kartice vam podarimo
brezplačno* članarino in darilni bon Spar v
vrednosti 20 EUR.

Preizkusite kartico
eno leto brez stroškov
članarine.*

Brez zamenjave banke in
poslovnih računov.

Ugodnosti pri partnerjih
Mozaika podjetnih.

Ugodnosti pri partnerjih
Diners Cluba.

Nakup na obroke doma
in v tujini.

*Ob prvi vključitvi v Diners Club je uporaba kartice Diners Club prvo leto brezplačna.

Partner za vse, kar potrebujete v pisarni

Imate preveč dobaviteljev? Porabite za nakup pisarniškega materiala preveč časa? Želite zmanjšati stroške? V DZS ponujajo celovite rešitve za optimizacijo procesa naročanja pisarniškega materiala in opreme, ki obrtnikom in podjetnikom prihranijo čas in denar.

Zagotovo so vsem dobro znane knjigarne in papirnice DZS, ki nas že 75 let oskrbujejo z izdelki za šolo in pisarno. V minulih letih pa so ponudbo svojih izdelkov in storitev močno razširili in se bolj približali tudi poslovnim uporabnikom. Dodatno konkurenčno prednost jim je prineslo partnerstvo z vodilnim podjetjem na tem področju, ameriškim podjetjem Staples, in več certifikatov na podlagi zadovoljstva strank.

Marsikateremu obrtniku ali podjetniku oziroma tistim, ki so za to zadolženi v podjetjih, nakup pisarniškega materiala in opreme, materiala za pakiranje in embaliranje, izdelkov za sanitarne prostore, obrazcev in tiskovin ter promocijskih izdelkov in poslovnih daril vzame veliko časa in posledično tudi denarja.

Preprosto, hitro in pregledno

V DZS so zato razvili naj sodobnejši pristop za optimizacijo stroškov in oblikovali storitve, ki so takim strankam pisane na kožo. Ponudili so jim celovito

ponudbo na enem mestu: širok nabor izdelkov različnih cenovnih razredov, izdelkov za podporo industriji, svetovanje pri nabavi pisarniškega materiala s ciljem zniževanja stroškov, optimizacijo tiskanja, upravljanje s tiskovinami, optimizacijo porabe sanitarnega programa, opremo delovnih prostorov z ergonomskimi rešitvami in še in še.

Poleg tega so veliko pozornosti namenili poenostavitvi in skrajšanju procesa naročanja. V njihovi e-trgovini je naročanje z osebnim geslom hitro in pregledno, računi in dobavnice so elektronski, naročila pa so shranjena, da jih je kasneje mogoče enostavno tudi ponoviti.

Gre za organiziran proces, ki ne moti dela v podjetju, poleg tega pa ne zahteva niti izgube časa z dodatnimi potmi, saj DZS z lastno distribucijo poskrbi, da stranke, kjerkoli v Sloveniji, naročeno dobijo na mizo.

Stranke dobivajo tudi redna (mesečna ali kvartalna) poročila o nakupih oziroma porabi, kar jim omogoča popoln

100 IZDELKOV ZA PISARNO

Posebej za člane OZS so v DZS pripravili poseben katalog **stotih izdelkov po do 30 % nižjih cenah**, ki v celoti pokrijejo potrebe pisarniškega poslovanja.

Ponudba je namenjena obrtnikom in podjetnikom, ki bodo **do 31. decembra 2020** na novo sklenili sodelovanje z DZS.

Za več informacij obiščite www.dzs.si ali kontaktirajte prodajnega predstavnika DZS (e-naslov: trgovina@dzs.si, telefon: **02 421 35 06**).

nadzor nad stroški za ta del poslovanja.

Prednosti tovrstnega pristopa so prepoznane stranke z vseh področij (javne uprave, industrije, bančništva, zavarovalništva, turizma, trgovine ...), saj so mnoge ob optimizaciji nabavnega procesa zaznale tudi do 20-odstotni prihranek.

Ponudbo prilagajajo potrebam

V DZS se zavedajo trenutne negotove situacije in potreb podjetij. Tako jim zagotavljajo tudi material in izdelke za zaščito in preventivo pred koronavirusom.

Poleg tega pa so prepričani, da se je prav v takšnih trenutkih treba pokazati in opozoriti nase. Zato so tudi letos poleg kataloga pisarniških izdelkov pripravili tudi katalog priložnostnih ali celoletnih promocijskih in poslovnih daril. Omogočajo seveda tudi personalizacijo, ob tem pa obrtnikom in podjetnikom polagajo na srce, naj se za naročila odločajo pravočasno, saj je od tega odvisna tudi pravočasna dobava.

EVA MIHELIČ

Mikrokomisioniranje oziroma priprava naročila pisarniškega materiala v skladišču DZS.

DUPOS POZIVA UPOKOJENE IN AKTIVNE OBRTRNIKE IN PODJETNIKE

Sodelujte v javni obravnavi Zakona o dolgotrajni oskrbi

Najprej pohvale pripravljavcem osnutka Zakona o dolgotrajni oskrbi, da so dali v javno razpravo dokument, ki ga Slovenija potrebuje že več kot desetletje, in tudi aktualni politiki, ki je odločila, da se o tej tako zelo pereči tematiki začnemo pogovarjati z namenom, da bo končno urejena, upajmo v dobrobit pomoči potrebnim.

Kot društvo DUPOS se počutimo poklicani, da se zares operativno vključimo v javno razpravo, saj je naše poslanstvo tudi iskanje načinov in oblik pomoči le-te potrebnim iz vrst upokojenih malih podjetnikov in obrtnikov, še zlasti upokojenih iz vrst samozaposlenih. Ta socialna komponenta našega delovanja, ki jo določa tudi statut društva, nas pooblašča, da smelo in kar najbolj konstruktivno delujemo do predlagateljev novega Zakona o dolgotrajni oskrbi in pri tem predstavimo

predvsem naše videnje, kaj bi bilo potrebno spremeniti morebiti tudi na drugih področjih – tu mislimo predvsem na zakonodajo o varovanju osebnih podatkov – da bodo strokovne službe čim prej in čim bolj identificirale posameznike, potrebne pomoči, ki mnogokrat ostajajo pristojni stroki skriti. Trdimo lahko, da jih je med upokojenimi nekdanjimi samozaposlenimi mnogo – žal pa nihče ne ve, koliko.

Zakaj vabimo k udeležbi v javni razpravi tudi aktivne obrtnike, predvsem samozaposlene? Ker se napovedan zakon ne sprejema za kratko obdobje, temveč za zelo dolgo. To pomeni tudi za tiste danes poslovno aktivne, ki bodo čez čas morda koristili določbe novega zakona.

Pomembno:

1. javna razprava na gradivo bo potekala **do 5. oktobra** letos. Zato je potrebno morebitne pripombe poslati na **e-pošto: dupos.je@siol.net** najpozneje do 15. septembra 2020;

2. pripombe bomo združili in pove-

zali ter jih javno predstavili na posebni konferenci v Državnem svetu RS. Pripombe in predlogi bodo na tej konferenci predstavljeni skupaj s pripombami in predlogi OZS;

3. ločeno od te razprave bomo dali pobudo za preureditev evropske zakonodaje na področju varovanja osebnih podatkov. V ta namen bo izvedena posebna meddržavna konferenca organizacij upokojenih obrtnikov Slovenije in Italije v Novi Gorici oktobra letos, kjer bodo govorili o ovirah, ki jih ta zakonodaja predstavlja za identifikacijo socialnega položaja posameznega človeka s poudarkom na upokojenih obrtnikih v obeh državah. S tem bo dosežena tudi internacionalizacija problema z namenom, da se bo o tem razpravljalo tudi v Evropskem parlamentu;

4. obravnavano gradivo se nahaja na spletnih straneh ministrstva za zdravje. Če bi imeli težave pri dostopanju do nje, sporočite in vam ga bomo poslali po elektronski pošti.

Prosimo za udeležbo v javni razpravi v čim večjem številu. Vaša soudeležba v njej nam bo dala težo pri predstavitvi organom odločanja tako pripravljena stališča in tudi zahteve do objavljenega predloga Zakona o dolgotrajni oskrbi. Vsem sodelujočim bomo poslali uradno društveno stališče in vas prosili za dodatno podporo.

Bodimo povezani in s tem močnejši pri uveljavljanju skupnih naših in zborničnih stališč ter zahtev.

JOŽE ELSERIČ, PREDSEDNIK DUPOS

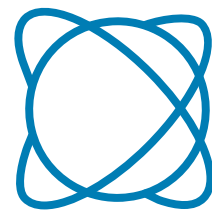
Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti: **dupos.je@siol.net** ali po navadni pošti na naslov: **Društvo DUPOS, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana**. Sporočite nam svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo.

V članstvo vabimo tudi upokojene bivše funkcionarje zbornic, katerim nudimo priložnost, da svoje obsežno znanje in izkušnje pri vodenju zborničnih enot uporabijo tudi za vodenje območnega odbora DUPOS v njihovem okolju.

enterprise europe network

Vstopite na nova tržišča

Skozi povezave v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponudbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

BONITETA PODJETIJ

Redno spremljanje poslovnih partnerjev

sedaj še pomembnejše

Kot smo že ugotovili, gospodarska kriza, ki jo je sprožila epidemija COVID-19, predstavlja velik šok za večino podjetij. Že prej ranljiva podjetja s slabšo boniteto pa so se še težje spopadla z ovirami. Analize družbe Bisnode v času epidemije so pokazale spremembe plačilnih navad, povečano število izbrisov poslovnih subjektov in hkrati potrdile oceno Failure Score, ki so jo razvili v Bisnode, kot zanesljiv indikator pri oceni finančne kondicije podjetja. Redno preverjanje obstoječih in potencialnih partnerjev v Bisnode rešitvah vas tako obvaruje pred tveganji, ki bi škodila vašemu podjetju.

Nova realnost

- slabša plačilna disciplina in daljši plačilni roki

Preverjajte vse dnevno spremenljive kazalnike:

- Plačilni indeks – najhitrejši indikator tveganja;
- Dinamična bonitetna ocena – indikator verjetnosti blokade;

- Failure Score – indikator verjetnosti negativnega dogodka podjetja (ocena s predikativno vrednostjo, s katero se ocenjuje verjetnost, da se bo podjetju v naslednjih 12 mesecih pripetil vsaj eden od negativnih dogodkov, kot so insolventnost stečaj, prisilna poravnava, likvidacija, preventivno prestrukturiranje, izbris, uvrstitev na seznam davčnih neplačnikov ali blokade TRR, daljše kot 90 dni).

Bonitetno odlična podjetja so zanesljivejši partner

Bisnode analiza slovenskega gospodarstva (junij 2020) je pokazala, da je bilo v času epidemije v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta 632 več izbranih subjektov, kar 81 % med njimi pa je spadalo v bonitetne razrede z

Dejavnost	Trend jan-feb	Trend feb-mar	Trend mar-april	Trend april-maj	Trend jan-maj
Kmetijstvo, lov gozdarstvo ribištvo	↑	↓	↓	↑	↑
Rudarstvo	↑	↑	↓	↑	↑
Predelovalne dejavnosti	↑	↓	↑	↓	↑
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	↑	↓	↓	↑	↑
Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki; saniranje okolja	↑	↓	↓	↑	↑
Gradbeništvo	↑	↓	↓	↑	↑
Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	↑	↓	↓	↑	↑
Promet in skladiščenje	↑	↓	↓	↑	↑
Gostinstvo	↑	↑	↓	↓	↓
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	↑	↓	↓	↑	↓
Finančne in zavarovalniške dejavnosti	↑	↓	↓	↑	↑
Poslovanje z nepremičninami	↑	↓	↓	↑	↑
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	↑	↓	↓	↑	↑
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	↑	↓	↓	↑	↑
Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	↑	↓	↓	↑	↑
Izobraževanje	↑	↓	↓	↓	↓
Zdravstvo in socialno varstvo	↑	↓	↓	↑	↑
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	↑	↑	↓	↑	↓
Druge dejavnosti	↑	↓	↓	↑	↑

višjim tveganjem. Podjetja z nižjimi bonitetnimi ocenami so torej bolj izpostavljena tveganjem, medtem ko imajo bonitetno odlična podjetja večjo verjetnost, da bodo uspešno nadaljevala poslovanje. Bisnode aktualna analiza (julij 2020) kaže, da bonitetno odličnost trenutno dosega le 13,4 % slovenskih podjetij, kar je skoraj 10 % manj kot lansko leto.

Veste torej, s kom poslujete?

»Priporočamo reden stik s svojimi kupci in dobavitelji, redno spremljanje dobavnih rokov in njihovih nakupov ter morebitnih zamud s plačili, tako vašemu podjetju kot tudi drugim. Če mogoče včasih kakšen dan zamude z dobavo ali plačilom še ni bil resen indikator težav, danes tega ne smemo več prezreti. Na podlagi podatkov določite jasna pravila, katerim podjetjem dovolite plačilo z odlogom in s tem zmanjšate tveganja,« svetuje Alja Stepišnik, svetovalka za izkušnje s strankami za Bisnode Južni trg.

Podjetja, ki jim grozi nelikvidnost, morda ne bodo mogla poravnati računov za prodane izdelke ali opravljene storitve, zato je nadaljnja prodaja izdelkov ali storitev takšnemu podjetju tvegana. Prej ko podjetje prepozna svoje kupce z likvidnostnimi težavami na obzorju, prej lahko začne izvajati aktivnosti, s katerimi bo doseglo unovčenje vseh odprtih terjatev do takih kupcev. V tej luči je potrebno poslovne odločitve, tudi v negotovih razmerah sprejemati tako, da jutri vaše podjetje ne bo obžalovalo napačnih poslovnih odločitev.

Padec plačilne discipline najbolj opazen v izobraževanju in gostinstvu

Nova razporeditev, kako gospodarstvo funkcionira, je za sabo prinesla tudi spremembe pri plačilih in sodelovanju med podjetji. Bisnode analiza slovenskega gospodarstva v času epidemije (13. marec do 31. maj 2020) je pokazala

slabšo plačilno disciplino in daljše plačilne roke. Pri analizi gospodarskih dejavnosti je bil trend plačilnih navad v marcu in aprilu v vseh dejavnostih negativen, razen pri oskrbi z električno energijo, plinom in paro. Že v maju se je plačilna disciplina izboljšala, negativen trend so imela le še podjetja v dejavnostih oskrba z električno energijo, plinom in paro, gostinstvo in izobraževanje. Padec plačilne discipline v teh dejavnostih sovpada s številom izbranih podjetij, saj je odstotek izbranih napram aktivnim subjektov v dejavnostih izobraževanje (5,9 %) in v gostinstvu (4,8 %) najvišji v Sloveniji. Ko primerjamo vrednost Bisnode plačilnega indeksa, ugotovimo, da je v maju napram januarju višji v vseh dejavnostih, razen v gostinstvu, informacijskih in komunikacijskih dejavnostih, izobraževanju ter kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih.

ALJA STEPIŠNIK, SVETOVALKA ZA IZKUŠNJE S STRANKAMI ZA BISNODE JUŽNI TRG

Do likvidnosti lažje in hitreje prek spleta!

Številni obrtniki in podjetniki se soočajo z negativnimi posledicami epidemije COVID-19. Zapiranje podjetij na eni strani in posledično izguba poslovnih partnerjev na drugi strani, nesposobnost (rednega) poravnavanja obveznosti in podaljševanje plačilnih rokov prinašajo negotovosti, ki še dodatno slabijo zaupanje podjetnikov v boljši jutri.

Od začetka razglasitve epidemije COVID-19 so ugasnila številna slovenska podjetja. Prvi udarec je najbolj zabeležen avtoprevoznike in prevoznike, cvetličarje, gostince, vse, ki se ukvarjajo z organizacijo dogodkov, gradbince in številne druge, ki zaradi omejitev na državni in evropski ravni niso mogli izvajati dejavnosti. Tisti, ki so se financirali z več virov ali so imeli dovolj sredstev za prebroditev prvega dela krize, so obstali, a situacija, čeprav uradno epidemije nimamo več, tudi zanje ni rožnata.

Podjetniki: plačilni roki se daljšajo

Povprečni odobreni plačilni rok v Sloveniji znaša okoli 40 dni, skrb zbuja podatek pa je, da so številna podjetja pripravljena na plačilo čakati še dodatnih 30 dni. Trenutno stanje v gospodarstvu ne kaže na naglo izboljšanje. Anketa klicnega centra Hiveterminala je pokazala, da v podjetjih pričakujejo, da **se bodo plačilni roki še dodatno podaljšali**. Mnogi obrtniki in podjetniki so se znašli v začaranem krogu. Njihovi poslovni partner-

ji zamujajo s plačili. Ker situacijo skušajo razumeti in jim pomagati, se nočejo zameriti ali kakorkoli poslabšati odnosov ter se bojijo, da bi izgubili še te poslovne partnerje, so jim pripravljene plačilne roke še dodatno podaljševati. Posledica je, da s plačili zamujajo tudi sami.

Kako prekiniti začarani krog zamud?

Vsak podjetnik mora seveda pri sebi določiti, kje je tista meja, ko se dobrodelnost v obliki podaljševanja plačilnih rokov in s tem nekakšno kreditiranje dolžnikov pravzaprav konča. Prva zamuda plačila svojim upnikom pa bi kljub vse-

mu morala biti tisti opozorilni znak, da je skrajni čas za ukrepanje. Kako? Če iščete takojšnjo likvidnost brez zadolževanja, je odgovor faktoring (prodaja odprtih terjatev).

Kaj je faktoring?

Začetki faktoringa segajo daleč v zgodovino. Žal v Sloveniji to storitev še vedno spremlja negativen prizvok. Če ga potencialni prodajalci faktur zavračajo ali se ga otepajo iz strahu, kaj bodo o njih menili poslovni partnerji, ga dolžniki zaničujejo, češ: »Kaj se gre (upnik)? Že vrsto let sodelujeva in vselej plačam točno na valuto!«

5 PREDNOSTI FAKTORINGA V PRIMERJAVI S KREDITOM:

1. Hiter postopek: ni izgube časa s pripravo dokumentacije
2. Brez zavarovanja terjatve
3. Brez obiska poslovalnic
4. Brez dodatnega zadolževanja
5. Izboljšanje bonitetne ocene

Regresni ali neregresni faktoring?

Ali lahko kdo terjia vračilo denarja, ki ste ga prejeli, ko ste uspešno prodali fakturo? Če je bila faktura prodana preko Hiveterminala, ne. A pri vseh faktoring hišah ni tako. Ko se odločate za faktoring, je nujno razlikovati med regresnim in neregresnim faktoringom.

3 STVARI, NA KATERE BODITE POZORNI PRI ODLOČANJU ZA FAKTORING?

1. Regresni ali neregresni faktoring?
2. Vezava: Da ali NE?
3. Stroški priprave ponudbe in drugi administrativni stroški?

To je že res. Toda kaj, ko ta rok znaša 30, 60, morda celo 90 dni ali več, upnik pa potrebuje sredstva že danes?

Tudi mnenje, da faktoring uporabljajo le tista podjetja, ki so v škripcih, in nimajo možnosti pridobiti bančnega posojila, ni pravilno. **Faktoring je rešitev za vse, ki želijo denar za opravljen posel dobiti hitreje.**

Pri faktoringu gre v grobem za storitev, ki podjetjem omogoča, da se izognejo čakanju na zapadlost računov in **izdane fakture z dolgimi plačilnimi roki takoj spremenijo v denar!** Ob tem se podjetje dodatno ne zadolži, sredstva, ki jih prejme predčasno, lahko hitreje obrabča in si s tem omogoči hitrejšo rast in razvoj.

Nizki zneski? Ni panike!

Nekoč je faktoring veljal za storitev, ki je primerna v glavnem za velika podjetja. Stroški priprave ponudbe in diskont ter vezave so bili za male podjetnike preveliko breme.

Digitalizacija in avtomatizacija celotnega sistema sta omogočila, da lahko

HIVETERMINAL V ŠTEVILKAH

- Več kot 3500 registriranih podjetij
- Fakture v povprečju financirane v 17 urah
- Več kot 1800 registriranih kupcev faktur

zdaj faktoring uporabljajo tudi mikro, mala in srednje velika podjetja. Preko platforme Hiveterminal se lahko prodajajo fakture z zneski od 50 EUR naprej!

Pred samo uporabo platforme Hiveterminal se izvede **hiter postopek registracije**, ki je popolnoma **brezplačen** in podjetja v nobeni obliki k ničemur **ne obvezuje**, temveč le nudi možnost uporabe platforme po potrebi. V nekaj klikih, brez posebne priprave kupov dokumentacije in čakanja na pripravo ponudbe, podjetje preprosto naloži račun na platformo. Ta na podlagi vnesenih podatkov avtomatsko izračuna znesek financiranja (kar do 98 odstotkov vrednosti fakture!) in takoj po potrditvi pristnosti računa s strani dolžnika se faktura že uvrsti v prodajo.

Zakaj bi čakali 30 dni ali več, če lahko denar prejmete že v nekaj urah?

V zadnjih treh mesecih, torej v obdobju od začetka tako imenovane korona-križe dalje, je povprečen čas prodaje fakture (od uvrstitve v prodajo do trenutka realizacije odkupa) znašal le 17 ur. V praksi to pomeni, da **podjetje na plačilo namesto 30, 60 ali 90 dni, v povprečju čaka le 17 ur!**

V samo nekaj urah lahko podjetnik torej fakturo naloži na platformo in spremeni v denar, na katerega bi sicer čakal mesec, dva ali več. Obveznost za njegovega dolžnika po drugi strani ostaja popolnoma enaka: rok plačila se ni spremenil, znesek je ostal enak.

Pri **regresnem** faktoringu odgovornost za plačilo ostaja na strani prodajalca terjatve. Če dolžnik s plačilom zamuja oziroma fakture ne poravnava, lahko kupec fakture od prodajalca terjia poplačilo obveznosti. Znesek, ki ga je podjetje prejelo, je bilo neke vrste posojilo.

Pri **neregresnem** faktoringu, kakršnega ponuja Hiveterminal, kot že samo ime pove, ni regresne pravice. Vsako tveganje v zvezi z zamudo plačila ali za morebitno neplačilo fakture (v kolikor seveda ne gre za prevaro ali goljufijo) prevzame investitor (kupec fakture). S prodajo fakture se hkrati znebite tudi skrbi in morebitnega opominjanja dolžnika, da se bliža rok plačila.

Ukvarjajte se s terjatvami, dokler niso zapadle!

Faktoring se pogosto zamenjuje z izterjavo, a gre za v bistvu povsem različni storitvi. Pri izterjavi gre za upravljanje z zapadlimi in problematičnimi fakturami, medtem ko se pri faktoringu upravlja z nezapadlimi fakturami. Ne gre za prodajo slabih terjatev, temveč je namen skrajševanje velikokrat (pre)dolgih plačilnih rokov. Zavedati se je sicer treba, da je izterjava veliko bolj dolgotrajen in dražji postopek.

Zakaj bi čakali na svoj denar? Ukrepajte še danes in si zagotovite predčasno plačilo. Naložite račun in prejmite sredstva, ki čakajo na vas!

NADJA JURCA

IZTERJAVA DOLGOV

Lepa beseda

še vedno lepo mesto najde

Z gotovostjo lahko rečemo, da ni podjetja, ki ne bi imelo vsaj ene zapadle terjatve. Z njimi se je treba ukvarjati, saj lahko močno vplivajo na tekoče poslovanje in rast podjetja. Ni pomembno, ali gre za 100 ali za 1000 evrov ali več, pomembno je, da naročnik plača korektno opravljeno delo. Če podjetje izčrpa svoje notranje načine izterjave, račun pa še vedno ni plačan, je čas, da ga prepusti zunanjemu izterjevalcu.

Morda se to sliši nekoliko grobo in skrajno, a strokovnjaki, ki se ukvarjajo z zunanjo izterjavo, zagotavljajo, da običajno poteka zelo mirno, dolžniki jo dobro sprejmejo, kar je najbolj pomembno pa je, da je v večini primerov učinkovita.

»Lepa beseda lepo mesto najde,« iz svojih dolgoletnih izkušenj na tem področju pove Klementina Zupančič Maver, direktorica podjetja za upravljanje terjatev SolTer.

Ni pomembno, ali gre za mikro, malo, srednje veliko ali veliko podjetje, niti ni pomembna višina terjatve. »Čeprav

še vedno slišimo, da je zunanja izterjava primerna le za večja podjetja in večje zneske, je morda še precej bolj pomembno za manjše podjetje, da ima poplačane vse terjatve, tudi, če gre le za 100 evrov. Nekaj sto evrov se hitro nabere in imaš dovolj za kakšno plačo, material in podobno,« poudarja Klementina Zupančič Maver in dodaja: »Včasih je nižje zneske tudi lažje izterjati, nekdo da lažje 500 evrov kot 5000. Ne glede na višino zneska se vedno splača terjati. Vsak evro, če si ga zaslužil, je prav, da ga dobiš plačana.«

Kdaj terjatev prepustiti zunanjemu izterjevalcu?

Vsako podjetje naj bi imelo predvidene protokole notranje izterjave oziroma načine obravnavanja zapadlih terjatev. Ko so ti izčrpani, terjatev pa še ni plačana, je čas za izterjavo. Po izkušnjah Klementine Zupančič Maver je račun dva do tri mesece po zapadlosti že zrel za izterjavo. V vsakem primeru pa je dobro, da se ne čaka predolgo, saj se že na primer v pol leta lahko nabere toliko terjatev, da podjetje potone.

Strah pred izgubo kupca ni upravičen. Kadar je dolžnik poslovni partner, s katerim podjetje že dlje časa posluje, se zgodi, da ga ne terja, saj se boji, da bo izgubilo stranko. »Strah je normalen, a izkušnje kažejo, da je neupravičen. Sama nimam izkušenj, da bi nekdo prekinil poslovno sodelovanje, ker smo ga terjali. Se je pa že zgodilo, da je nekdo postal reden plačnik potem in je tako poslovno partnerstvo postalo boljše. Pomembno je, da je pristop zunanjega izterjevalca strokoven, korekten in spoštljiv. Z normalnim pristopom se veliko da rešiti,« pravi naša sogovornica.

Zunanji izterjevalec ali odvetnik?

»Cilj zunanje izterjave je, da do odvetnikov in sodišč sploh ne pridemo. Včasih res nekoliko dlje traja, potrebnih je več pogovorov, še vedno pa je ta pot krajša in cenejša kot sodna. Smo mediatorji, terjamo v strankinem imenu, denar pride

na njihov račun. Psihološki učinek tretje osebe je zelo močan in stranke so zadovoljne, ker je več možnosti, da pridejo do denarja,« pove Klementina in pojasni še, da v postopku dajejo možnosti tudi alternativnim možnostim poplačila dolga (obročno odplačevanje, assignacije, kompenzacije, poboti), pogosto pa vmes rešijo tudi kakšno reklamacijo in podobno. Seveda pride tudi do situacij, ko se sodni poti ni mogoče izogniti, a takih primerov je malo.

Mlajša kot je terjatev, lažje jo je izterjati

Zunanji izterjevalci imajo lažje delo, če terjatev ni zelo stara oziroma tik pred zastaranjem. Ne glede na to pa je vedno vredno poskusiti, zagotavlja Klementina Zupančič Maver, ki prednost zunanjih izterjevalcev vidi v tem, da niso čustveno vpleteni, da nepristransko poslušajo obe strani ter iščejo in predlagajo rešitve, ki bodo sprejemljive za obe strani, predvsem pa se ukvarjajo sistematično in izključno s tem poslom, bedijo nad posameznim primerom in ukrepajo takoj, ko se dogovorjeno ne spoštuje.

»Trebno je vedeti, da je posel zaključen šele, ko je plačan tudi račun zanj. Podjetje ima lahko ogromno strank in dela, a če ni plačil, to nič ne pomaga. Izterjava mora biti v zavesti obrtnikov in podjetnikov takoj za opravljenim delom. Tudi če so majhni zneski,« sklene Klementina Zupančič Maver.

EVA MIHELČ

Klementina Zupančič Maver,
direktorica podjetja SolTer

VABILO NA SPLETNA SEMINARJA

Vas zanima, kako do denarja in kako do novih poslov v negotovih časih? Zaradi velikega zanimanja za financiranje obrti in podjetništva v času korona krize, vas vabimo, da se nam pridružite v **2. sezoni spletnih izobraževanj**, ki jih **BREZPLAČNO organizira Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije!**

1. Spletni seminar

KAKO DO DENARJA: VARNO IN USPEŠNO POSLOVANJE V NEGOTOVIH ČASIH.

Spletni seminar bo potekal v živo, dne:
29.9.2020 ob 10h

Izobraževalni spletni seminar je namenjen mikro, malim in srednje velikim podjetjem, ki v krizi še težje pridejo do novih poslov in do denarja.

» Kaj lahko storimo danes za boljše poslovanje v prihodnosti?

Zakaj je redno spremljanje obstoječih in potencialnih poslovnih partnerjev sedaj še pomembnejše?

» Kako si zagotoviti predčasno plačilo fakture?

Kako lahko že danes s prodajo odprtih terjatev poskrbimo, da podjetje ne zaide v globoke finančne težave.

» Kako prav pridejo dobri računovodski nasveti pri poslovanju, optimizaciji rezultatov in izboljšanju bonitete.

Praktični nasveti za optimizacijo bilanc in primeri iz prakse knjiženja odpisa terjatev in storitve faktoringa.

2. Spletni seminar

KAKO SI ZAGOTOVITI PREDČASNO PLAČILO ODPRTIH RAČUNOV IN USPEŠNO IZTERJATI ŽE ZAPADLE?

Spletni seminar bo potekal v živo, dne:
20.10.2020 ob 10h

Strokovnjaki vam bodo na primerih iz prakse predstavili, kako si lahko **takoj zagotovite likvidnost podjetja** s prodajo odprtih terjatev ter kako najhitreje izterjate že zapadle terjatve.

Izvedeli boste:

» Zakaj je upravljanje s terjatvami še pomembnejše v času krize?

» Kako si zagotoviti predčasno plačilo fakture?

» Kdaj se odločiti za predsodno ali sodno izterjavo?

» Kako izterjati dolg na domačem in kako na tujem trgu?

Na spletna seminarja se lahko prijavite že danes na spletni strani: <https://www.ozs.si/koledar> na e-naslovih: jana.golic@ozs.si in simona.osterman@ozs.si ali tel. št.: +386 (1) 58 30 553.

KOMPLEMENTARNE VALUTE

Zdravilo za težke čase

Komplementarne valute so torej dopolnilne valute, katerih namen ni nadomestiti osnovne, to je nacionalne valute, pač pa ji pomagati in to predvsem v kriznih časih. Zato je upravičeno zapisati, da so komplementarne valute zdravilo za težke čase. Glede na področje uporabe dobijo različno ime in tako se v primeru, ko z njimi naslavljajo predvsem izzive v lokalnem okolju, imenujejo lokalne valute.

Še preden boste ugotovili kako vam komplementarne valute lahko pomagajo, povejmo, kaj komplementarne valute sploh so. Že zelo zgodaj, natančneje leta 1934, so v Švici ugotovili, da lahko svojemu gospodarstvu pomagajo s komplementarno valuto. Skupina podjetnikov je zagnala nekakšen menjalni krog, s pomočjo katerega je želela omiliti vpliv tedanje in vseh bodočih kriz na njihovo poslovanje. Menjalni krog, imenovali so ga WIR, omogoča, da podjetja trgujejo med seboj brez uporabe uradne valute. Število uporabnikov je tekom let naraslo in se sedaj giblje okrog 50.000, kar predstavlja približno 17 % vseh švicarskih podjetij. Številke se spreminjajo glede na stanje gospodarstva in rastejo v kriznih časih. Dejstvo, da se je rešitev menjalnega kroga s komplementarno valuto obdržala več kot osemdeset let, kaže na

njeno uporabnost in poudarja njeno vlogo pri blaženju ekonomskih kriz. Tvorec evropske monetarne unije Bernard Litterer v enem svojih prispevkov celo meni, da WIR frank, tako pogovorno imenujejo komplementarno valuto, pomaga k stabilnosti uradnega švicarskega franka. Opisana rešitev ni edina, pravzaprav jih je zelo veliko. Med bolj znanimi je še Sardex mreža, s pomočjo katere so reševali gospodarstvo otoka Sardinija, pa nizozemski TradeQoin, ki pomaga lokalnim podjetjem.

Komplementarne valute so torej dopolnilne valute, katerih namen ni nadomestiti osnovne, to je nacionalne valute, pač pa ji pomagati in to predvsem v kriznih časih. Takrat pravzaprav najbolj primanjkuje denarja in se je praviloma najtežje zadolžiti. Zato je upravičeno zapisati, da so komplementarne valute

zdravilo za težke čase. Glede na področje uporabe dobijo različno ime in tako se v primeru, ko z njimi naslavljajo predvsem izzive v lokalnem okolju imenujejo lokalne valute.

Lokalna valuta kot menjalno sredstvo

Slabost lokalnih valut, ki se v primerjavi z nacionalnimi ali mednacionalnimi valutami kaže v omejeni uporabi, se izkaže kot prednost, kadar jih uporabljamo kot menjalno sredstvo znotraj relativno majhnega kroga uporabnikov. Glede na njihovo vrsto, lahko z njihovo uporabo dosežemo različne učinke. Z njihovo pomočjo je na primer mogoče načrtno usmerjati potrošnjo in s tem spodbujati določene panoge ali določena geografska področja. Lokalne valute omogočajo nastanek dopolnilnega trga, na katerem

je zaradi obrnjenih procesov prodaje mogoče prodati proizvode in storitve, po katerih je na osnovnem trgu zmanjšano povpraševanje.

3 Za kupovanje na osnovnem, denarnem trgu, je treba imeti denar, medtem ko je na dopolnilnem trgu mogoče plačati s komplementarnimi valutami. Dopolnilni trg tako omogoča udeležencem, da v drugačnih pogojih prodajo tisto, kar jim ni uspelo prodati na osnovnem trgu. Vloga dopolnilnega trga je torej predvsem v ustvarjanju novih priložnosti, ki jih na osnovnem trgu ni bilo mogoče ustvariti zaradi pomanjkanja denarja. Oviro, ki jo na osnovnem trgu predstavlja pomanjkanje denarja, na dopolnilnem trgu odpravi lokalna valuta, ki prevzame vlogo menjalnega sredstva.

Spodbujanje gospodarskega razvoja

Vlogo dopolnilnega trga je mogoče opazovati tudi skozi izziv, ki ga komplementarne valute naslavlja. Z vidika lokalne skupnosti, je tako njegova vloga predvsem v povečanju multiplikativnega učinka denarja in spodbujanju gospodarskega razvoja. S tem pridobivajo podjetja v lokalni skupnosti in prebivalci lokalne skupnosti. Ob tem služi dopolnilni trg tudi kot stabilizator poslovanja podjetij. Za karseda stabilno poslovanje podjetja potrebujejo, še posebej takrat, ko se osnovni trg skrči, pomoč dopolnilnega trga. Krčenje trga je lahko ciklično, zaradi sprememb gospodarskih razmer, ali pa nastane zaradi razlogov v podjetju. Morda je proizvod ali storitev podjetja v fazi nazadovanja ali pa gre zgolj za ne-

ustrezne zaloge, ki jih ni mogoče v kratkem času prodati. Morda pa podjetje le preslabo izkorišča svoj potencial in zato potrebuje dopolnilnega trga.

3 Slabo izkoriščen potencial podjetja so pravzaprav neizkoriščene zmogljivosti. Nemalokrat se zgodi, da podjetja zanamarjajo ta vidik, še posebej, če prodaja na primer raste glede na pretekla obdobja. To podjetnike hitro zadovolji in utrdi v prepričanju, da delajo dobro. V resnici pa bi morali nenehno preverjati, kako dobro izkoriščajo svoje zmogljivosti. To je pomembno zato, da niti za trenutek ne prenehajo iskati rešitev za izboljšanje poslovnih rezultatov.

Obseg neizkoriščenih zmogljivosti je mogoče izračunati. Na zelo preprostem primeru masažnega salona bi tako lahko ugotovili ali prodamo maksimalno število ur, ki nam je na voljo glede na število zaposlenih ali pa del ur ostaja neprodan. V primeru, da vaše zmogljivosti niso izkoriščene v celoti, ste pred izzivom kako prodati neprodane ure.

Mimogrede, če uspete prodati vse svoje zmogljivosti, ne glede na to, v kakšnem poslu ste, potem pomoči komplementarnih valut ne potrebujete. Velja še nasvet, da naredite vse, prav vse, da boste svoje zmogljivosti prodali za denar. To je najboljša rešitev, ki vam omogoča udobno poslovanje in udobno življenje. Zato se je vredno prav zares potruditi.

Če ne morete prodati vseh svojih zmogljivosti, imate na voljo kar nekaj možnosti. Večina svetovalcev vam bo predlagala oglaševanje. To počne večina podjetij in pri nekaterih se prav dobro obnese. Lahko poskusite, je pa dobro, da

spremljate učinke oglaševanja. Tako boste natančno vedeli, kje se spleča oglaševati in kaj vam to prinese. Zaplete se, če si oglaševanja ne morete privoščiti ali pa vam ne prinaša ustreznih rezultatov. Takrat je čas, da preverite, kakšne možnosti vam ponuja dopolnilni trg. Pravzaprav bi bilo še bolje, če bi to storili še preden ste porabili denar za oglaševanje, je pa vseeno bolje pozno kot nikoli. Pripravite seznam vsega, kar lahko ponudite na dopolnilnem trgu, pripravite pa se tudi na čisto drugačen pristop k prodaji, kot ste ga navajeni.

Kot vsako zdravilo, je tudi lokalne valute treba uporabljati zmerno. Te lahko ob pravilnem pristopu, znatno izboljšajo poslovne rezultate in prav škoda bi bilo, da tega ne izkoristite.

TOMI JURMAN

Tomi Jurman je podjetnik z več kot 25-letnimi izkušnjami, ki jih je pridobil doma in v tujini. Skupaj z lateralnim načinom razmišljanja mu te omogočajo oblikovanje rešitev, ki so izven ustaljenih okvirov. V trenutnih gospodarskih razmerah vidi toliko večjo potrebo po takšnem pristopu. Svoje izkušnje in znanje je Jurman strnil v knjigi z naslovom **Zdravilo za koronavirus ali kako vam komplementarne valute pomagajo preživeti težke čase**. Knjiga predstavi teorijo komplementarnih valut, hkrati pa na konkretnih primerih iz sveta obrti in podjetništva odgovori na vprašanja kako povečati prodajo, kako ohraniti denar na računu, kaj so neizkoriščene zmogljivosti in druga. Več informacij dobite na info@localist.si.

Spet nove možnosti prihrankov!

**”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”**

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › **Ugodnosti** pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › **Ugodnostih** pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › **Ugodnosti** pri obrtnikih in podjetnikih.
- › **Plačila na obroke** doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
september 2020

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina septembrskega Svetovalca:

- ▶ Nadomestilo plače zaradi odrejene karantene
- ▶ Kaj prinaša 1. oktober zavarovancem v dolgotrajnem bolniškem staležu in neplačnikom prispevkov?
- ▶ Poskusno delo in odpoved zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela
- ▶ Kdaj se mora mali davčni zavezanec registrirati za namene DDV-ja?
- ▶ Nova pravila pri prehajanju meje s Hrvaško
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

Nadomestilo plače zaradi odrejene karantene

Zdenka Bedekovič
specialistka za poslovanje v tujini, plače in knjigovodstvo:

Nova pravila pri prehajanju meje s Hrvaško

Jasmina Malnar Molek,
davčna svetovalka -
specialistka

Nadomestilo plače zaradi odrejene karantene

Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 ureja pravico do nadomestila plače delavcem, ki zaradi odrejene karantene v skladu z zakonom, ki ureja nalezljive bolezni, ne morejo opravljati dela. Delavec je upravičen do nadomestila plače za čas karantene le, v kolikor delodajalec zanj ne more organizirati dela na domu.

Višina nadomestila plače je odvisna od vzroka za izdajo odločbe o karanteni in znaša:

- 1. 100 %** povprečne mesečne plače delavca za polni delovni čas pripada delavcu, ki mu je odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo v okviru opravljanja dela (na delovnem mestu);
 - 2. 80 %** povprečne mesečne plače delavca za polni delovni čas pripada delavcu, ki je odločbo o karanteni prejel ob prihodu v Slovenijo, ob njegovem odhodu pa se je ta država nahajala na zelenem ali rumenem seznamu ter delavcu, ki mu je bila odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo izven opravljanja dela;
 - 3. 50 %** plače, ki bi jo prejel, če bi delal in ne manj kot 70 % minimalne plače pripada delavcu, ki je odšel v državo na rdečem seznamu in je delodajalcu **najmanj en dan pred odhodom** predložil pisno izjavo, da odhaja v državo na rdečem seznamu iz naslova naslednjih osebnih okoliščin (izjeme 15/5 ZIUPDV):
 - smrt zakonca ali zunajzakonskega partnerja,
 - smrt otroka, posvojenca ali otroka zakonca ali zunajzakonskega partnerja,
 - smrt staršev (očeta, matere, zakonca ali zunajzakonskega partnerja starša, posvojitelja),
 - rojstvo otroka.
 - 4. 0 %** nadomestila plače pripada delavcu, ki je odšel v državo na rdečem seznamu in ne uveljavlja izjem.
- Če je delavec ob odrejeni karanteni ali med trajanjem karantene uveljavil oziroma je upravičen do dela s krajšim delovnim

časom in prejema delno nadomestilo na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali je upravičen do dela s krajšim delovnim časom na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu, se nadomestilo plače izplačuje v sorazmernem delu, delavec pa zadrži pravice do prejemkov oziroma plačila prispevkov iz socialnih zavarovanj po navedenih predpisih, kot da bi delal.

Delavec, ki mu je bila odrejena karantena, mora najpozneje v treh delovnih dneh od odreditve karantene obvestiti delodajalca, da mu je bila odrejena karantena in o razlogih, zaradi katerih mu je odrejena. Prav tako je dolžan delodajalcu posredovati odločbo o odreditvi karantene v treh delovnih dneh od prejema le-te.

Skladno z ZIUPDV so delodajalci upravičeni do povračila izplačanih nadomestil plače za čas odrejene karantene **v obdobju od 11. 7. do 30. 9. 2020**. Vloga za povračilo nadomestila se odda v elektronski obliki pri Zavodu za zaposlovanje, v 30 dneh od pričetka odsotnosti delavca zaradi odrejene karantene. Obvezne priloge k vlogi so kopija odločbe o odreditvi karantene, izjava delodajalca, da delavcu ne more organizirati dela na domu in pisna izjava zaposlenega, če je bil razlog odhoda v rdečo državo navedena izjema. Zavod o vlogi odloči v 30 dneh in na podlagi izdane odločbe z delodajalcem sklene pogodbo o povračilu izplačanih nadomestil plače. Povračila nadomestil plače se delodajalcem povrnejo v celoti, zadnji dan meseca, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače.

Delavec je odšel na dopust na Hrvaško. V času odhoda se je država nahajala na rumenem seznamu, ob vrnitvi pa je bila uvrščena na rdeči seznam, zato je delavec prejel odločbo o karanteni. Delodajalec delavcu ne more organizirati dela na domu. Ali delavcu pripada nadomestilo plače za čas odrejene karantene kljub dejstvu, da bi se lahko še pravočasno vrnil v Slovenijo?

Delavcu pripada nadomestilo plače za čas odrejene karantene v višini 80 % povprečne mesečne plače delavca za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev pred začetkom odsotnosti (137/7 ZDR-1²).

Delavec iz BiH se je udeležil pogreba tasta. Delodajalca je pred odhodom obvestil o razlogu odhoda v državo na rdečem seznamu. Ali delavcu pripada nadomestilo plače za čas odrejene karantene?

Ne, delavec ni upravičen do nadomestila plače v času odrejene karantene, saj se navedena osebna okoliščina ne nahaja na seznamu izjem.

Delavcu je bila odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo izven opravljanja dela. Kako izračunati osnovo za nadomestilo plače, če je bil delavec v preteklem obdobju delno na čakanju na delo, delno na skrajšanem delovnem času, koristil letni dopust ipd.?

Delavcu pripada nadomestilo plače za čas odrejene karantene v višini 80 % povprečne mesečne plače za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev pred začetkom odsotnosti. Osnova

za nadomestilo je predpisana v 137/7 ZDR-1, ki navaja, da delavcu pripada nadomestilo plače v višini njegove povprečne mesečne plače za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev oziroma iz obdobja dela v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti. Če delavec v obdobju zaposlitve v zadnjih treh mesecih ni delal in je za ves čas prejemal nadomestilo plače, je osnova za nadomestilo enaka osnovi za nadomestilo plače v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti. Če delavec v celotnem obdobju zadnjih treh mesecev ni prejel niti ene mesečne plače, mu pripada nadomestilo plače v višini osnovne plače, določene v pogodbi o zaposlitvi. Višina nadomestila plače ne sme presegati višine plače, ki bi jo delavec prejel, če bi delal.

V osnovo za izračun nadomestila plače se vključi plača za polni delovni čas. Če je bila delavcu izplačana plača za delo prek polnega delovnega časa, se mesečna izplačana plača zmanjša za tisti del plače, ki se nanaša na plačilo nadurnega dela. V osnovo za nadomestilo plače so vključeni tudi vsi dodatki, razen dodatka za nadurno delo, ter del plače za delovno in poslovno uspešnost. Izplačana nadomestila za čakanje na delo in skrajšan delovni čas ter eventualne bolniške odsotnosti je potrebno preračunati na 100 %.

Delavec ni upravičen do nadomestila plače za čas karantene zaradi odhoda v državo na rdečem seznamu. Ali mora delodajalec kljub temu obračunati in odvesti prispevke za socialno varnost?

Da, delodajalec je zavezanec za plačilo prispevkov, saj je delavec tudi za obdobje karantene vključen v zavarovanje. Delodajalec odvede vse prispevke iz (22,1 %) in na plačo (16,1 %), bremeni pa ga plačilo prispevka zavarovanca za PIZ (15,5 %) in prispevkov delodajalca v višini 16,1 %. Prispevek zavarovanca za zdravstveno zavarovanje (6,36 %), prispevek za zavarovanje za primer brezposelnosti (0,14 %) in prispevek zavarovanca za starševsko varstvo (0,10 %) bremeni delavca. Delodajalec se mora z delavcem dogovoriti, na kakšen način bo delavec delodajalcu povrnil tiste prispevke, za katere je delavec zavezanec za plačilo (v skupni velikosti 6,60 %). Lahko se dogovorita, da mu delodajalec te prispevke na podlagi pobotne izjave odtegne pri prvem naslednjem izplačilu plače ali pa da jih delavec nakaže na transakcijski račun podjetja. Če delodajalec ne zahteva povrnitve, se ti štejejo za bonitetno delavca.

Samostojnemu podjetniku je bila odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo v okviru opravljanja dejavnosti. Ali je nosilec dejavnosti upravičen do nadomestila in refundacije prispevkov za čas trajanja karantene?

Žal ne. Karantena se odredi zdravi osebi, ki je bila ali za katere se sumi, da je bila v stiku z nekom, ki je zbolel, zato nosilec dejavnosti nima pravice do bolniškega staleža za čas karantene in posledično ne do nadomestila v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja. Prav tako samostojni podjetnik za čas karantene ni upravičen do oprostitev ali refundacije prispevkov za socialno varnost.

Delodajalec je na novo zaposlil tujca, državljanca BiH. Ob vstopu v Slovenijo je bila delavcu izdana odločba o karanteni. Delodajalec za delavca ne more organizirati opravljanja dela na domu. Je delavec upravičen do nadomestila plače za čas karantene?

Menimo, da gre v tem primeru za višjo silo na strani delavca, zato delavcu pripada nadomestilo plače v višini 50 % plače, ki bi jo prejel, če bi delal in ne manj kot 70 % minimalne plače. Po splošnih načelih civilnega prava pomeni višja sila dogodek, ki ga ni bilo mogoče pričakovati in se mu tudi ne izogniti ali ga odvrniti. Ker ZIUPD ne ureja povračila nadomestil delodajalcem v teh primerih, smo za pojasnilo zaprosili Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Odgovora do tega trenutka še nismo prejeli.

Zaradi stika z okuženo osebo v vrtcu je bila otroku zaposlene odrejena karantena. Delavka ni prejela odločbe o karanteni, prav tako ji ni bil odprt bolniški stalež. Ali delavki pripada nadomestilo plače za čas odsotnosti?

Menimo, da gre tudi v tem primeru za višjo silo na strani delavca, zato delavki pripada nadomestilo plače v višini 50 % plače, ki bi jo prejela, če bi delala in ne manj kot 70 % minimalne plače.

Delavec je v času svojega dopusta odšel v državo, ki je bila v trenutku njegovega odhoda na rdečem seznamu. To je storil kljub temu, da mu je delodajalec odhod v države iz rdečega seznama prepovedal, saj je vedel, da bo ob povratku v Slovenijo dobil 14-dnevno karanteno. Delodajalec je delavcu odobril le dva tedna letnega dopusta, pri tem pa ga je opozoril, da ga po dveh tednih odsotnosti nujno potrebuje, saj imajo naročila strank. Kakšne delovnopopravne možnosti ima delodajalec na voljo?

Delavec, ki po zaključku odobrenega letnega dopusta zaradi odrejene karantene ne more opravljati dela, in ni podana višja sila (ker je zavestno odšel v državo iz rdečega seznama), se lahko z delodajalcem dogovori o drugi podlagi odsotnosti (podaljšanje letnega dopusta, neplačan dopust, koriščenje ur in podobno). Če se o tem ne sporazumeta, je delavec z dela neopravičeno odsoten. To je kršitev obveznosti iz delovnega razmerja in je lahko podlaga za ukrepanje delodajalca. Na delodajalcu pa je, kako bo ukrepal.

Delodajalec lahko delavcu izda pisno opozorilo pred krivdno odpovedjo, kar pomeni, da do prenehanja delovnega razmerja še ne pride. Mu bi pa lahko le-to odpovedal ob naslednji kršitvi (85/1 ZDR-1). Hujša sankcija pa je izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi (110. člen ZDR-1). Z njo delodajalec doseže takojšnje prenehanje delovnega razmerja. Ne glede na obstoj razlogov za izredno odpoved, pa mora biti hkrati izpolnjen tudi pogoj, da ob upoštevanju vseh okoliščin in interesov obeh pogodbenih strank ni mogoče nadaljevati delovnega razmerja do izteka odpovednega roka oziroma do poteka časa, za katerega je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi (109. člen ZDR-1). Tako mnenje je podalo tudi MDDSZEM*.

*<https://www.gov.si/novice/2020-06-23-pojasnilo-glede->

-odrejene-karantene-delavcem-ter-moznih-postopanj-delo-dajalca

Odgovor pripravila: mag. Nina Scortegagna Kavčnik

Delavcu je bila odrejena karantena v obdobju od 1. do 14. 7. 2020 zaradi prihoda iz države na rdečem seznamu. Ob odhodu se je namembna država nahajala na rumenem seznamu. Del karantene se nanaša na obdobje pred začetkom veljavnosti ZIUPDV. Kakšno nadomestilo pripada delavcu?

Pred začetkom veljavnosti ZIUPDV (to je 11. 7. 2020) se je odrejena karantena štela za višjo silo. Delavec je v času od 1. do 10. 7. 2020 upravičen do nadomestila plače v višini 50 % plače, ki bi jo prejel, če bi delal, in ne manj kot 70 % minimalne plače, od 11. do 14. 7. 2020 pa v višini 80 % povprečne mesečne plače delavca za polni delovni čas.

Delodajalec je upravičen do refundacije nadomestil plače le za čas od 11. do 14. 7. 2020.

V katero »M polje« na iREK poročamo izplačilo nadomestila za karanteno?

Podatki za izplačila nadomestila plač za čas karantene se poročajo v polju M01, ne glede na to, ali so bila nadomestila izplačana v času veljavnosti ZIUPDV ali pred uveljavitvijo interventnega zakona. V M02 poročamo le podatek o nadomestilu plače, ko gre za izjemo iz 15/5 ZIUPDV (osebne okoliščine).

¹ ZIUPDV – objava v Uradnem listu RS, št. 98/20

² ZDR-1 – objava v Uradnem listu RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS in 81/19

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Kaj prinaša 1. oktober zavarovancem v dolgotrajnem bolniškem staležu in neplačnikom prispevkov?

V svojem članku, objavljenem v januarskem Obrtniku podjetniku z naslovom Kakšne spremembe in kdaj prinaša novela pokojninskega zakona ZPIZ-2G?, sem med drugim pojasnil tudi to, kaj naj bi prinesel presečni datum 1. maj 2020.

Tako zaradi daljšega ostajanja v zavarovanju zavarovanec, ki še naprej plačuje polne – 100-% prispevke, prva 3 leta po izpolnitvi pogojev za starostno upokožitev lahko uveljavlja bonus v višini 40 % svoje pokojnine, do katere bi bil sicer upravičen (pred spremembo zakona je bil upravičen do 20 %). Po poteku treh let prejemanja 40 % pokojnine pa bo, in to brez časovne omejitve, prejemal 20 % pokojnine, vse dokler bo plačeval polne prispevke (kot delavec, s. p. ali na kakšni drugi podlagi). Prevedbo iz 20 % na 40 % je ZPIZ (za tiste, ki so tovrstni bonus uveljavljali pred novelo) do konca junija izvedel po uradni dolžnosti in z veljavnostjo od 1. 1. 2020. Zavarovanci, ki izpolnijo pogoje za starostno upokožitev šele v letu 2020, pa morajo vlogo za 40 % podati sami. Teh 40 % lahko uveljavi tudi upokoženec, ki se reaktivira.

Pri s. p.-jih ali v d. o. o.-jih za lastnike družb, ki so hkrati poslovodne osebe, velja, da se izplačilo dela pokojnine v višini 40 % veže na plačilo prispevkov za socialno varnost, kar pomeni, da **se del pokojnine ne bo izplačeval**, če na dan uveljavitve izplačila in več čas prejemanja dela pokojnine **niso v celoti poravnani prispevki** za socialno varnost.

Prav tako se ne bo nikomur izplačeval ta del pokojnine, če bo v bolniškem staležu več kot 30 delovnih dni.

Omenjeni omejevalni določbi, ki naj bi začeli veljati 1. maja 2020, poleg prejemanja dela pokojnine v višini 40 %, veljata tudi za sorazmerno povišanje delne pokojnine, do katere je upravičen le tisti zavarovanec, ki se delno upokoji na način, da ostaja minimalno 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko v zavarovanju in prejema pol pokojnine, pa tudi za delno reaktivirane, pod pogojem, da vstopi v zavarovanje vsaj za 20 ur tedensko.

Vmes je bilo zaradi epidemije koronavirusa sprejetih kar nekaj interventnih zakonov, eden od teh je tudi aprila sprejet Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP). Le-ta je v prehodni določbi 102. a člena določil, da se ne glede na prehodno določbo 140. člena pokojninskega zakona ZPIZ-2, ki je predvideval začetek uporabe tozadevnih omejevalnih določb iz 3. in 7. odst. 40. a člena ZPIZ-2 že s 1. majem, le-ti začneta uporabljati šele 1. oktobra 2020.

V obrazložitvi tozadevnega 102. a člena zakonodajalec pojasnjuje, da se s predlagano določbo zamika rok začetka uporabe določb, na podlagi katerih se izplačilo dela pokojnine zaustavi zaradi odsotnosti z dela zaradičasne zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju več kot 30 delovnih dni ali zaradi neplačanih prispevkov za socialno varnost predvsem iz dveh razlogov:

1.) Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (ZIUPPP) samozaposlenim omogoča odlog plačila prispevkov, ki zapadejo v plačilo meseca aprila, maja in junija 2020 do 31. 3. 2022.

Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) nadalje samozaposlenim omogoča oprostitve plačila prispevkov za vsa obvezna socialna zavarovanja za mesec april in maj 2020.

Glede na navedene zakonske ureditve, katerih namen je omilitev gospodarskih posledic v času epidemije COVID-19 ter dejstva, da bo po zaključku epidemije COVID-19 gospodarstvo zgolj postopoma okrevalo, uporaba določb tretjega in sedmega odstavka 40. a člena ZPIZ-2 v času epidemije, pa tudi v času postopnega okrevanja gospodarstva ni primerna, zato se predlaga odložitev uporabe določb na 1. 10. 2020.

2.) Prav tako pa je eden temeljnih razlogov za odložitev uporabe določb tretjega in sedmega odstavka 40. a člena ZPIZ-2 tudi v sami implementaciji omenjenih določb, saj pomeni obsežno prilagoditev informacijsko komunikacijskih sistemov ter povezovanje baz različnih državnih institucij. Z vidika implementacije določb je potrebno zagotoviti, da je v proces vzpostavitve sistema izmenjave podatkov vključenih večje število deležnikov (ZPIZ, FURS, ZZZS), kar pa je v trenutnih razmerah težko zagotoviti, saj je večina institucij usmerjena v implementacijo interventnih zakonov v svoje informacijske sisteme. Med vsemi navedenimi institucijami pa je za izvedbo izmenjave podatkov potrebno skleniti tudi številne sporazume ter tehnične protokole. Zato je smiselno, da se z odložitvijo uporabe te določbe zagotovi primeren časovni okvir za izvedbo vseh potrebnih procesov in informacijsko komunikacijskih rešitev.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Poskusno delo in odpoved zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela

Institut poskusnega dela je urejen v 125. členu ZDR-1 (Uradni list RS, št. 21/2013 in nasl.) in določa, da se v pogodbi o zaposlitvi delavec in delodajalec lahko dogovorita o poskusnem delu. Bistveno je, da je dogovorjeno ob sklenitvi pogodbe o zaposlitvi ter zapisano v pogodbi o zaposlitvi, sicer ne velja.

Ob uvedbi poskusnega dela se je potrebno dogovoriti tudi o času trajanja. Čas trajanja je odvisen od zahtevnosti dela in je običajno prepuščen kolektivnim pogodbam. Iz ZDR-1 izhaja, da lahko traja poskusno delo največ šest mesecev ter se lahko podaljša v primeru začasne odsotnosti z dela (na primer bolniški stalež).

V izogib morebitnim sodnim sporom je delavca treba seznaniti o tem, kdo bo spremljal ter ocenjeval njegovo delo in se to tudi zapiše v pogodbo o zaposlitvi, saj zakon v zvezi s tem nima posebnih določb, potrebno pa je upoštevati morebitna določila zavezujoče oziroma zavezujočih kolektivnih pogodb. Način spremljanja in ocenjevanja poskusnega dela je predvsem v domeni delodajalca, ki poskusno delo lahko uredi tudi v splošnem aktu ter se o njem z delavcem dogovori v pogodbi o zaposlitvi. Svetujem, da delodajalec pisno seznanja delavca s kriteriji ocenjevanja dela v času trajanja poskusnega dela. Poskusno delo je potrebno dejansko spremljati s strani mentorja, komisije ali delodajalca.

Tudi iz sodbe opr. št. Pdp 455/2019 z dne 3. 7. 2019 izhaja, če so delavcu pričakovanja oziroma zahteve delodajalca na delovnem mestu, za katero je sklenil pogodbo o zaposlitvi, znana, te pa delodajalec nato uporabi pri izdelavi ocene poskusnega, delodajalcu ni mogoče očitati, da ni imel kriterijev za izdelavo ocene poskusnega dela.

V praksi institut poskusnega dela v največji meri služi delodajalcu, da ugotovi, ali je določen delavec s svojimi sposobnostmi oziroma znanjem primeren za opravljanje določenih in zahtevanih delovnih nalog v skladu s svojo pogodbo o zaposlitvi, seveda pa tudi delavcu, da ugotovi, ali mu delo sploh ustreza.

V primeru, ko delavec uspešno opravi poskusno delo, se delovno razmerje nadaljuje. V kolikor pride do odpovedi pogodbe o zaposlitvi v času poskusnega dela s strani delavca ali delodajalca zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela, je odpovedni rok sedem dni.

Delavcu, ki odpove pogodbo o zaposlitvi v času poskusnega dela, razloga za odpoved pogodbe ni potrebno navajati, odpoved pogodbe s strani delodajalca pa mora biti obrazložena.

Če delodajalec v času trajanja ali ob poteku poskusnega dela ugotovi, da delavec poskusnega dela ni uspešno opravil, lahko delavcu redno odpove pogodbo o zaposlitvi. V tem primeru delavcu s strani delodajalca ni treba omogočiti zagovora pred odpovedjo zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela, saj ta obližacija ne izhaja iz zakona. V času trajanja poskusnega dela lahko delodajalec delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi tudi, če so podani razlogi za izredno odpoved ali zaradi postopka za prenehanje delodajalca ali prisilne poravnave.

V tem delu se ZDR-1 bistveno razlikuje od prejšnjega zakona, saj je bilo prej določeno, da delodajalec delavcu ob poteku poskusnega dela, v primeru če ugotovi, da delavec ni uspešno opravil poskusnega dela, poda izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi. Poleg tega v času trajanja poskusnega dela delodajalec delavcu ni smel redno odpovedati pogodbe o zaposlitvi, kar je sedaj zakonsko dopustno.

V primeru podaje redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela je delavec upravičen tudi do odpravnine, in sicer smiselno enako kot za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov. To določilo pa ne velja za vse delavce.

Glede na to, da je v 7. odstavku 125. člena ZDR-1 dvoumno zapisano, da je delavec v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela upravičen do odpravnine, določene za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga, velja opozoriti, da je ob upoštevanju ZDR-1 do odpravnine upravičen le delavec, ki je pri delodajalcu zaposlen več kot eno leto. Pravico do odpravnine je treba razumeti samo v primerih poskusnega dela pri opravljanju drugega dela, ko gre za obdobje daljše zaposlitve pri istem delodajalcu.

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Kdaj se mora mali davčni zavezanec registrirati za namene DDV-ja?

Zakon o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju ZDDV-1) opredeljuje različne obveznosti (malih) davčnih zavezancev v povezavi z registracijo za namene davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV).

Obveznost predložitve zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV (v nadaljevanju ID za DDV) predpisuje 78. člen ZDDV-1 (povzeto po 213. členu Direktive), ki določa, da mora vsaka oseba davčnemu organu prijaviti, kdaj začne opravljati dejavnost kot davčni zavezanec in predložiti zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV. Davčni zavezanec predloži zahtevek za izdajo identifikacijske številke v elektronski obliki na Obrazcu DDV-P2.

Identifikacija za namene DDV:

a) Prekoračitev meje 50.000 EUR obdavčljivih prihodkov – tipični davčni zavezanec

Če (in ko oziroma s prvo preseženo dobavo) bo mali davčni zavezanec presegel mejo 50.000 EUR obdavčljivih prihodkov v zadnjih 12 mesecih, mora vstopiti v sistem obračunavanja DDV in pridobiti ID za namene DDV (posebna – P).

Znesek obdavčljivih prihodkov zajema:

- znesek obdavčenih dobav blaga in storitev,
- znesek transakcij, ki so oproščene v skladu z 52., 53., 54. in 55. členom ZDDV-1 kamor sodijo:
 - izvoz blaga in z njim povezane storitve,
 - dobava, najem in popravilo plovil in zrakoplovov,

- oprostitev v okviru diplomatskih in konzularnih odnosov,
- storitve posrednikov, če so del transakcij iz 52. do vključno 54. člena ZDDV-1 ali transakcij opravljenih zunaj Evropske unije,

- znesek transakcij z nepremičninami, finančnih transakcij iz 44./-/4 ZDDV-1 ter zavarovalnih storitev, razen če so te transakcije postranske transakcije.

V obdavčljivi promet se tudi ne vštevata odtujitev opredmetenih ali neopredmetenih osnovnih sredstev.

b) Identifikacija davčnih zavezancev, ki opravljajo (prejemajo) tujim davčnim zavezancem storitve iz 25/1 ZDDV-1 – atipični davčni zavezanec

Mali davčni zavezanec je dolžan pridobiti tako imenovano posebno ID številko za DDV (že za mesec, v katerem je verjetno, da bo prejel ali opravil storitve iz 25/1 ZDDV-1) v primerih:

1. opravljanja storitev iz 25/ ZDDV-1 tujim davčnim zavezancem iz Evropske unije (v nadaljevanju EU),
2. prejemanja storitev iz 25/1 ZDDV-1 od tujih davčnih zavezancev iz druge države članice EU ali iz tretje države.

c) Identifikacija za DDV pri pridobitelju blaga

Ko mali davčni zavezanec pridobi blago in skupna vrednost takšnih pridobitev iz drugih držav članic EU v tekočem koledarskem letu preseže 10.000 EUR, se mora identificirati za DDV in od dneva identifikacije obračunavati DDV.

Obveznosti atipičnega davčnega zavezanca

a. za registracijo v atipičnega davčnega zavezanca je potrebno preko e-davkov ali SPOT točke oddati obrazec DDV P2;

b. pri izstavitvi računa za opravljene storitve v drugo državo članico EU mora na računu navesti svojo ID številko za DDV in obvezno ID številko za DDV prejemnika storitev v drugi državi članici. Slovenski DDV se ne obračuna, temveč se navede klavzula, da gre za obrnjeno davčno obveznost;

c. atipični davčni zavezanec mora preko e-davkov vsak mesec oddati DDV-O obrazec in RP-O (rekapitulacijsko poročilo), če so bili izdani računi davčnim zavezancem iz EU. Poroča se samo transakcije iz naslova atipičnega davčnega zavezanca, se poroča se t. i. lokalnih dobav;

d. v kolikor atipični davčni zavezanec preseže prag 50.000 EUR, se mora registrirati kot tipični davčni zavezanec. V tem primeru se pri poslovanju s tujino ne spremeni nič, je pa zavezan k obračunu DDV za lokalne dobave blaga oziroma opravljene storitve. V tem primeru pridobi zavezanec tudi pravico do odbitka vstopnega DDV in je zavezan k poročanju vseh transakcij skladno z ZDDV-1 v DDV-O.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Nova pravila pri prehajanju meje s Hrvaško

Odlok o spremembah in dopolnitvi Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov za preprečitev širjenja nalezljive bolezni COVID-19 na mejnih prehodih na zunanji meji, kontrolnih točkah na notranjih mejah in v notranjosti Republike Slovenije je bil objavljen v Uradnem listu RS, številka 115/2020. Objavljene spremembe Odloka v Uradnem listu so začele veljati naslednji dan po objavi, in sicer 28. 8. 2020. Spremembe Odloka prinašajo lažje prehajanje državne meje za vse tiste, ki bodo prehajali mejo iz osebnih ali nujnih poslovnih razlogov. Torej, če se po novem uporabi izjema po 14. členu Odloka, je potrebno v obeh primerih upoštevati časovno omejitev. Ta pa ne sme biti daljša od 48 ur. Sprememba Odloka prinaša tudi novost za vse tiste, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, saj potrjuje A1 ni več edino obvezno dokazilo za prehajanje državne meje. To so lahko tudi druga uradna dokazila, ki dokazujejo potrebo po prehodu državne meje oziroma nujnost del v tujini. Eden od teh dokaznih dokumentov je tudi potni nalog, vabilo ali drugi ustrezen dokument. A naj spomnimo, da je pri tej izjemi po 14. členu Odloka potrebno upoštevati časovno omejitev 48 ur. Za vse tiste, ki pa bodo uporabili za opravljanje gospodarske dejavnosti izjemo po točki 3. (drugi odstavek 10. člena Odloka), pa še vedno velja predložitev »negativnega testa na COVID-19« ob prehodu državne meje. Ta ne sme biti starejši od 36 ur. Opravljen pa mora biti v državi članici Evropske unije, državi članici schengenskega območja ali v organizaciji oziroma pri posamezniku, ki sta ju inštitut za mikrobiologijo in imunologijo in Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano prepoznala kot ustrezne in verodostojne. Ta pa to objavi na svoji spletni strani. Pomembna novost za podjetja je tudi izjema za vstop za »vabljen tuje delegacije«, brez negativnega izvida testa na COVID-19. Ta sprememba bo vsekakor prinesla podjetjem več manevrskega prostora za sklepanje novih poslov v tujini, kot je to bilo do sedaj.

Prav tako po novem ne bo odrejena karantena tudi ožjim družinskim članom slovenskega državljana, če potujejo skupaj. Ta se ne bo odredila, če se bodo ob prehajanju državne meje predložila ustrezna zahtevana dokazila.

Novost, Srbija na rumenem seznamu!

Z rdečega seznama držav s poslabšano epidemiološko sliko je bila 30. 8. 2020 črtana Srbija ter uvrščena na rumeni seznam. Torej za Srbijo velja več izjem, v katerih karantena ne bo odrejena. Na rdečem seznamu še vedno ostaja Hrvaška. Naj še omenimo, da na zelenem seznamu ni sprememb. Na njemu še vedno ostaja 19 držav.

Kot rečeno, za vstop v Slovenijo iz Srbije od 30. 8. 2020 velja širši nabor izjem. Karantena ob vstopu v Slovenijo ne bo odrejena v naslednjih primerih:

- čezmejni dnevni in tedenski delovni migranti,
- osebe v gospodarskem prometu,
- osebe, ki zagotavljajo storitve s potrdilom pristojnega ministrstva,
- osebe, ki prehajajo mejo zaradi vključenosti v vzgojo in izobraževanje,
- osebe, ki prehajajo mejo zaradi pogreba,
- osebe, ki vzdržujejo stike z ožjimi družinskimi člani,
- osebe z neodložljivimi osebnimi opravki,
- osebe z nujnimi poslovnimi razlogi,
- poklicni športniki, člani spremljevalnega osebja poklicnega športnika, športni delegati ali športni sodniki zaradi udeležbe na uradnih tekmovanjih mednarodnih športnih zvez,
- člani tuje uradne delegacije,
- osebe, ki so prepeljane v Slovenijo z reševalnim vozilom,
- osebe (s spremljevalcem), ki imajo dokazilo o načrtovanem nujnem zdravstvenem pregledu ali posegu v Republiki Sloveniji, drugi državi članici Evropske unije ali drugi državi članici schengenskega območja.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 27. 8. 2020.

OPOZORILO: Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo je z 31. 12. 2018 prenehala veljati, z 31. 12. 2019 pa se je prenehala uporabljati.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje*	576,65	598,78	634,36	677,14	754,78	909,02	1.084,12

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 24/19)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadrzna zveza Slovenije

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.480	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630
01.640	03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510
10.520	10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920
11.010	11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300						

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 1. 2020 dalje	534,01	585,68	648,85	715,84	801,97	943,60	1.066,10	1.257,50

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženjerskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18). Označene in **42.910**.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2019 dalje	480,13	532,90	590,64	654,39	694,09	773,48	821,60	866,11	1.003,24	1.027,30	1.154,81	1.243,82	1.377,35

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 3. – 30. 6. 2020	504,00	573,52	715,53	797,46	863,02	983,18	1.048,72	1.234,43
1. 7. 2020 - dalje	529,20	602,20	751,31	837,33	906,17	1.032,34	1.101,16	1.296,15

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2020 dalje	549,84	609,00	669,90	767,34	836,94	976,14	1.141,44	1.306,74	1.539,90
na uro	3,16	3,50	3,85	4,41	4,81	5,61	6,56	7,51	8,85

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2019 dalje	477,38	541,78	606,33	670,77	783,95	1014,49	1198,94	1521,75	1752,32

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS – Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2020 dalje	484,18	532,61	590,71	663,34	755,35	866,70	982,91	1.360,57	1.641,40

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	28.230	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220				

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	577,68	591,60	649,02	730,80	796,92	927,42	1.078,80	1.231,92	1.449,42
na uro	3,32	3,40	3,73	4,20	4,58	5,33	6,20	7,08	8,33

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	535,92	584,64	647,28	737,76	803,88	941,34	1.097,94	1.252,80	1.482,48
na uro	3,08	3,36	3,72	4,24	4,62	5,41	6,31	7,20	8,52

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 4. 2018 dalje	528,21	586,90	650,93	729,18	821,66	923,04	999,51	1.122,23	1.419,24

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ **Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ **Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva** (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2020 dalje	583,99	665,75	747,48	840,93	940,21	1.121,25	1.273,09	1.518,34	1.822,02

KAKO DELODAJALEC UGOTOVI, KATERA KOLEKTIVNA POGODBA DEJAVNOSTI (ČE SPLOH KATERA) GA ZAVEZUJE?

1. korak: Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.

2. korak: V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.

3. korak: Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.

4. korak: Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
Od 1.4.2019 do 31.3.2020 znaša 35,05 eur, od 1.4.2020 dalje znaša 36,56 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje
Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2020 do 31.12.2020 znaša 36,92 EUR** (9,23 EUR + 27,69 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2020

Obvestilo FURS z dne 27. 8. 2020

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.500,00		16 %
8.500,00	25.000,00	1.360,00	+ 26 % nad 8.500,00
25.000,00	50.000,00	5.650,00	+ 33 % nad 25.000,00
50.000,00	72.000,00	13.900,00	+ 39 % nad 50.000,00
72.000,00		22.480,00	+ 50 % nad 72.000,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2020 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	708,33		16 %
708,33	2.083,33	113,33	+ 26 % nad 708,33
2.083,33	4.166,67	470,83	+ 33 % nad 2.083,33
4.166,67	6.000,00	1.158,33	+ 39 % nad 4.166,67
6.000,00		1.873,33	+ 50 % nad 6.000,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2020:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	13.316,83	3.500,00 + (18.700,38 - 1.40427 x skupni dohodek)
13.316,83		3.500,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	1.109,74	291,67 + (1.558,37 - 1.40427 x bruto dohodek)
1.109,74		291,67

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 291,67 eura.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500,00 eura.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.819,09 eurov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2019 - 31.12.2019	886,63
1.1.2020 - 31.12.2020	940,58

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
58% PLP	1.681,55	975,30	od 1.1.2020 do 28.2.2020
58% PLP	1.753,84	1.017,23	od 1.3.2020 do 28.2.2021

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV AVGUST 2020

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1. organiziran javni prevoz	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	7,45 EUR
nad 8 do 12 ur	10,68 EUR
nad 12 ur	21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	49 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	36 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	4,49 EUR na dan

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	334 EUR na mesec
9. Regres za letni dopust	
regres za letni dopust	Neobdavčen in neprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.
10. Jubilejne nagrade	
jubilejne nagrade	
za 10 let delovne dobe	460 EUR
za 20 let delovne dobe	689 EUR
za 30 let delovne dobe	919 EUR
za 40 let delovne dobe	919 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi	
odpravnina ob upokojitvi	4.063 EUR
12. Solidarnostna pomoč	
v primeru smrti delavca	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.252 EUR
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo	
1. letnik - dijak	172,00 EUR
2. letnik - dijak	172,00 EUR
3. letnik - dijak	172,00 EUR
4. letnik - dijak	172,00 EUR
študent	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
junij 2020	1.812,72	1.878,05 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Cene bencina in kilometrina (julij - avgust 2020)

Datum	14/07/2020	28/07/2020	11/08/2020	25/08/2020
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,000	1,000	1,000	1,000
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7.7.2012-Uradni list št. 51/2012	0,1800	0,1800	0,1800	0,1800

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - avgust 2020

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
1.753,84			1.052,30	6.138,44
	Prehodni davčni podračun	Referenca		
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		163,11	951,46
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		93,13	543,25
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	256,24	1.494,71
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		66,93	390,40
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		69,03	402,68
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,58	32,53
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	141,54	825,61
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,05	6,14
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,05	6,14
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,10	12,28
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,47	8,59
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,63	3,68
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,10	12,27
Skupaj drugi prisp.			4,20	24,55
PRISPEVKI SKUPAJ			401,98	2.344,87

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2019 (PP): 1.753,84 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2019 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače PP: 60 % od 1.753,84 = 1.052,30 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.753,84 x 3,5 = 6.138,44 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - avgust 2020

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
1.753,84			1.578,46	6.138,44
	Prehodni davčni podračun	Referenca		
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		244,66	951,46
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		139,69	543,25
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	384,35	1.494,71
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		100,39	390,40
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		103,55	402,68
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		8,37	32,53
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	212,31	825,61
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,58	6,14
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,58	6,14
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	3,16	12,28
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		2,21	8,59
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,95	3,68
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	3,16	12,27
Skupaj drugi prisp.			6,32	24,55
PRISPEVKI SKUPAJ			602,98	2.344,87

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2019 (PP): 1.753,84 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2020 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače PP: 90 % od 1.753,84 = 1.578,46 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.753,84 x 3,5 = 6.138,44 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	januar in februar 2020	4,76	7.127,68
	od 1.3.2020 do 28.2.2021	5,05	7.562,47

Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 1.01.2020	5,40

Časi, ko so spremembe edina stalnica

Čas, v katerem živimo, je izjemno primeren, da vsi, ki se ukvarjamo z osebnimi financami, denarjem in investiranjem, ne pozabimo na modrosti, ki veljajo dolgoročno. Letošnje leto bo – z vsemi pretresi, ki so že bili in tistimi, ki še bodo – zagotovo za zgodovino. Veliko pravil investiranja je bilo letos na testu. Velike spremembe in zaustavitve ekonomije, ki jih je občutil tudi finančni svet, so namreč povsem spremenile precej zakonitosti. Aktualni in novi situaciji navkljub pa še vedno veljajo določene uspešne modrosti in nasveti, ki jih mora poznati vsak, ki se loteva vlaganja in varčevanja ali je že star »investicijski« maček.

1. Osredotočite se na prihodnost, vedno imejte pred očmi dolgoročno perspektivo

Vsako uspešno vlaganje zahteva zelo premišljene in skrbno načrtovane odločitve. Odločitve vedno sprejemamo na podlagi preteklosti in podatkov, ki so

nam na voljo, a hkrati tudi s pogledom v prihodnost, ki se še ni zgodila. Vedeti je potrebno, da naše današnje odločitve odločajo o kakovosti naše prihodnosti –

zato moramo, posebej investicijske odločitve, sprejemati vedno z zavedanjem časovnega horizonta.

Veliki kratkoročni dobički, ki so bili vlagateljem na voljo letos, niso stalnica vsako leto. Načeloma visoki donosi pritegnejo veliko novih vlagateljev, ki vstopajo na trg brez ustreznega znanja. Kratkotrajno trgovanje (če ga seveda obvladate), lahko prinese lepe dobičke, a je pri tem potrebno sprejemati več tveganja, kot pri dolgoročnem investiranju. Prav tako je dolgoročno investiranje nekoliko bolj »enostavno«, kot pa trgovanje na kratek rok.

KRA TKOROČNA GIBANJA NA FINANČNIH TRGIH NE VPLIVAJO NA DOLGOROČNI RASTOČI TREND!

Vlagatelj mora, če želi investirati uspešno na dolgi rok, psihološko povsem nevtrarno prenesti tako večje vzpone kot tudi večje padce, če se zgodijo kratkoročno. Dolgoročno se namreč trg vedno izravna. Vzponi na trgu nam omogočijo nadpovprečne dobičke, spusti na trgu pa nam omogočajo poceni nakupe. A za izvedbo tega potrebujete pravo psihologijo ter pravi »mindset«!

Zanimivo je namreč dejstvo, da večina vlagateljev vedno investira nadpovprečno veliko takrat, ko so trgi na vrhu in nadpovprečno malo takrat, ko so trgi na dnu. Povprečni vlagatelj namreč prebira trenutne aktualne novice, gleda televizijske programe in »verjame« informacijam. Žal je čas, ko začnejo o neki naložbi poročati finančni mediji, že čas, ko je največji premik že končan in »vkalkuliran« v trenutni ceni. Zato morate – za uspešno dolgoročno investiranje – večkrat razmišljati neodvisno ter včasih sprejeti odločitve, ki jih večina vlagateljev ne želi ali ne zmore.

2. Vlagajte v razvoj lastne psihologije investiranja

Zanimivo je dejstvo, da je dolgoročno uspešno investiranje veliko bolj odvisno od psihološke stabilnosti vlagatelja, kot pa od samega »tehničnega znanja«. Ljudje smo čustvena bitja. In če ne uspe- mo čustveno obvladovati samega sebe,

najverjetneje ne znamo niti obvladovati svojih čustev, ko govorimo o investiranju.

DVE PREVLA DUJOČI ČUSTVI VODITA LJUDI, KO SE ODLOČIJO ZA INVESTIRANJE – STRAH ALI POHLEP.

Odločitve, ki so sprejete takrat, ko ste čustveno neuravnovešeni – vas je budi strah, da boste doživeli veliko izgubo pri investiranju ali pa nasprotno, menite, da zamujate izjemne priložnosti za ekstremno visoke donose – so načeloma napačne. Z vročo glavo težko sprejememo pravilno in trezno odločitev.

Zato je izjemno pomembno, da preučite svoje psihološke vzorce in predvsem – da se znate v današnjem svetu »mainstream« medijev ter zelo invazivnega marketinga ubraniti »vsiljenega in nerealnega mnenja ter napotkov in nasvetov raznih gurujev«. Psihološka stabilnost in – če jo imenujemo tako – mentalna neodvisnost sta zagotovo najboljši naložbi na začetku investiranja. Omenjeno znanje lahko prinese zares nadpovprečne donose v prihodnosti prav vsakemu, ki se posveti svoji lastni psihologiji.

3. Nikoli ne investirajte brez strategij in priprav

Povprečni vlagatelj – statistično gledano – izgubijo na dolgi rok precej donosov zaradi nenadnih čustvenih odločitev in prav tako zaradi preplačanih stroškov. Da bi se tej napaki izognili, morate vedno znova – pred vsako odločitvijo o investiranju – narediti ustrezen načrt, izdelati strategijo in natančno preveriti, kakšni so stroški, tveganja in davčni vidik investicije, za katero se odločate.

Strategije investiranja lahko v grobem delimo na:

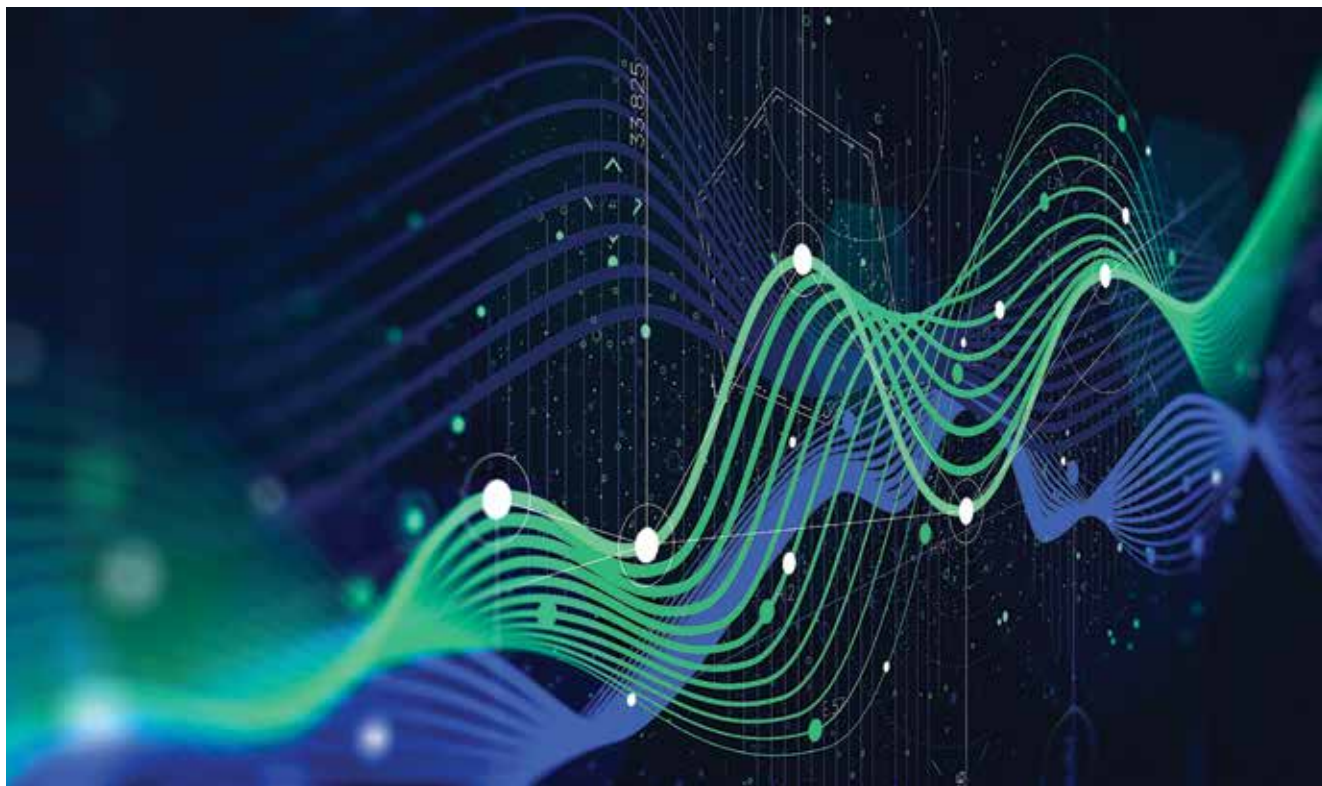
- **Dolgoročna strategija** – pri tej strategiji je osnovni cilj dolgoročna donosnost – v ta namen moramo pri strategiji upoštevati najprej primerno razpršitev in primeren izbor naložbenih razredov (s pravo kombinacijo lahko povečamo varnost kljub dinamično-špekulativnemu investiranju). Dodatno dolgoročne naložbe najbolj obremenjujejo tako imenovani »fiksni letni stroški«, zato bodite

pri tem posebej pozorni, koliko in komu plačujete, saj vam omenjeni stroški zelo zmanjšujejo donosnost. Pri dolgoročni strategiji je zelo pomembno tudi letno spremljanje in ustrezno »balansiranje« portfelja, brez čustev seveda. Ob primer- ni razpršitvi, nizkih stroških in ustreznim letnim reakcijam je bilo vedno – gledano zgodovinsko – mogoče dosegati nadpovprečne letne donose, krepko nad 10 odstotki.

- **Kratkoročna strategija** – pri kratkoročnih poslih (»swing trgovanje«, dnevno trgovanje itn.) je v sami strategiji najprej potrebno določiti, koliko smo pripravljene izgubiti. Ko določimo koliko odstotkov izgube si lahko privoščimo, je to naša točka, pri kateri bomo trg ali finančni instrument zapustili oziroma prodali. Prav tako je pred nakupom pomembno določiti, pri kateri vrednosti bomo realizirali dobiček in koliko sredstev bomo takrat umaknili. Investitorji imajo tukaj različne strategije – nekateri izvedejo prodaje po tretjinah svojega vložka, ko naložba raste v skladu s pričakovanji, nekateri imajo strategijo 50 – 50, kar pomeni, da polovico vložka prodajo takoj, ko doseže ustrezno ceno, polovico pa zaščitijo z avtomatskimi prodajnimi naročili. Pri kratkoročnem trgovanju bodite posebej pozorni na stroške nakupov in prodaj in morebitne preostale stroške, ki lahko zmanjšajo donosnost naložbe (»overnight fee«). Prav tako morate pri tovrstnih strategijah redno kontrolirati tudi davčni vidik, saj je obdavčitev kratkoročnih realiziranih donosov pri nas kar visoka (27,5 odstotka na dobiček, če prodate v prvih petih letih od nakupa).

INVESTIRANJE NA PODLAGI ČUSTEV ODNAŠA DENAR. INVESTIRANJE NA PODLAGI STRATEGIJ DENAR PRINAŠA.

Priprave pred investiranjem niso enostavne, saj potrebujete znanje, a je to daleč najpomembnejši korak, ki ga morate narediti. Če namreč naredite pravilne strategije in se odločate zgolj na podlagi tega, povsem zmanjšate možnost negativnih čustvenih vplivov na vašo odločitev. Osnovna človeška čustva so namreč zares »sovražnik« uspešnega

Bigstock

investiranja in naučiti se morate, kako jih uporabljati v svojo korist.

Pri vsaki naložbi, v katero se podajate, pa morate imeti tudi tehnično znanje, saj morate preveriti:

- **stroške** – kakšni so začetni stroški, »fiksni« letni stroški, izstopni stroški, drugi stroški?

- **fleksibilnost in likvidnost** – kdaj in pod kakšnimi pogoji lahko prodam, menjam investicijo, so kje kakšne omejitve; je investicija dovolj fleksibilna, da nisem pri nobeni odločitvi omejen?

- **tveganje** – kakšno tveganje predstavlja investicija – gre za visoko tveganje, srednje ali nizko?

- **davčni vidik** – s kakšnimi davki je investicija obremenjena, so kje davčne omejitve, davek plačan v tujini ipd.?

- **priložnosti** – kakšne priložnosti mi nudi investicija, v primerjavi z neko drugo; je to investicija za večji ali manjši del obstoječega portfelja?

4. Disciplina in vztrajnost!

Ne glede na to, ali boste v prihodnosti investirali na dolgi ali kratek rok, pri obeh strategijah potrebujete discipliniran pristop in veliko mero vztrajnosti. Zares natančno morate vedeti, kdaj ste

– odvisno od trendov na finančnih trgih – prodajalec in kdaj ste kupec.

Izkušnje govorijo, da je veliko težje vedeti, kdaj zapustiti trg in unovčiti dobiček kot pa kdaj na trg vstopiti. Vedeti, kdaj je potrebno realizirati dobiček ali zmanjšati izgubo, je zelo enostavno v teoriji. Ko pridemo v praksi do teh primerov, se lahko na začetku precej zatakne, sploh, če čustva še niso pod kontrolo.

Zato sta disciplina in vztrajnost za uspešno dolgoročno investiranje tako zelo pomembni. Namreč, z disciplino se boste resnično naučili vsega, kar potrebujete vedeti (literatura, tečajji, YouTube ...) in disciplina mora biti tista, ki narekuje vaš tempo pri sprejemanju odločitev izključno s sprejeto strategijo pred začetkom investiranja. Če so tukaj popuščanja, se začnejo dogajati večje izgube, neracionalne odločitve itn.

Vztrajnost je na dolgoročni poti do finančnega uspeha drugo, zelo pomembno dejstvo oziroma vrednota, ki jo moramo prav tako osvojiti. Ko se dogajajo napake, pri katerih izgubimo denar, to vsekakor vpliva na čustva in občutke. V primeru, da smo vztrajni in vidimo cilj na koncu poti, lažje sprejmemo, da so vse

napake in »izgubljen denar« zgolj vmesne postaje na poti do cilja.

**NAPAKE PRI INVESTIRANJU
IMAJO ZGOLJ ENO MOČNO
SPOROČILO: DA SE IZ NJIH
NEKAJ NAUČIMO IN JIH NE
PONOVIAMO!**

Disciplina in vztrajnost zares nista zaman skupni lastnosti največjih in najbolj uspešnih investorjev na svetu. Ko namreč finančni trgi rastejo, tega znanja ni potrebno imeti. Ko pa pride na finančnih trgih do večjih sprememb ali krize, pa omenjeno znanje naredi razliko med tem ali boste zgolj povprečen ali pa zelo uspešen investitor!

Časi, ki so pred nami – že letošnjo jesen bo zelo vroče – imajo najmanj dve skupni lastnosti. Prvič, da bo veliko stvari drugače, kot smo bili navajeni v preteklosti. In drugič: da bodo prenekatera pravila »padla v vodo« ter da bodo vedno bolj hitre spremembe edina stalnica. In, kot verjetno že veste, na koncu vedno zmaga tisti, ki se spremembam najhitreje prilagodi.

MATJAŽ ŠTAMULAK,
FINANČNI SVETOVALEC, WWW.CRESUS.SI

UČINKOVIT PRENOS DRUŽINSKEGA PODJETJA NA NASLEDNIKE

Brez jasne vizije ne gre

Za dolgoročno uspešnost družinskega posla so ključna tri področja. Vizija naslednikov, učinkovita strategija vodenja prevzemnikov in odnosi, ki so pogojeni s pristno komunikacijo.

Žal večina staršev razmišlja, da bodo po njihovi upokojitvi nasledniki enostavno prevzeli operativno vodenje, sami pa bodo še vedno kontrolirali poslovanje. Vse prevečkrat starši želijo obdržati popoln nadzor nad financami in v celoti kontrolirati delo svojih odraslih otrok.

Kaj to pomeni v praksi?

1. Starše je strah, da nasledniki ne bodo zmogli in zato odlašajo. Ne! Prav to vodi v propad. Potrebno je pravočasno ugotoviti motivacijo in ustrezno ukrepati.

2. Veliko naslednikov je celo bolj sposobnih, kot so bili starši, pa tega preprosto nimajo priložnosti dokazati. Posledica je konstantno prerekanje med družinskimi člani.

3. Spor med generacijama je tako neizbežen. Velikokrat pripelje do odhoda naslednikov!

4. Med tiste, ki ostanejo, se naseli apatija, saj se počutijo nemočne, da bi naredili konkretne spremembe.

5. Ker ni v celoti izveden prenos odgovornosti, znanja, izkušenj in kredibilnosti, nasledniki niso usposobljeni za

učinkovito samostojno odločanje.

6. Dogaja se, da se prepiri pojavijo tudi z zakonskimi partnerju prevzemnikov, ker slednji slabo voljo dnevno pri našajo v svoje gospodinjstvo.

7. Kar dve tretjini družinskih podjetij propade, ker se starši slepijo, da se bo proces prenosa zgodil čez noč, potem ko se bodo končno upokojili ... Ne bo se!

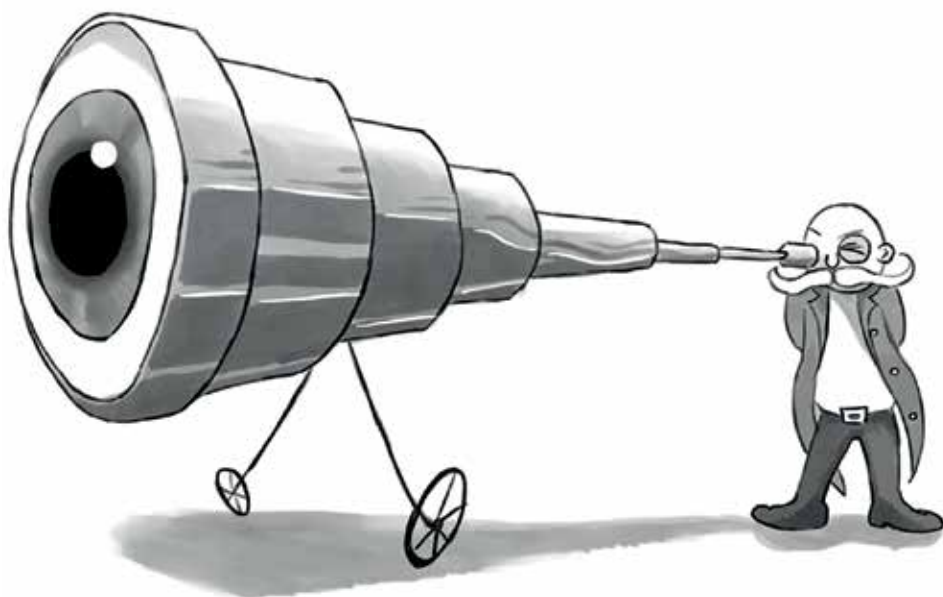
Zato je izjemno pomembna postopna predaja odgovornosti na naslednike, kar v praksi pomeni, da potomci konstantno nabirajo izkušnje in počasi prevzemajo vse bolj odgovorne naloge. Starši še pred upokojitvijo iskreno predajo direktorsko funkcijo izbranemu nasledniku.

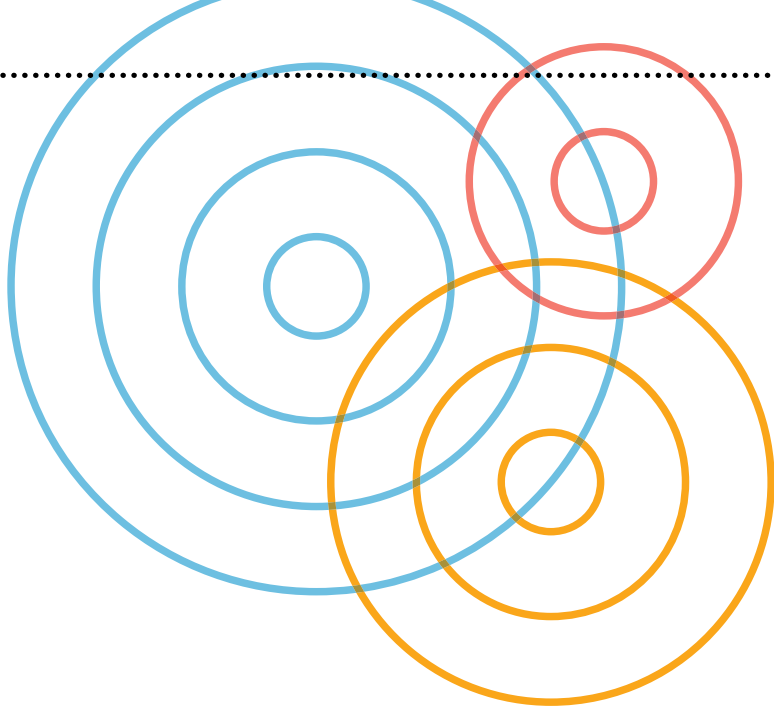
Pomembno je, da se z vsakim delovnim mestom podrobno seznanijo in ga obvladujejo v celoti. To pomeni, da imajo dovolj časa pridobiti tudi lastne izkušnje. Še posebej za ključna področja je smiselno, da se proces dogaja vodeno in v konstantnem učnem tempu.

Kako vemo, da smo izbrali naslednike, ki bodo dolgoročno uspešni?

Vizija prevzemnikov! Če imajo potomci izoblikovano svojo vizijo razvoja podjetja, potem to izjemno veliko pomeni. To seveda še ni zagotovilo, da bo podjetje dolgoročno uspešno. Je pa ključni pokazatelj, da nasledniki mislijo resno in da je njihova motivacija dovolj velika, da se želijo spustiti v avanturo, ki se imenuje podjetništvo.

Torej, če ste potencialni prevzemnik družinskega podjetja – Ali imate izdelano svojo vizijo nadaljnjega razvoja podjetja? Kaj želite ohraniti in kaj bi spremenili pri

vodenju domače dejavnosti? Katera področja in novi trgi vas zanimajo? Kakšen bo marketing in koliko denarja boste za doseg svojih ciljev namenili? Kakšne zaposlene iščete?

Če se ustanovitelj – prenosnik podjetja pa se vprašajte, ali so potencialni nasledniki dovolj motivirani, da bodo podjetje vodili tudi v težkih časih? Ali imajo vizijo, idejo, kako nadaljevati? Ste jim predali dovolj znanja in izkušenj, da se bodo zmogli učinkovito odločati?

Kaj sploh je vizija?

Je cilj, ki ga želimo doseči. Primer. Vizija maratonca je, da bo maraton pretekel. Sedaj si verjetno predstavljate maratonca na startu ljubljanskega maratona, ki ima vizijo zmagati. Ne to! Predstavlja te si mladeniča pri sedemnajstih letih, ki ima dvajset kilogramov preveč. Njegova vizija je, da bo pri tridesetih zmagal maraton na olimpijskih igrah.

Večina podjetnikov začne posel iz nič in ima vizijo, da bodo zgradili posel, od katerega bo njegova družina dobro živela. In taka vizija je super! Še bolje je, če jo natančno definiramo v kontekstu, da na primer želimo postati vodilno slovensko podjetje za na primer izdelavo specifičnih sedežnih garnitur.

In to podjetniku pozneje uspe. Približuje se čas njegove upokojitve in začne razmišljati o predaji posla na oba sinova. Starejši je izjemno motiviran, mlajši nekoliko manj, vendar se tudi on vidi v podjetju.

Kako je oče začel razreševati svojo in bodočo situacijo podjetja?

Primer: Sinova je v posel vpeljeval vse od zaključka šolanja. Že med počitniško prakso sta oba pomagala v podjetju in se učila vseh področij poslovanja. Oba sta obiskovala razne tečaje za vodenje, marketing, prodajo itd. Oče se je namreč zavedal, da je možno podjetje voditi tudi bolj učinkovito, zato je sinovoma omogočal pridobitev znanj, ki jih sam ni imel dovolj.

Večkrat so se pogovarjali, kako bo vodenje podjetja z dvajset zaposlenimi izgledalo v prihodnosti. Mlajši se je bolj nagibal k vodenju proizvodnje in internetnemu marketingu. Starejšega je bolj zanimala prodaja in organizacija, zato mu je bilo namenjeno mesto direktorja.

Kljub jasnosti je oče čutil, da rabi zunanjo pomoč, da dorečejo medsebojna razmerja in vloge. Poklical nas je za informativni sestanek, na katerem smo ugotovili, da sinova nimata niti vsak svoje vizije nadaljnega napredka, še manj pa skupne vizije. Najprej smo se lotili tega področja.

Oče nam je zaupal, da je sicer o pomembnosti postavljanja vizije veliko bral, da pa nikoli ni čisto dobro razumel, kako se tega lotiti. Delali so pač po občutku, brez postavljanja ciljev tudi potem, ko je dejavnost prerasla obseg mikro podjetja.

Naša prva naloga je bila preveriti razmišljanje sinov. Ugotovili smo, da tudi njima ni bilo jasno, kako bi postavila

dolgoročne cilje in skupno strategijo vodenja za doseg le-teh. Izkazalo se je, da je mlajši manj motiviran, ker se je čutil nekoliko zapostavljenega v bratovi senci. Vsa njegova razmišljanja so izhajala iz koncepta dela, torej zaposlitve in ne iz (so)lastniškega vidika.

Vizijo podjetja postavljajo lastniki

Ne direktor! Torej bosta brata postavila skupno vizijo, potem pa jo bo starejši, direktor izvajal in poročal o doseženih ciljih. Da, tudi v manjših podjetjih je to ključno, še posebej, če je lastnikov več.

Začeli smo usklajevati mnenja. Najprej smo z očetom pregledali, kako on vidi možnosti nadaljnega razvoja. Enako smo naredili tudi z vsakim bratom posebej. Vse ideje smo nato pregledali skupaj. Dodali smo še naš pogled na možen razvoj in ugotovili, da je kar nekaj naših idej izvedljivih v praksi.

Skozi naš unikaten proces, smo prišli do zelo jasne vizije, s katero so bili vsi trije izjemno zadovoljni in so se z lahkoto poistovetili z njo. To slednje je izjemno pomembno. Samo če lastniki resnično čutijo zastavljeno vizijo, je možno dolgoročno zasledovati postavljene cilje.

Naslednji korak je bil postavitve strategije, kako bosta brata zastavljeno vizijo dosegla. Ni namreč res, da mora biti vizija nekaj, kar je zelo oddaljeno in praktično nemogoče doseči. To absolutno ni nujno! Smiselno je, da je to realno dosegljiv cilj v dolgoročnem obdobju.

Zelo pomembno je, da dorečemo strategijo, kako bomo ta dolgoročni cilj dosegli. Kako bomo mi zmagali olimpijski maraton. Naš olimpijski maraton je lahko tudi to, da v obstoječem podjetju postavimo tako strategijo vodenja, da imamo dovolj časa zase in družino. To je zelo dobra vizija.

Vas zanima, kako postaviti strategijo vodenja za doseg vaše unikatne vizije?

Kontaktirajte nas. Več vsebine najdete na www.most-institut.com. Če vas ta tematika zanima, nas pokličite za informativni sestanek. Poglejte skozi vaš daljnogled v svojo prihodnost.

UROŠ KAVS, INŠTITUT M.O.S.T.

JE VAŠA DELOVNA SILA OPREMLJENA Z ZNANJI IN S SPRETNOSTMI ZA DELOVNA MESTA PRIHODNOSTI?

Soočanje umetne in čustvene inteligence

Z digitalizacijo poslovanja, ki napreduje s pospešenim tempom, se povečuje osredotočenost na vlogo umetne inteligence, velikih podatkov in strojnega učenja, ki jo bodo le-ti igrali v prihodnosti delovne sile. Ob upoštevanju, da 60 % delovnih mest vsebuje približno tretjino tehnično avtomatiziranih opravil, je povsem naravno, da se ozremo vase in vprašamo, »ali imam znanja in spretnosti, ki jih stroj nimajo?« In v kolikor ne, katera znanja in spretnosti potrebujem, da ostajam konkurenčen?

V čem so stroji dobri?

Bodimo konkretni – tudi danes obstajajo določene naloge, predvsem obdelava velikih podatkov in ponavljajoči se procesi, pri katerih se stroji odlično odrežejo. Preprostost, s katero računalniki in roboti dosegajo učinkovitost v proizvodnji in obdelavi podatkov, je nekaj česar nobeno podjetje ne more prezreti. Število ur, ki jih v službi preživimo ob izvajanju fizičnih oz. ročnih opravil, naj bi do leta 2030 upadlo za 14 %, medtem ko naj bi bili pri tistih nalogah, ki zahtevajo »osnovne kognitivne funkcije« (naloge, ki ne zahtevajo posebnega usposabljanja), priča zmanjšanju števila ur za 15 %. Vpliv na trg dela je očiten – tisti brez znanj in spretnosti, ki jih ni mogoče ponoviti s stroji, bodo odvečni – v vsakem pomenu besede.

V čem so stroji slabi?

Kaj torej to pomeni za nas? Obstaja dobra novica in prihaja v obliki fraze »čustvena inteligenca«. Medtem ko ljudje nismo prav uspešni pri pomnjenju tisočeri vrstic podatkov ali sestavljanju 1000 avtomobilov na uro, imamo ogromno prednost pred stroji na enem ključnem področju. Biti človek. McKinsey je objavil podatke, da čeprav 6 % podjetij v ZDA in EU pričakuje, da se bo njihova delovna sila zmanjšala kot posledica avtomatizacije, precej višji odstotek (17 %) pričakuje, da se bo povečala – torej od kod prihajajo ta nova delovna mesta? Delovna mesta v prodaji so eno od področij, kjer obstaja realna priložnost za rast – če so seveda ekipe ustrezno usposobljene. Ključnega pomena je, da razumemo, da spretnosti, ki vodijo danes do uspeha v prodaji, ne bodo nujno pomembne tudi jutri. Načrtovanje in delo danes sta zato ključnega pomena za krepitev uspešnosti jutrišnjega dne.

Mehke veščine

Obstajata dve glavni področji širitve, ki ju je mogoče ohlapno zaobjeti kot »tehnično« in »družbeno«. Prvo zahteva specifične spretnosti, ki bodisi razvijajo bodisi spodbujajo nove tehnologije na področjih, kot so analiza podatkov, razvoj programske opreme, e-trgovina in družbeni mediji. Drugo – »družbena«

delovna mesta – nagovarja našo človečnost, dejstvo, da se na osnovni, primarni ravni radi ukvarjamo z drugimi ljudmi. Med področja, za katera je predvidena občutna rast, spadajo storitve, prodaja in trženje ter usposabljanje in razvoj.

Ustvarjalnost sreča tehnologijo

Zanimivo je, da se te vloge ne bodo razvile *kljub* tehnološkemu motilcem, temveč prav **zaradi** njih. Kjer lahko izkoristimo spretnost stroja pri izvajanju ponavljajočih se vsakodnevnih nalog, bomo našli priložnost, da s tem sprostimo pomemben čas za izkoristek svojih družbenih veščin in spretnosti na delovnem mestu. Ko govorimo o umetni inteligenci (UI), je pomembno opredeliti njene omejitve – UI se *lahko* uči, razvija na podlagi vnaprej določenih pogojev, vendar še vedno v osnovi temelji na logičnem algoritmu. A ljudje smo vse prej kot logični: vprašajte vsakogar, ki je kdaj opravil »impulzivni« nakup – sprejemamo odločitve tako na podlagi čustev kot tudi razuma in smo boljše opremljeni kot stroj razumeti nelogične odločitve.

Prekvalifikacija, nadgradnja znanj in spretnosti ter ponovni razmislek ...

Je torej prihodnost svetla? Pravzaprav je, a ob velikem opozorilu. Ti področji širitve delovne sile – bodisi tehnično bodisi družbeno – temeljita na eni pomembni predpostavki. Usposabljanju. Brez inteligentne, prilagodljive prekvalifikacije ter nadgradnje znanj in spretnosti v širokem in nenehno spreminjajočem se razponu vlog, ljudje ne bomo sposobni izkoristiti prednosti, ki nam jih ponuja tehnološki razvoj. Opremiti prodajno ekipo z najsodobnejšo CRM rešitvijo ne prinese pravega učinka, v kolikor ta nima ustreznih strokovnih znanj, da jo kar najbolje izkoristi.

Za ohranitev konkurenčnosti morajo podjetja sprejeti tehnološke motilce kot spodbudo in ne kot oviro – vendar bo za to potrebno izvesti nekaj nujnih priprav, da ostanemo korak pred ostalimi. V ta namen bo potrebno usposabljanje, ki je prožno, modularno in predvsem prilagodljivo.

O AVTORJU ČLANKA:

Mercuri International vsako leto pomaga podjetjem v več kot 50 državah pri doseganju prodajne odličnosti. Kupcem s svojimi rešitvami po meri in strokovnostjo v posameznih panogah služimo tako na lokalnem kot globalnem nivoju. Za večji dobiček poskrbimo z razvojem kadrov, ustreznimi orodji ter postopki za uspešno soočanje s prodajnimi izzivi.

Bigstock

V prizadevanjih za subvencije in pomoč slovenskim prevoznikom

Čeprav vsi v en glas priznavajo, da so avtobusni prevozniki s pojavom koronakrize med najbolj prizadetimi, se država in njena SID banka odzivata prepočasi. Posojilni sklad tako še ni zaživel in prevozniki se obupano sprašujejo, kako naj zavarujejo svoje kredite in kaj naj storijo z obveznostmi iz tega naslova, ki mnoge vodijo le še v propad. Druga odprta tema letošnjega poletja pa so z državne strani pričakovane subvencije slovenskim prevoznikom, ki so jih prevozniki po vzoru evropskih držav predlagali še pred koronakrizo. Dogovora o njih še vedno ni, zato sta stanovski organizaciji slovenskih prevoznikov OZS in GZS resorno ministrstvo znova spomnili nanje.

Sprememba javnega razpisa

Na pobudo sekcije je bila objavljena sprememba javnega razpisa za podjetništvo z oznako P7C 2020 COVID – Krediti za blažitev posledic epidemije SARS-COV-2 na gospodarstvo. S spremembo so se spremenili pogoji glede števila zaposlenih. Ukrep je tako namenjen podpori 750 mikro, malih in srednje velikih podjetij s področja turizma, ki so locirana zunaj problemskih in obmejnih problemskih območij in imajo po novem vsaj enega zaposlenega ter so utrpela gospodarsko škodo zaradi virusa SARS-CoV-2. Za podjetja, ki so locirana problemskih in obmejnih problemskih območij, pa se podoben ukrep pričakuje še v tem mesecu.

Nujno zavarovanje kreditov

O oblikovanju posojilnega sklada SID banke smo podrobneje pisali na začetku poletja v prejšnji številki naše revije. Takrat je bila komunikacija dobro vzpo-

stavljena, prevozniki so se srečali s predstavniki resornega ministrstva in SID banke ter si skupaj prizadevali za oblikovanje in čimprejšnji zagon posojilnega sklada. Vsaj na strani prevoznikov je vladal optimizem, posojilni sklad pa naj bi po vseh obetih zaživel še julija. Pa se to žal ni zgodilo, saj je finančni ukrep še vedno v medresorskem usklajevanju.

Obe stanovski organizaciji sta zato resorno ministrstvo konec avgusta ponovno pozvali k ukrepanju. Spomnili sta na svoja že izražena svoja stališča glede pogojev za pridobitev kreditov iz posojilnega sklada. Že takrat sta v imenu prevoznikov prosili za možnost jamstva s strani države, kajti le takšna oblika financiranja bi pomenila pomoč gospodarstvu v luči korona krize. Zavarovanje kreditov v sektorju cestnih prevozov predstavlja namreč večjo težavo, zato sta pristojne prosili, da preučijo vse možnosti, da se v zavarovanje kredita

zajamejo tudi zapadle in nezapadle terjatve. Prevozniki v en glas še vedno pričakujejo tudi odgovor, kdaj se lahko nadejajo finančnih ukrepov preko SID banke za sektor cestnih prevoznikov.

Pričakovane finančne spodbude

Že v preteklosti, še pred obdobjem epidemije, so prevozniki obeh stanovskih organizacij večkrat izpostavili nujnost vzpostavitve finančnih spodbud za sektor cestnih prevoznikov. Ker pričakovanega odziva države ni, so konec poletja pristojno ministrstvo ponovno spomnili nanje.

Kot primer dobre prakse prevozniki ministrstvu tako izpostavljajo nemški model dobre prakse državnih subvencij v podporo cestnemu transportu. Nemško ministrstvo pristojno za promet na primer ponuja štiri programe financiranja

OŽIVITEV OBČASNIH PREVOZOV POTNIKOV IN NOVA PRIPOROČILA NIJZ ZA LINIJSKE PREVOZE IN ŠOLSKE AVTOBUSE

Po težkih pogajanjih je predstavnikom prevoznikov obeh stanovskih organizacij le uspelo, da so se z novim šolskim letom sprostile tudi številne obšolske dejavnosti. To bo lahko osnova za oživitev občasnih prevozov potnikov.

Tudi higienska priporočila NIJZ so se usklajevala praktično do zadnjega trenutka. Bistveni napredek je v določitvi zasedenosti vozil pri opravljanju linijskih in posebnih linijskih šolskih prevozih. Tako velja, da je zasedenost sedežev pri izvajanju osnovnošolskih prevozov z avtobusi in kombiji prilagojena glede na veljavni model šolskega pouka. V kolikor je v veljavi model B šolskega pouka, velja polna zasedenost sedišč šolarjev, brez stojišč, če pa bo v veljavi model C, pa bo moral biti med šolarji en sedež prost in upoštevan diagonalni zamik, seveda brez stojišč.

Higienska priporočila NIJZ, ki si jih prevozniki v celoti temeljito preberite, so bila članom že posredovana z rednimi informacijami, najdete jih lahko tudi na njihovih spletnih straneh ali preko povezave na spletni strani sekcije za promet.

na področju cestnih prevozov, vse s ciljem preprečiti pomanjkanje usposobljenih voznikov, povečati varnost v prometu, zmanjšati negativne vplive cestnega tovornega prometa na okolje in spodbujati razvoj panoge.

De minimis instrument pomoči

Slovenski prevozniki tako državi predlagajo tako imenovani de minimis instrument državne pomoči, ki ga državam dovoljuje tudi evropska zveza. Ta naj bi bil razdeljen na več področij, ki bi pokrivala različna problemska področja cestnega transporta.

- Ukrep za vozila bi deloval za nakup sistemov za pomoč vozniku ali za zmanjševanje delcev ter za stroške za uporabo varnih parkirnih mest.

- Osebnostni ukrep, ki bi deloval za pokrivanje stroškov za varnostno in delovno opremo voznikov.

- Ukrep za povečanje učinkovitosti same vožnje vozil in s tem povezanih aktivnosti.

Konkretni predlogi viših subvencij

Prevozniki so kot po navadi svoj predlog dobro razdelali in ga podkrepili tudi že s konkretnimi številkami.

- Tako na primer za nakup tovornih vozil na plin in elektriko predlagajo subvencije zemeljskem plinu v višini 8000 € po vozilu, pri utekočinjenem zemeljskem plinu 12.000 €, pri električnem pogonu do vključno 12t 12.000 € in nad 12t 40.000 € po vozilu.

- Pri izobraževanju predlagajo subvencijo za dodatna izobraževanja in seminarje po nemškem vzoru, kot so na primer izobraževanja za varno in varčno vožnjo ter specifične vrste prevozov. Višine subvencij definirajo glede na velikost podjetij od 750 € do 1050 €.

- Pri programu izobraževanja predlagajo subvencioniranje tudi za uspo-

sabljanja za poklic voznika, kjer bi bila pavšalna subvencija na voznika v višini 50.000 € in razdeljena na tri leta.

Znižanje cestnin

Prevozniki predlagajo tudi znižanje cestnin in izpostavljajo primere dobrih praks Nemčije, kjer so vozila na plin ali dvogorivni sistem oproščena plačila cestnine do konca leta 2023, Velike Britanije, kjer oprostitev plačila cestnin za vozila nad 12 t velja za obdobje enega leta od 1. avgusta 2020, in Italije, ki je v letošnjem letu pristopila k oblikovanju sklada za subvencioniranje cestnin in njihovo začasno znižanje.

Slovenski prevozniki obeh stanovskih organizacij zato upajo, da bodo pri državi naleteli na razumevanje in da bodo odgovorni le razumeli, kako pomembna gospodarska panoga so. V danih okoliščinah in v luči strateškega razvoja v prihodnje preprosto morajo biti deležni podpore, sploh pa takšne, ki so je mnogi njihovi tekmeči z evropskega trga že deležni, drugače bodo kljub vsem lastnim prizadevanjem kaj hitro v podrejenem položaju.

ANTON ŠIJANEC

(Ne)obratovalni čas prodajaln ob nedeljah in praznikih – ali se zavedamo posledic predlaganih sprememb?

Če bo parlament na tretji obravnavi sprejel zadnjo verzijo predloga zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o trgovini (ZT-1B), se upravičeno lahko vprašamo, kdo bo ob nedeljah in praznikih poleg bencinskih servisov lahko imel odprto prodajalno in kdo bo v teh prodajalnah sploh lahko prodajal. In kaj to pomeni za mala in družinska podjetja.

Prvoletni predlog spremembe zakona, ki ga je v parlamentarni postopek vložila stranka Levica je za nedelje in praznike predvideval zaprtje vseh prodajaln z izjemo prodajaln do 200m² na bencinskih servisih, letališčih, železniških in avtobusnih postajah ter v bolnišnicah. Precej drastičen predlog, še bolj drastičen od tistega, ki je bil pred leti sprejet na referendumu.

Sprejetje predlaganega bi za mnoga srednje velika in mala podjetja, med katerimi je veliko družinskih, pomenilo velike težave ali pa celo zaprtje dejavnosti. To se je izkazalo v času, ko je zaradi COVID-19 veljal odlok, s katerim je bilo predpisano, da so ob nedeljah in dela prostih dneh zaprte vse prodajalne. Večini je zaradi tega močno upadel že tako slabši promet.

Zaradi te izkušnje in predlogov določenega dela zainteresirane javnosti je bil predlog zakona dopolnjen na parlamentarnem odboru za gospodarstvo, na drugi obravnavi pa je bil sprejet še dodatno predlagan amandma poslanske skupine SMC k novemu petemu odstavku 1. člena. Ta se v končni predlagani verziji glasi takole:

*»(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena se lahko obratovalni čas prodajalne s površino prodajnega prostora do 200 kvadratnih metrov določi brez omejitev, če delo ob nedeljah in z zakonom določenih dela prostih dnevih v svojih prodajalnah **opravlja izključno oseba, ki je kot samostojni podjetnik posameznik nosilec trgovinske dejavnosti oziroma njegov prokurist ali zakoniti zastopnik oziroma prokurist pravne osebe, ki opravlja trgovinsko***

*dejavnost. Ne glede na prejšnji stavek lahko delo ob nedeljah in z zakonom določenih dela prostih dnevih **skupaj s samostojnim podjetnikom** posameznikom nosilcem trgovinske dejavnosti oziroma njegovim prokuristom ali zakonitim zastopnikom oziroma prokuristom pravne osebe, ki opravlja trgovinsko dejavnost, opravlja tudi oseba, ki lahko opravlja začasno ali **občasno delo dijaka in študenta** v skladu z zakonom, ki ureja zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti ter oseba, ki lahko opravlja začasno ali občasno delo v skladu z zakonom, ki ureja trg dela.«*

Čeprav je bil ta dodatni 5. odstavek sprejet s predvidoma »dobrimi nameeni«, pa je zapisan zelo neposrečeno. V četrtem poglavju Zakona o gospodarskih družbah je natančno opredeljeno, kdo je zakoniti zastopnik in prokurist. Večina družinskih članov ni ne eno ne drugo in če niso slučajno v »kategoriji študentov ali upokojenecv« ob morebitnem sprejetju predloga zakona ob nedeljah in praznikih ne bodo smeli delati v prodajalnah. To zaenkrat še lahko, saj jim to omogoča veljavna Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (KPdTS) kot izjemo. Še več. Po predlogu sprememb zakona o trgovini bo moral v prodajalni, če bo ta odprta, ob nedeljah/praznikih ves čas prisoten »podjetnik/prokurist«. Dodatno bo predlog zakona, če bo sprejet, prizadel tudi podjetnike, ki v prodajalnah prodajajo lastne proizvode, saj se določbe zakona o trgovini smiselno uporabljajo tudi za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in druge posameznike, ki prodajajo lastne izdelke ali pridelke potrošniku, če drug

TRGOVINA Slovenija

zakon ne določa drugače. Kaj to pomeni za pekarnice, šiviljstva, izdelovalce domače in umetnostne obrti, kmete ..., katerih glavna dejavnost ni trgovina in prodajajo svoje izdelke v prodajalnah in za katere KPdTS ni zavezujoča? Ali bodo ob zaprti prodajalni prodajali na stojnicah/v potujočih prodajalnah, za katere predlagane omejitve ne bodo veljale? Ali jim bo lokalna skupnost v svojem aktu določila prostor, kjer se blago lahko prodaja na takšen način?

Ne gre zanemariti tudi določil KPdTS, ki je veljavna do 31. 12. 2023. Po KPdTS delodajalec, razen izjem, ne sme razporediti delavca na delo na vseh petnajst praznikov, ki so z zakonom določeni kot dela prosti dnevi, in na dneve, ki so z zakonom določeni kot dela prosti dnevi. V 44. členu so navedene izjeme od omejitev za razporeditev delavcev na delo ob nedeljah in praznikih, med katerimi pa **ni prodajaln na železniških in avtobusnih postajah in v bolnišnicah**, kjer po (ZT-1B) načeloma naj ne bi bilo omejitev.

Sklep

Na žalost je zaradi nezadostnega dialoga med sindikati in velikimi trgovci trenutna situacija spolitizirana do te mere, da se vse delodajalce, dobre in slabe, prikazuje kot izkoriščevalce in da je najbolje, da trgovine ob nedeljah in praznikih ne obratujejo. Posledic takšnih odločitev z gotovostjo ne zna napovedati nihče, nedvomno pa bo morebitno sprejetje zadnje verzije predloga zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o trgovini (ZT-1B) pogubno za marsikatero malo in mikro podjetje. Dokler se veliki delodajalci in sindikati ne morejo dogovoriti o ključnih nesoglasjih, naj pri tem dovolijo nemoteno poslovati vsaj malim

gospodarskim subjektom. Zato v Sekciji trgovcev pri OZS še vedno menimo, **da bi moralo biti z zakonom ob nedeljah in praznikih dovoljeno poslovanje VSEH prodajaln v velikosti do površine 200 m², brez izjem in omejitev.**

Stališče pretežnega dela članov sekcije trgovcev vezano na Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o trgovini, ki ga je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije zagovarjala tudi na ESS, ostaja nespremenjeno. To je, da

mora poslovanje ob nedeljah ostati prosta poslovna odločitev posameznega trgovca in da se Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini v predlagani vsebini ne sprejme. Še posebej ne sedaj, ko je/bo zaradi posledic epidemije COVID-19 to še dodatno oteževalo okrevanje gospodarstva.

MIR

Interreg
Alpine Space
SCALE^(up) ALPS

SCALE UP YOUR BUSINESS

Na območju Alp obstaja velik potencial za razvoj **inovativnega podjetništva**. Vrsta dinamičnih povezav spodbuja **nastajanje start upov s potencialom hitre rasti in hitro rastočih podjetij**. Hkrati pa inovativna zmogljivost alpskega prostora in splošna konkurenčnost zaostajata za tistimi v ključnih regijah EU. Ta dva razloga sta vodila skupino institucij, ki delujejo na območju Alp, da so oblikovale projekt **Scale(up)ALPS**.

Namen projekta je pospeševanje in promocija povezovanja različnih podpornih institucij in deležnikov apodpore start upom in hitro rastočim podjetjem na tem območju.

Projektni partnerji

Evropski regionalni sklad EU sredstva namenjena za projekt: 1424.602,12 evra

 Projekt je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj

PROJEKT FINMED

Predstavitev sofinanciranja modernizacije v lesnopredelovalnih podjetjih

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je v okviru projekta finMED konec avgusta organizirala spletno srečanje med podjetji in Slovenskim podjetniškim skladom na temo sofinanciranja posodobitev tehnološke opreme za lesnopredelovalno industrijo, ki podjetjem omogoča prestrukturiranje in modernizacijo proizvodnje. V okviru razpisa je na voljo dobrih 6 milijonov evrov.

Bigstock

Namen spletne predavitve je bil v prvi vrsti vzpostaviti neposreden stik med potencialnimi zainteresiranimi podjetji in nosilci razpisa – predstavniki Slovenskega podjetniškega sklada. V uvodnem delu je **Mateja Grobelnik** na kratko predstavila najpomembnejše finančne instrumente sklada (mikrokredite, garancije, spodbude), nato pa predstavila temeljne značilnosti aktualnega razpisa P4L 2020 – Spodbude za MSP za razvoj in uvajanje novih produktov v lesarstvu 4.0.

V nadaljevanju je bil čas namenjen konkretnim vprašanjem v povezavi s pripravo prijave na razpis. Na konkretna vprašanja od načina pravičnega posredovanja popolne prijave pa do razjasnjevanja pravičnega umeščanja finančnih podatkov v prijavnico je odgovarjal **mag. Manfred Lepej**.

VEČ O RAZPISU P4L 2020

Kdo lahko kandidira?

Mikro, mala in srednja podjetja, ki imajo registrirano dejavnost:

- znotraj oddelka **C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva** ali
- **C31 Proizvodnja pohištva** (razen razreda C 31.03 – proizvodnja žimnic).

Vlagatelji so lahko podjetja, ki so bila registrirana **pred 1. 1. 2019** (velja za vloge oddane do vključno 15. 2. 2021), oziroma **pred 1. 1. 2020** (velja za vloge oddane po 15. 2. 2021).

Kateri so upravičeni stroški?

- Stroški nakupa opredmetenih osnovnih sredstev (zgolj **nakup nove strojne opreme in novih strojev**),
- stroški nakupa neopredmetenih osnovnih sredstev (zgolj **nakup nove programske opreme**, ki je namenjena zgolj potrebam prijavljene operacije, do največ 10 % celotnih upravičenih stroškov operacije),
- stroški storitev zunanjih izvajalcev (zgolj stroški transporta, montaže in zagona). V primeru nakupa so upravičeni tudi stroški, povezani z aktiviranjem strojev/opreme v tehnološki proces, če transport, montažo ali zagon izvede prodajalec, pri katerem so bili stroji/oprema kupljeni.

Kolikšna je višina sofinanciranja?

Načrtovana višina sofinanciranja upravičenih stroškov posamezne operacije mora znašati **vsaj 50.000 EUR ter največ 500.000 EUR v dveh letih**.

Rok za oddajo v letu 2020 oziroma do porabe sredstev je 11. 11. 2020.

Dodatne informacije: Slovenski podjetniški sklad na tel.: 02 234 12 72 , 02 234 12 53, 02 234 12 64

Vsa razpisna dokumentacija je dostopna na www.podjetniskisklad.si.

Glede na številčno udeležbo in množico vprašanj, ki so bila zastavljena s strani podjetij, je moč sklepati, da so tovrstni dogodki več kot zaželeni in jih bomo organizirali tudi v prihodnje.

LARISA VODEB

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 21. 1. 2020

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA OBRTNIK LETA 2020

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na obrtni način,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 15. september 2020.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 21. 1. 2020

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA PODJETNIK LETA 2020

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- več kot 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 15. september 2020.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijaviteljenec v lasti več podjetij mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Podjetnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnić, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 21. 1. 2020

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA NAJSTAREJŠI OBRTNIK LETA 2020

Priznanje »Najstarejši obrtnik leta«
podeljuje zbornica enkrat letno.

Kandidate za podelitev priznanja
»Najstarejši obrtnik leta« lahko predlagajo:

- predsednik zbornice in podpredsednik upravnega odbora zbornice,
- skupščina zbornice,
- upravni odbor zbornice,
- upravni odbor strokovne sekcije zbornice,
- upravni odbor ali predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice.

Kandidat mora za prijavo na razpis
izpolnjevati naslednji pogoj:

- članstvo v zbornici.

Kriterij za izbor »Najstarejšega obrtnika
leta« je:

- najdaljše obdobje opravljanja dejavnosti.

Izpolnjevanje kriterija se dokazuje s pisnimi dokazili iz katerih je razvidno obdobje opravljanja dejavnosti, ki jih komisiji posreduje predlagatelj.

Rok za prijavo je 15. september 2020.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Najstarejši obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnić, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si

Branko Meh
Predsednik OZS

OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

”POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI.”

Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!

SEKCIJA ZLATARJEV IN DRAGULJARJEV

Zlatarji in draguljarji vabljeni na strokovno srečanje

Po zadnji strokovni ekskurziji, ki so jo zlatarji in draguljarji izvedli na mednarodni sejem Inhorgenta ter tam naredili več uspešnih korakov v smeri mednarodnega sodelovanja in prodora na tuje trge, bodo v letošnji jeseni uspešno prebili še led in okove koronakrize ter v vsem novih razmerah kot naša prva strokovna sekcija ponovno izvedli svoje strokovno srečanje. Potekalo bo že v soboto, 19. septembra 2020, v Jeruzalemu, v skladu z vsemi zdravstvenimi priporočili, program pa bo po zagotovilih organizatorjev izpeljan tako, da bo lahko združil vse običajne in nove vsebine.

Sekcija zlatarjev in draguljarjev vas na srečanje vabi s ciljem strokovnega izobraževanja in povezovanja. Na dogodku bodo člani lahko izmenjali izkušnje s problemi, ki so v stroki nastali v času epidemije, hkrati pa boste lahko na zanimivih strokovnih predavanjih, delavnicah in prikazih sodelovali s predavatelji in gosti, ki ste jih v zadnjem obdobju predlagali sami, sekciji pa je uspelo, da so se odzvali vsi.

Izostal ne bo niti družabni del srečanja, ki bo obarvan še s kovanjem načrtov za skupinski nastop sekcije na letošnjem MineralFestu v Ljubljani in vsebine učne delavnice, ki jo sekcija želi izpeljati še do konca leta. Dan boste zaključili v duhu stanovskega druženja in povezovanja, zato člani k udeležbi povabite tudi vse, ki delajo v stroki in morebiti (še) niso člani sekcije.

Strokovni program

Strokovni in izobraževalni del srečanja se bo začel s predavanjem predstavnikov Urada RS za meroslovje, beseda pa

Gostišče Vinski hram Brenholc v Jeruzalemu (www.brenholc.com), kjer bo v soboto, 19. septembra, potekalo Strokovno srečanje Sekcije zlatarjev in draguljarjev pri OZS, ima tudi lepo opremljene sobe, zato lahko tam ostanete še do nedelje ter uživate v miru in prečudoviti naravi, ki vam jo zagotavlja okoliš.

bo tekla o dokumentaciji, ki jo zlatarji potrebujejo za samodeklariranje in za pridobitev žiga uvoznika. V nadaljevanju bodo predstavniki urada predstavili tudi novosti nadzora na področju prometa izdelkov iz plemenitih kovin, ki ga opravljajo inšpektorji Urada za meroslovje v skladu z Zakonom o izdelkih iz plemenitih kovin. Nadzorni pregledi se namreč izvajajo pri dobaviteljnih izdelkih iz plemenitih kovin (nakit, naložbene ploščice, kovanci, medalje ...), torej na mestih, kjer se izvaja promet s plemenitimi kovinami (zlatarne, prodajalne nakita, naložbe v plemenite kovine, internet ...).

Sledilo bo izobraževanje s Klemenom Radovanom Navodarjem o izvoru, razvrstitvi in lastnostih dragih in poldragih kamnov, njihovem prepoznavanju ter uporabi v zlatarstvu in draguljarstvu s prikazom široke palete vzorcev.

Strokovni del srečanja bodo zaključili predstavniki podjetja Regros, d. o. o., ki bodo predstavili paleta sodobnih laserskih rezalnikov oziroma gravirnih strojev in prikazali tudi njihovo praktično uporabno vrednost ter delovanje. Njihovi stroji omogočajo hitro in vrhunsko izdelavo najrazličnejših izrezov, od napisov do reliefnih slik, s čimer sodobni laserski rezalniki prevzemajo svoje mesto tudi v manjših zlatarskih delavnicah. Nepogrešljivi so pri ustvarjanju zahtevnejših oblik, saj imajo pred mehanskim graviranjem nekaj nespornih prednosti, kot so sposobnost rokovanja z občutljivimi izdelki, izredno visoka ločljivost slike, sposobnost graviranja na težko dostopnih mestih, ni

težav z obrabo mehanskih nožev in izreden izkoristek materiala.

Povezovanje in druženje

Družabni del srečanja se bo začel z vodenim ogledom rojstne hiše Frana Miklošiča, velikega slovenskega jezikoslovca in filologa, ki se je rodil v grapi, kot rečejo Prleki, in se iz nje povzpel v sam vrh znanosti Habsburške monarhije. Druženje se bo nadaljevalo s poznim kosilom v Gostišču Vinski hram Brenholc in pokušino vrhunskih vin v njihovi izredno založeni vinski kleti, kjer pa bo več časa tudi za strokovno druženje in povezovanje ter kovanje načrtov za prihajajoče aktivnosti sekcije v letošnji jeseni in bolj oddaljeni prihodnosti.

Prijave in lokacija srečanja

Za prijavo, ki že poteka, morate obvezno izpolniti e-obrazec, ki je objavljen na spletnih straneh sekcije pod novice, lahko pa ga poiščete tudi med dogodki na ta dan, vse na www.ozs.si, kjer si program dogodka in njegove vsebine tudi podrobneje ogledate.

Strokovno srečanje bo potekalo v soboto, 19. septembra 2020 v Gostišču Vinski hram Brenholc, v Jeruzalemu in bo organizirano v skladu z vsemi priporočili NIJZ.

Vabljeni vsi obrtniki in podjetniki te stroke ter ostali, ki vas ta obrt zanima ali pa bi se radi pridružili uspešnemu stanovskemu povezovanju zlatarjev in draguljarjev!

ANTON ŠIJANEC

vabijo na kongres

XIX. Dnevi delovnega prava in socialne varnosti

28. in 29. september 2020, spletni dogodek

V letošnjem letu je Kongres zaradi izrednih okoliščin prestavljen na mesec september 2020. Organizirali ga bomo v digitalizirani obliki kot spletni dogodek, programske teme pa bomo aktualizirali z najnovejšo problematiko glede organiziranja delovnega procesa in ohranjanja delovnih mest. Ostanite zdravi in se srečamo jeseni.

1. dan PONEDELJEK, 28. september

DELOVNA RAZMERJA V IZJEMNIH OKOLIŠČINAH

sodelujejo: mag. Nataša Belopavlovič (moderatorica), predstavniki ministrstva in socialnih partnerjev

PRAVICA DO SOCIALNE VARNOSTI V NESTANDARDNIH OBLIKAH DELA

vodi: prof. dr. Grega Strban

Prof. dr. Ulrich Becker
Social Security Rights of Non-standard Workers in selected Member States of the EU

As. Sara Bagari
Priporočilo Sveta o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne zaščite in slovenska pravna ureditev

Prof. dr. Grega Strban
Socialna varnost delavcev v nestandardnih oblikah dela, ki se gibljejo v EU
Marijan Papež
Ponovna vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje

EVROPSKO DELOVNO PRAVO IN POMEN ZA SLOVENSKO PRAKSO

vodi: izr. prof. dr. Barbara Kresal

Prof. dr. Darja Senčur Peček
Novejša sodna praksa Sodišča EU in njen vpliv na obseg delovnopравниh varstva

As. Primož Rataj
Nova Direktiva o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev (EU) 2019/1158 ter slovenska pravna ureditev

Izr. prof. dr. Barbara Kresal
Pomen Evropske socialne listine za varstvo delavskih pravic: Novejša praksa Evropskega odbora za socialne pravice

Dr. Martina Šetinc Tekavc
Novejša sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice na področju delavskih pravic

Omizje: »IZZIVI OBVEZNEGA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA«

sodelujejo: prof. dr. Grega Strban (moderator),
Marjan Sušelj, as. dr. Luka Mišič in predstavnik ministrstva

2. dan TOREK, 29. september

IZBRANA VPRAŠANJA ORGANIZACIJE DELA

vodi: dr. Katarina Kresal Šoltes

Mag. Nina Scortegagna Kavčnik
Organiziranje dela na domu

Doc. dr. Luka Tičar
Pregled minimalnih zahtev glede delovnih pogojev po Direktivi (EU) 2019/1152 v luči ZDR-1

Dr. Katarina Kresal Šoltes
Preprečevanje nadomeščanja stalnih zaposlitev z zunanjimi delavci – primer agencijskega dela

Doc. dr. Valentina Franca
Vloga sindikata in sveta delavcev pri opravljanju dejavnosti z zunanjimi sodelavci

AKTUALNA VPRAŠANJA USLUŽBENSKEGA PRAVA

vodi: doc. dr. Eteka Korpič Horvat

Peter Pogačar
Izzivi nadaljnega razvoja uslužbenskega sistema v Republiki Sloveniji

Doc. dr. Eteka Korpič-Horvat
Zaposlovanje in pogodba o zaposlitvi javnih uslužbencev z vidika pogodbenosti uslužbenskih razmerij

Izr. prof. dr. Erik Kerševan
Upravnosodno varstvo javnih uslužbencev in funkcionarjev

Jakob Krištof Počivavšek
Elementi variabilnega nagrajevanja v plačnem sistemu v javnem sektorju

SODNA PRAKSA NA PODROČJU DELOVNIH IN SOCIALNIH RAZMERIJ

vodi: mag. Marijan Debelak

Mag. Marijan Debelak
Izbrani primeri iz novejših sodnih praks VSRS na področju delovnih in socialnih razmerij

Marjana Lubinič
Pregled novejših sodnih praks VSRS glede kaznivih dejanj zoper delovna razmerja in socialno varnost

Borut Vukovič
Novejša sodna praksa VSRS glede trpinčenja na delovnem mestu

Prijave in informacije:

Inštitut za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani

Poljanski nasip 2, Ljubljana

telefon: 01/42 03 164, e-pošta: inst.delo@pf.uni-lj.si

spletna stran: www.zdr.info

Planet GV, d.o.o.

Likozarjeva ulica 3, Ljubljana

telefon: 080 33 44, faks: 01/30 94 445

e-pošta: izobrazevanje@planetgv.si

spletna stran: www.planetgv.si

FestINNO v boju za evropsko nagrado za podjetništvo

Javna agencija SPIRIT Slovenija je tudi letos objavila javni natečaj za evropske nagrade za spodbujanje podjetništva. Slovenijo bosta na jesenskem evropskem izboru zastopala dva projekta, in sicer projekt Slepota ni ovira za podjetništvo ter čezmejna platforma podjetniških dejavnosti festINNO – festival inovativnosti, katere del je tudi logaška območna obrtno-podjetniška zbornica.

Pobudnik nagrad je Evropska komisija, ki želi skozi nabor prijav ugotoviti in priznati uspešne aktivnosti ter pobude za spodbujanje podjetij in podjetništva, izpostaviti in razširiti primere najboljših podjetniških politik ter praks, okrepiti zavest o vlogi podjetništva v družbi, ter opogumiti in spodbuditi potencialne podjetnike. Od leta 2006 se je prijavilo že več kot 2800 projektov, ki so skupaj spodbudili ustanovitev več tisoč novih podjetij.

Vsi letošnji prijavljeni projekti so predstavljali pomemben podjetniški doprinos za lokalno, regionalno in nekateri tudi nacionalno gospodarstvo. Dve prijavi pa sta izstopali po svoji vsebini, izvirnosti, vplivu, prenosljivosti v druga okolja in odmevnosti, zato se je SPIRIT odločil, da ju predlaga za evropsko nagrado. Oba projekta s spodbujanjem podjetniškega duha in družbeno odgovornega podjetništva pomagata pri boljšem razumevanju podjetništva in različne ciljne skupine spodbujata k podjetniškemu načinu razmišljanja ter delovanja.

Projekt festINNO – festival inovativnosti je prepoznaven kot regijska, čezmejna platforma za predstavitev, povezovanje in snovanje širših podjetniških dejavnosti, stičišče povezovanja akademske sfere, zainteresirane javnosti, gospodarstva in načrtovalcev politik podpore podjetništva. Je tudi mesto snovanja novih idej, ukrepov in projektov za preboj in ohranjanje konkurenčnosti regije. Projekt izvaja Fakulteta za management s partnerji z italijanske in slovenske strani. Eden pomembnih partnerjev nominiranega projekta je tudi Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec. Ta je v zadnjih letih vsebinsko obogatila festival inovativnosti ter izvedla tudi številne druge aktivnosti – predvsem podjetniška svetovanja in delavnice o blagovnih znamkah po celi Sloveniji. Vse to v okviru projekta sofinanciranega v okviru programa Interreg Italija-Slovenija 2014–2020 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec poskuša na vse možne načine

pomagati obrtnikom, da bi lahko lažje in boljše delovali, poslovali ter živeli. Zato sodeluje pri vsakršnih kakovostnih vsebinah na področju pridobivanja novih teoretičnih in praktičnih znanj ter veščin, ki jih nato nudi podjetjem in podjetnikom v regiji. Kot eno takšnih pomembnih podjetniških vsebin je v zadnjih letih prepoznala v festivalu inovativnosti – FestINNO, ki spodbuja podjetništvo in podjetniške iniciative, predvsem med mladimi in potencialnimi podjetniki. Nominacijo projekta festINNO je za SPIRIT Slovenija podprl tudi predsednik OZS Branko Meh.

Najboljše ocenjeni slovenski prijavi sta bili poslani na Evropsko komisijo, kjer bo tamkajšnja strokovna komisija ocenila vse prispеле prijave, najboljše pa bodo nagrajene z evropsko nagrado za spodbujanje podjetništva. Nagrade bodo podeljene na prireditvi v okviru letne skupščine Evropske komisije za mala in srednje velika podjetja, ki bo potekala novembra 2020 v Berlinu.

A. ŽAGAR, D. ŠRAML

MIRANU GRACERJU STAREJŠEMU

Nepričakovano nas je pretresla vest, da je po kratki in hudi boleznini dne umrl naš predsednik in prijatelj Miran Gracer starejši. Njegova življenjska pot je bila že od samega začetka, ko je postal ofsetni tiskar in si v nadaljevanju pridobival strokovna znanja ob delu na Grafični tehnični šoli, začrtana strmo navzgor. Obogaten s praktičnimi izkušnjami se je predal življenjskemu izzivu preizkusiti se kot podjetnik, zato je že leta 1974 odprl popoldansko obrtno tiskarstvo, v letu 1979 pa je prešel med samostojne obrtnike. Leta 1989 je ustanovil podjetje Grafika Gracer, d. o. o., ki je iz skromnih začetkov zrastle na 30 zaposlenih.

Miran Gracer je bil podjetnik, katerega pogled je bil usmerjen široko; tako si je že od nekdaj prizadeval za napredek, ne samo v lastnem podjetju, ampak tudi na področju dela v OOO Celje, OZS, lokalni skupnosti, na športnem področju in v raznih združenjih. Že zelo zgodaj je pokazal prizadevnost in pripadnost delu v svoji stanovski organizaciji OOO Celje, kjer je bil v začetku predsednik grafične sekcije, nato pa zastopnik celjskih grafikov kot podpredsednik v grafični sekciji na OZS. V obdobju od leta 1994 do leta 2002 je bil podpredsednik OOO Celje, od leta 2002 dalje pa ji je predsedoval. Osem let je predsedoval tudi upravnemu odboru Obrtne zadruge CELEIA, katere član je bil. Bil je predan tudi delu na OZS, kjer je bil od leta 2006 član upravnega odbora, predsednik delovnega predsedstva skupščine OZS od leta 2013 dalje ter zadnji dve leti tudi predsednik komisije za izbor obrtnika leta, podjetnika leta in najstarejšega obrtnika.

Kot neodvisni politik je bil dva mandata član mestnega sveta Mestne občine Celje. Vseskozi si je prizadeval tvorno vplivati na gospodarsko politiko v mestu Celje in širše. Bil je član več nadzornih svetov, nekaj časa tudi član nadzornega odbora Mestne občine Celje ter Regionalne razvojne agencije, d. o. o. Celje. Z drugimi gospodarstveniki je aktivno deloval v Klubu podjetnikov Zlatorog Celje, bil je ustanovni član obeh Rotary klubov v Celju. Za delo na humanitarnem področju je v letu 2009 prejel najvišje svetovno rotarijsko priznanje Paul Harris Fellow.

S svojim angažiranjem na različnih področjih si je pridobil velik ugled v ožjem in širšem krogu, kar dokazujejo številna priznanja. Je dobitnik bronaste, srebrne in zlate plakete OOO Celje za razvoj obrtništva. OZS mu je leta 2016 za njegovo predano delo na področju obrti in podjetništva podelila zlati ključ, podjetju Grafika Gracer, d. o. o. pa istega leta zlati pečat ob 40. letnici delovanja. Leta 2006 je za uspešno podjetniško pot in svoje delo na različnih

področjih v lokalnem okolju od Mestne občine Celje prejel bronasti celjski grb.

S predanim delom na področju obrti in podjetništva v lokalnem in širšem okolju je pustil neizbrisen pečat. Tudi po njegovi zaslugi je OOO Celje od MOC letos prejela bronasti celjski grb, ki pa ga zaradi bolezni Gracer ni mogel prevzeti. Ob številnih aktivnostih, ki so mu jih narekovalle različne funkcije, je našel čas tudi za svoje hobije. V čudovitem okolju Šmartnega v Rožni dolini, je z ljubeznijo do narave skrbno negoval svoj vinograd in sadovnjak ter si nabiral moči za nove izzive. Bil je dober mož in oče, užival je v družbi vnukov.

Gracer je bil zelo dober človek, človek z veliko začetnico, z veliko karizmo, srce je imel odprto za vsakogar, bil vedno pripravljen pomagati, dati nasvet ali pa si vzeti čas le za klepet. S svojim značajem, ki so ga odlikovale mirnost, poštenost, nesebičnost in spoštovanje do ljudi, si je pridobil veliko prijateljev. Zaradi svoje zanesljivosti ter korektnosti je bil cenjen tudi v krogu svojih poslovnih partnerjev.

Dragi Miran, neizmerno smo žalostni, saj si odšel brez slovesa. Še nekaj dni pred svojim slovesom si bil poln optimizma in nam povedal, da ti gre na bolje in da se bomo po končanem zdravljenju srečali jeseni. Kar ne moremo se sprizajzniti s kruto resnico, da tvojega smeha ne bomo več slišali, da nas ne boš več pogostil s svojimi dobrotami, ki si jih sam pripravil, da nas ne boš več nasmejal s svojimi domisljicami. Hvaležni smo za dni, ki smo jih preživeli v tvoji bližini. S tvojim odhodom je nastala neskončna praznina, ki jo bomo napolnili z bogatimi spomini.

Hvaležni smo ti za tvoje predano delo, vložen trud in prispevek k razvoju obrtno-podjetniškega zborničnega sistema in širšega družbenega okolja. Zavezujemo se, da bomo tvoje delo nadaljevali po začrtanih smernicah. Zelo te bomo pogrešali, spomin nate pa bomo večno nosili v naših srcih.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje

MURSKA SOBOTA

Uspešno izvedeno državno prvenstvo obrtnikov in podjetnikov v golfu

Sredi poletja je na igrišču Livada v Moravskih Toplicah potekalo že 17. mednarodno državno prvenstvo obrtnikov in podjetnikov v golfu – SAMSUNG OPEN, ki sta ga pripravili OOO Murska Sobota in Pomurska gospodarska zbornica, v sodelovanju z Golf klubom Moravske Toplice.

Med moškimi ekipami je zmagala 1. ekipa OOO Celje (**Tomaž Uranjek** in **Gorazd Reberšak**) – 48 točk, pred ekipo GOLFEK, d. o. o., Radenci (**Silvo Puklavac**, **Janez Benčina** in **Ljubo Kološa**) – 48 točk in tretje uvrščeno ekipo IDEAtel iz Murske Sobotice (**Boris Vogrinčič**, **Zoran Vogrinčič** in **Uroš Flisar**) – 47 točk.

Rezultati posamezno (bruto moški) so sledeči: prvo mesto je osvojil **Janez Benčina** – 32 točk, drugo mesto je pripadlo **Teaganu Stephensonu** – 29 točk in tretje mesto, **Boštjanu Kušarju** – 25 točk.

Med ženskimi ekipami je prvo mesto osvojila ekipa Gehwol, Žalec (**Marica Akerman** in **Majda Volavšek**) – 26 točk, pred ekipo Modre, Maribor (**Alenka Vogrinc**, **Natalija Strmecki** in **Andreja Karžinec**) – 20 točk in tretje uvrščeno ekipo Brezin, d. o. o., Kranj (**Julijana Jamnik** in **Irena Vrtarič**) – 19 točk.

Rezultati posamezno bruto ženske: prvo mesto je osvojila **Tjaša Prelog** – 27 točk, drugo mesto **Marta Šbül** – 22 točk in tretje mesto **Danica Belec** – 14 točk.

Med neto rezultati je v skupini A (do 11,4) prvo mesto osvojil **Robert Kreml** – 36 točk, v skupini B (11,5 do 24,0) **Boris Vogrinčič** – 41 točk, v skupini C (24,1 do 54) pa **Dimitrij Vivoda** – 43 točk.

V tekmovalju za najdaljši udarec (L2) je bil najboljši **Teagan Stephenson** – 236 m. Najbližji zastavici (L4) je bil **Mitja Topalovič** – 84 cm. Izvedbo turnirja, ki se ga udeležili tudi golfisti iz Hrvaške in Italije, so finančno podprli sponzorji in donatorji, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Generalni sponzor turnirja je bilo podjetje Tratnjek, d. o. o. iz Murske Sobotice. Ostali sponzorji in donatorji pa: Zavarovalnica Sava, d. d., Občina Moravske Toplice ter Puklavac Family Wines.

SONJA ERJAVEC TIVADAR

Moška in ženska zmagovalna ekipa 17. državnega prvenstva obrtnikov in podjetnikov v golfu.

enterprise europe network

Najdite nove poslovne partnerje

v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponudbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

 **OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

**enterprise
europe
network**
Poslovni razsvet pred vašimi vrati

European
Commission

V SLOVO

SAVO SKOMINA (1948–2020)

Avgusta nas za vedno zapustil Savo Skomina, eden pionirjev razvoja proizvodne obrti in drobnega gospodarstva na območju Goriške in tudi v Sloveniji.

Orodjarstvo ga je spremljalo vse življenje. Že mlad je razmišljal o tem, da bi lahko bolje živel od sadov lastnega dela in pri tem tudi lažje in hitreje uveljavljal svoje strokovne inovacije. Tako se je leta 1972 odločil za samostojno pot v orodjarski dejavnosti in stopil v družbo takrat redkih obrtnikov na Goriškem. Leta 1978 je vstopil v Obrtno združenje Obrtnik, kjer se je hitro vključil v krog njenih upravljavcev ter tam postal predsednik zadružne skupščine.

S svojimi izdelki je oskrboval predvsem velike gospodarske sisteme z Goriške, pa tudi od drugod po takratni Jugoslaviji. Imel je izjemen občutek za poslovnost, trženje in razvoj stroke. Že takoj ob ustanovitvi se je vključil v Obrtno združenje Nova Gorica, kjer je bil v obdobju 1983 – 1987 med drugim član izvršilnega odbora, komisije za razdeljevanje posojil obrtnikom delujoče pri Združenju, od leta 1987 do 1990 mu je tudi predsedoval, od leta 1990 do 1998 je bil predsednik skupščine, naslednja štiri leta podpredsednik OOOZ Nova Gorica ter do leta 2006 član skup-

ščine OZS. Vse funkcije so mu dale politično moč, da je lahko smelo vodil projekt izgradnje obrtnega doma v Novi Gorici, ki so ga zgradili obrtniki in mali podjetniki Goriške s samoprispevkom.

Leta 2008 se je upokojil in družinsko podjetje predal v upravljanje sinu Samuelu. Ob upokojitvi je zaznal mnoge težave upokojenih obrtnikov in podjetnikov. Zato je leta 2009 podprl in se aktivno vključil v ustanovitev Društva upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov Slovenije in bil do leta 2011, ko ga je ustavila težka bolezen, njegov podpredsednik.

Zapuščina dragega Sava je ogromna in prav je, da jo obrtniki in mali podjetniki poznamo ter nadaljujemo njegovo delo v okvirih svojih sposobnosti in zmožnosti.

Hvala ti Savo, počivaj v miru! Žalujem in vsem njegovim dragim izrekamo globoko sožalje!

V imenu DUPOS njegov predsednik Jože Elersič

V SLOVO

FRANCI ŽERAK

Franciju Žeraku je bilo obrtništvo in podjetništvo položeno v zibelko. Rasel je vpet v družinsko podjetje, ki sedaj že 91 let uspešno krmari na trgu mesnopredelovalnih podjetij. Takoj, ko je mogel, se je vključil v delovni proces in ob tem negoval idejo o povezovanju lokalnih obrtnikov in podjetnikov. To je oživel v OOOZ Šmarje pri Jelšah, v kateri je prepoznal potencial za stičišče vseh obrtnikov in podjetnikov nekdanje skupne šmarske občine.

V času predsedovanja zbornici v dveh mandatih od leta 1998 do 2006 je Franci Žerak postavil zbornico na nove temelje in ji povrnil ugled. Razrešil je stare težave in z veliko vnemo začel združevanje po sekcijah, ki so zanj predstavljale temelj zborničnega dela. Obudil je družabno življenje med člani. Neizmerno je spoštoval generacije upokojenih obrtnikov, ki so zbornico ustanavljali, in prisluhnil njihovim izkušnjam.

Oral je ledino na področju promocije obrtnih poklicev. Imel je res neizmeren občutek za povezovanje v lokalnem okolju in širše, saj je v obdobju njegovega predsedovanja zbornica vzpostavila sodelovanje z vsemi občinami Kozjanskega in Obsotelja, aktivno sodelovala s skladom za izobraževanje in doživela preporod na različnih področjih.

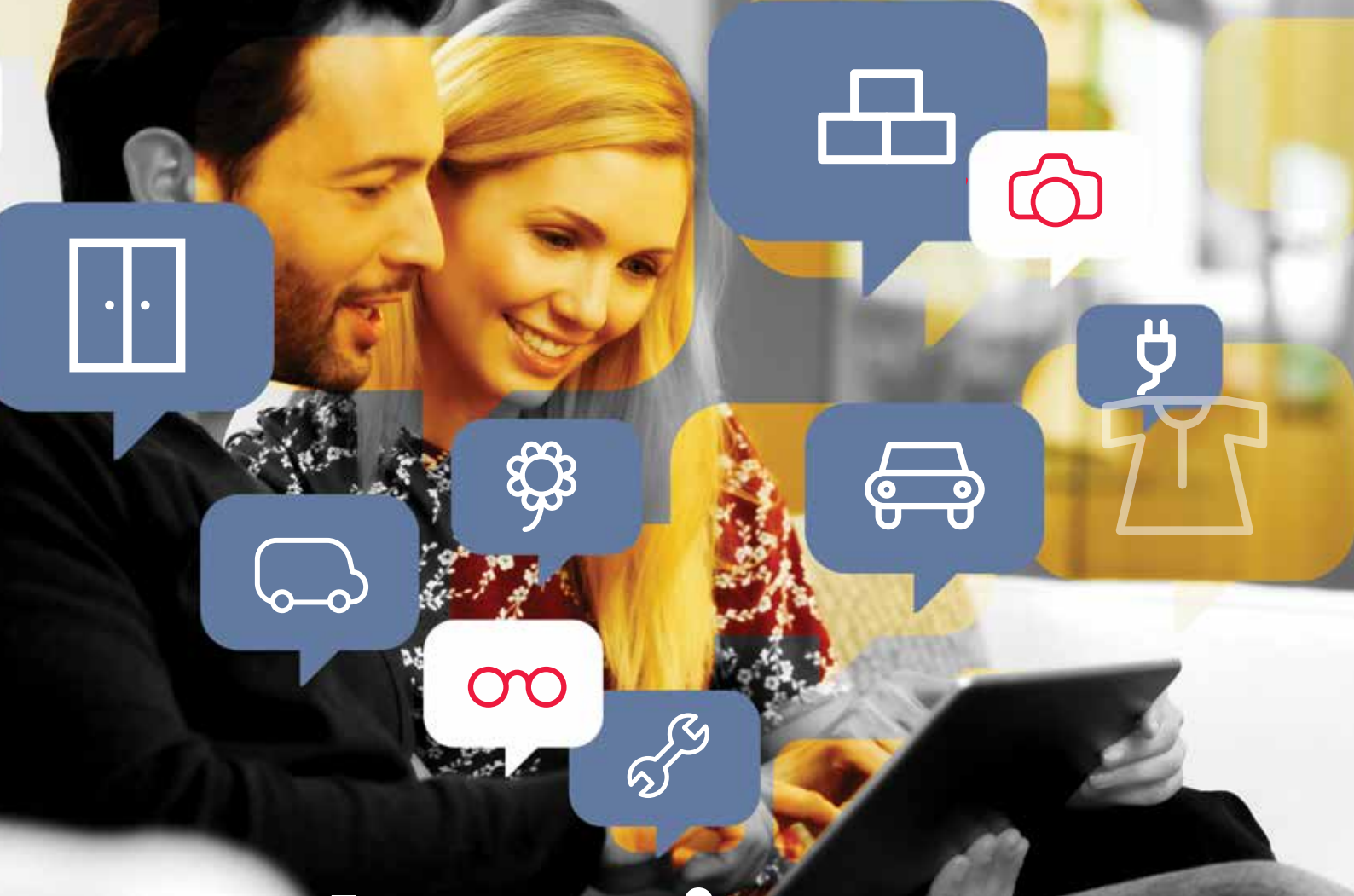
Spomnimo se predstavitev na sejmu v Celju, frizerskih prireditve, cvetličarskih razstav, družabnih srečanj in ne nazadnje ustanovitve Obrtniškega moškega pevskega zbora, ki mu je, čeprav sam ni bil pevec, izredno rad prisluhnil.

Bil je tudi aktiven in pomemben član krovne organizacije, saj je uspešno vodil sekcijo živilcev in odbor mesarjev pri OZS. Stremel je za vedno novimi podvigi, raziskoval nove možnosti in vedno poskrbel, »da niso sodelavci ostali brez dela«. A ko je bilo delo dobro opravljeno, je vedno našel besedo pohvale za vse.

V teh dneh, ko nas preveva žalost zaradi prehitrega slovesa, moramo ugotoviti, da je šmarski zbornici Franci Žerak pustil neizbrisen pečat, ki bo močno prisoten še mnoga leta. Njegovo velikopotezno razmišljanje, pronicljive ideje in dobro zasnovano delo ne bodo nikoli pozabljeni. Franci, hvala za vse!

OOOZ Šmarje pri Jelšah

Ko kupci iščejo ponudbe, naj bo vaša med njimi!

**Kupci oddajajo
povpraševanja preko
portala Moj obrtnik.**

Kot naročnik portala jih lahko pregledate in oddate svojo ponudbo. Kupci vas čakajo!

SOS obrtnik je opcija portala Moj obrtnik, kjer lahko kupci najdejo obrtnike za nujna opravila. Ti so na voljo 24/7. Bi se prijavi mednje?

**Prijavite se še danes na
mojobrtnik.com/postanite-ponudnik**

mojobrtnik.com

info@mojobrtnik.com
T 080 12 42

**Moj brtnik
Ponudnik**

EVROPSKI PROJEKT SLIKOPLESKARJEV EUROPA-MEISTER 2017–2020

Doseženi vsi cilji projekta

Europa-meister

Avgusta so evropski slikopleskarji združeni v svoji organizaciji UNIEP zaključili evropski projekt v programu Erasmus + KA2 – Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks z naslovom Europa-meister – K evropskemu znaku kakovosti za obrt, ki je potekal od 1. oktobra 2017 do 31. avgusta 2020. Projekt je bil usmerjen v regulacijo poklica, izboljšanje izobraževanja in učinkovit prenos znanj. Kot ključni partnerji so v projektu sodelovali tudi slovenski slikopleskarji združeni v strokovni sekciji Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

V projektu so sodelovali HTL Baden, Pleskarska šola Leersdorf, Avstrija kot nosilka projekta ter partnerji SBG, Saška poklicna šola, Dresden, Nemčija, UNIEP, Evropsko združenje slikopleskarjev, Luxemburg, NTI – MMM sve-tovalno podjetje, Oslo, Norveška, Stro-

kovno združenje gradbincev, Bruselj, Belgija, Deželno združenje slikopleskarjev in tapetnikov Spodnje Avstrije, St. Pölten, Avstrija in Sekcija slikopleskarjev, črkoslikarjev in fasaderjev pri OZS, Slovenija.

Skillbank. Oblikovali so okvir evropske mreže mojstrskih šol, ki bodo še naprej razvijale načine izobraževanja ter tečaje e-učenja in učnih gradiv za pridobitev Evropskega certifikata kakovosti v obrti, ki je razvrščen v evropskem ogrodju kvalifikacij. S tem bo mogoče v slikopleskarstvo doseči naziv Slikopleskar Europa-meister, ki ga bo podeljevalo Evropsko združenje slikopleskarjev (UNIEP).

Sestankov projektne skupine se je redno udeleževal tudi **Matjaž Majdič**, predsednik Sekcije slikopleskarjev, črkoslikarjev in fasaderjev pri OZS, ki je največ aktivnosti posvetil koordinaciji z drugimi mojstri slikopleskarji iz držav, ki so sodelovale pri projektu in se dogovarjal, kaj iz stroke bi bilo potrebno vključiti in katere specifikke bi bilo potrebno dodati glede na geografska področja in posamezne države.

Mojstrski nazivi za slikopleskarje

Sodelujoči so torej v samo treh letih projekta uspešno regulirali svoj poklic in dosegli ključni končni cilj ter vzpostavili mojstrske nazive v pano-

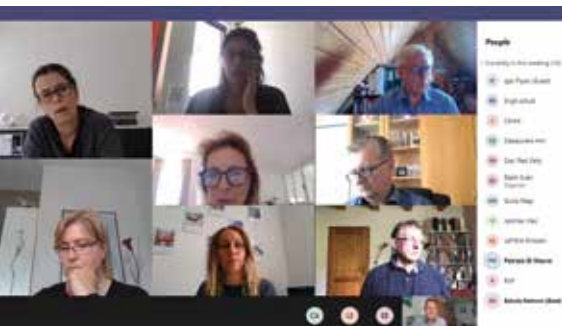
gi na evropskem nivoju. S strokovno kvalifikacijo na 6. stopnji Evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK), ki v našem ogrodju kvalifikacij pomeni celo 7. raven, bodo tako globalno zagotovili res kakovostno izobraževanje in prenos znanj, certificiranje in zagotavljanje kompetenc ter s tem potrošnikom zagotovili bolj kakovostno storitev.

Sodelovanje OZS

V projekt so bili vsa tri leta dejavno vključeni tudi naši slikopleskarji, ki znotraj svoje strokovne sekcije delujejo pod okriljem OZS. V delo pri projektu so se aktivno vključevali tako člani upravnega odbora kot številni drugi člani sekcije, našo projektno skupino pa je vodil **Igor Pipan**, sekretar sekcije, ki je tudi član predsedstva UNIEP. S svojimi izkušnjami so krepili dejavnosti celotnega projekta in dosežene rezultate tudi analizirali.

Aktivnosti in promocija

V domačem okolju so največ pozornosti namenili predstavitvi projekta slovenskim slikopleskarjem in pristojnim institucijam v državi. V okviru vsakoletnega strokovnega srečanja so tako organizirali seznanitve s projektom in vsakokrat predstavili tudi vmesne rezultate. O dogodbah si

kovno združenje gradbincev, Bruselj, Belgija, Deželno združenje slikopleskarjev in tapetnikov Spodnje Avstrije, St. Pölten, Avstrija in Sekcija slikopleskarjev, črkoslikarjev in fasaderjev pri OZS, Slovenija.

Doseženi vsi cilji

Sodelujoči so v okviru projekta analizirali stanje in organizacijo izobraževalnega sistema na področju slikopleskarstva po državah partnerjev. Oblikovali so večjezični profil kompetenc slikopleskarskega poklica, ki bo sedaj vsem na voljo v podatkovni bazi

širšo javnost seznanjali preko javnih medijev ter informacijskih kanalov in družabnih omrežij OZS. Ker so bili cilji projekta usmerjeni v oblikovanje izobraževanja in učinkovit prenos znanj, so ga predstavili tudi Odboru za izobraževanje pri OZS.

Praktične delavnice

Pri oblikovanju koncepta prenosa znanj so bile izjemnega pomena celotedenske praktične delavnice, na katerih so dijaki, mladi slikopleskarji, med katerimi so nekateri že dosegli tudi slikopleskarski mojstrski naziv, in učitelji iz držav, ki so sodelovale v projektu, testirali izobraževalne vsebine, ki jih je projektna skupina oblikovala in predlagala za vključitev v večjezični profil kompetenc za doseganje naziva Slikopleskar Europa-meister. Dve delavnici sta uspešno potekali v slikopleskarski šoli v Badnu, kjer je sedež nosilca projekta HTL, tretja delavnica, ki bi morala biti izvedena v Saški poklicni šoli v Dresdnu, pa je zaradi posledic epidemije žal odpadla.

Zaključna konferenca

Zaključna konferenca projekta pod naslovom Europa-meister, most do evropskega znaka kakovosti v slikopleskarstvu je potekala sredi julija letos. Zaradi neugodnih epidemioloških razmer je srečanje v Bruslju zamenjala videokonferenca preko spleta. Te se je kljub temu udeležilo več kot 60 ude-

ležencev iz vrst ključnih gospodarskih in političnih evropskih institucij ter stroke, predstavnikov industrije ter sodelavcev projekta, 11 tudi iz Slovenije. Namen zaključne konference je bil, da se udeleženci pogovorijo o potrebi po dvigu kvalifikacijske strukture v obrti in o inovativnih pristopih, ki jih je ponudil uspešno izpeljani projekt Europa-meister.

Konferenca je potekala v dveh delih, v prvem delu so evropski odločevalci in oblikovalci politik, podjetniki in predstavniki institucij Evropske unije predstavili svoja priporočila rešitev kadrovske težave v obrti, s katerimi se srečujejo v mnogih državah in mnogih

panogah ter izpostavili predvsem pomanjkanje veščin in znanj, pomanjkanje sredstev za ta namen v programu Erasmus+ ter nujno krepitev poklicnega izobraževanja in vajeništva za učinkovit razvoj in konkurenčnost obrti in podjetništva.

V drugem delu so govorniki izpostavili ključno vlogo UNIEP pri zagotavljanju mojstrskih kvalifikacij kot jamstva za uspešnost usposabljanja za mala podjetja na eni strani in zagotavljanja dela izpitnih komisij za naziv Slikopleskar Europa-meister. Med rezultati projekta so predstavili metodologijo za doseganje tega naziva, ki zagotavlja kvalifikacijo po EOK, matriko kompetenc za slikopleskarstvo, kvalifikacijski večjezični profil, vpisan v Skillsbank, smernice in postopke za sodelovanje evropskih mojstrskih šol, sistem e-učenja za čezmejno mojstrsko izobraževanje in Evropski certifikat Slikopleskar Europa-meister.

Ambasadorji slikopleskarskega poklica

Kot zaključek so sledile predstavitve treh mladih profesionalnih moj-

strov slikopleskarjev, ambasadorjev poklica, kar je poživilo razpravo in še posebej pritegnilo pozornost udeležencev. Predstavili so svoje življenjske poti in pokazali koristi, ki jih bo projekt Europa-meister prinesel panogi in trgu dela. Izrazili so tudi prepričanje, da bo to spodbudilo in privabilo v panogo še več mladih.

Tudi pri nas je za pridobitev evropskega naziva Slikopleskar Europa-meister že kar nekaj kandidatov. UNIEP pa je kot najbolj aktivnega in perspektivnega slovenskega kandidata izpostavila mladega slikopleskarskega mojstra **Petra Gorečana** iz Šenčurja, ki je sodeloval v projektu, kot govornik pa na zaključni videokonferenci s svojim nastopom in prikazom delovnih uspehov požel veliko simpatij.

Minuli projekt že temelj novemu

Pridobitve minulega projekta pa so že temelj novemu evropskemu projektu programa Erasmus+ z naslovom PaintingSkillsAcademy (PSA), ki bo trajal nova tri leta, njegovi ključni cilji pa so priznavanje pridobljenih kompetenc na nacionalnih ravneh in umestitev v ustrezno raven EOK ter oblikovanje mreže ponudnikov usposabljanj in izobraževanj za slikopleskarje po vsej Evropi.

V tem mnogo večjem projektu sodeluje kar 23 partnerjev iz 13 držav, zelo pomembno in ključno vlogo pa imajo prav naši slikopleskarji, saj so svojo Sekcijo slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev pri OZS nosilci številnih uspešnih mednarodnih akcij in evropsko prepoznavnih dobrih praks.

ANTON ŠIJANEC

TEKO, D. O. O., ŠEMPETER PRI GORICI

Pot omogoča razvoj, učenje in napredovanje

Družba TEKO, tehnologija in konstrukcije, d. o. o. je podjetje, v katerem izvajajo kovinarska dela v gradbeništvu in izvedbeno svetovanje. Glavnino proizvodnje predstavljajo individualne rešitve po meri. Specializirani so za področje kalupov in pripomočkov namenjenih prefabrikaciji betona ter kovinske konstrukcije.

Izkušnje, ki so temelj dobrega dela, so ustanovitelji družbe začeli nabirati v nekdanjem SGP Gorica. Dobro poznavanje tako praktičnega dela, kot organizacije postopkov izvedbe in ne nazadnje samega konstruiranja, jih je že takrat postavilo v sam vrh inovativnih in zahtevnih rešitev v tem delu Evrope.

Odločitev o samostojni poti in ustanovitev družbe je bila logičen korak, ki je omogočil nadgrajevanje znanj in pripeljal do bogatih izkušenj na področju kalupov, prednapetih linij za prefabrikacijo betona, kovinskih konstrukcij, stopnišč, podestov in druge kovinske opreme.

50-letne izkušnje, uporaba naprednih tehnologij, 3D skeniranja in projektiranja z načrtovanjem optimizacije montaže, podkrepjeno z ekipo, ki jo sestavlja eden vodilnih strokovnjakov učinkovite rabe orodij 3D MCAD in samostojni posamezniki v proizvodnji, predstavljajo prednost in služijo kot referenčni primer dobre prakse. Naročniku omogočajo detajlni vpogled v individualno prilagojen končni izdelek, že pred začetkom realizacije v proizvodnem obratu. V sodelovanju z arhitekti, projektanti in statiki nastopajo kot enakovreden partner s predlogi o morebitnih izboljšavah izhajajočih iz odličnega poznavanja materialov in procesov izdelave.

Na vprašanje, kdo vse se odloča za storitve družbe Teko, me podučijo, da področje tehnologije izdelave kalupov, kovinskih konstrukcij in druge kovinske galanterije ter nosilnih konstrukcij fasad in pročelij, povečini poteka na medorganizacijskem trgu gradbenih podjetij. Drugi segment rešitev pa je namenjen neposredno končnim naročnikom. Tu gre povečini za arhitekturno zahtevnej-

še individualne projekte, kot so ograje, stopnišča, dvigalni jaški in ostala kovinska galanterija. Ob tem izpostavlja globalizacijo in politiko nižje cene, kar delodajalcu ne omogoča ustreznega plačila za najuspešnejše delavce. Dolgoročno to pomeni manjšo motivacijo za vrhunsko delo, kar lahko hitro pripelje do nižanja ravni znanja in kakovosti. Tega se v družbi Teko zavedajo, zato se trudijo delavcem omogočiti korektno plačilo in obdržati skupino posameznikov, ki s svojimi pobudami in rešitvami doprinesejo k izvedbeni realizaciji projekta. »Pri našem delu je pomembna doslednost, velika natančnost in vnaprejšnje predvidevanje možnih napak ter izogibanje le tem že med projektiranjem in enako med izvedbo,« povedo.

Pridobitev ustrezno usposobljenih kadrov predstavlja veliko težavo. Zaznati je hudo pomanjkanje zavzetosti za delo, težnje po natančnosti, potrpežljivosti in predvsem iznajdljivosti. Izobraževanje v sklopu rednega šolanja ne da dovolj podlage in širine za samostojno in učinkovito delo. Specifika delovnega procesa je raznolikost posameznih naročil in od zaposlenih zahteva široko predstavo, motorične sposobnosti, natančno poznavanje postopkov proizvodnje in izdelave, samostojnost ter smisel za optimizacijo.

Vodilo pri delu, ki ga upoštevajo v družbi Teko, je težnja po kakovosti in

Streha nad tribunami atletskega stadiona v Novi Gorici. Primer arhitekturno zahtevnejšega stopnišča. Narivni nos za gradnjo avtocestnih viaduktov. Kalupi za prefabrikacijo betona.

visoki standardi, tako z vidika izvedbe kot tudi tehničnih rešitev. Oboje predstavlja prednost pred tekmeci, ki skušajo pomanjkljivosti pri zanju in izkušnjah prikriti z nižjimi cenami. Želijo si, da bi veljavo dobilo spoznanje, da je delo, tudi fizično, kakovost in da trud prinese zadovoljstvo. Danes se preveč stremi k doseganju samega cilja in premalo usmerja pozornost v sam proces dela – izdelave. Osredotočenost na slednje, prinese po vloženem trudu in času, umskem in fizičnem delu, večje zadovoljstvo s končnim rezultatom in dojemanje dela kot ustvarjalnega.

»Panoga, v kateri delujemo zahteva zelo prizemljeno vizijo,« pravijo v podjetju in dodajajo: »Iz tega izhaja, da je naš primarni cilj obdržati skupino zaposlenih, ki se istoveti z zgoraj navedenim, jim skozi izkušnje omogočiti širitev znanja in še naprej zagotavljati korektno plačilo.« V prihodnjih letih si želijo povečati obseg sodelavcev. Vrata so odprta vsem s strojnimi znanji in spodobnostjo delati s filozofijo družbe Teko, tehnologija in konstrukcije, d. o. o.

MARTINA ARČON

V gostilni Gaberšek točijo najboljši špricar

Špricar, slovenski izraz zanj je brizganec, sodi v kategorijo najbolj priljubljenih pijač, najbrž ne le v pomurski regiji. Njegovi osnovni sestavini sta deciliter vina in prav toliko mineralne vode Radenska iz vrelna Petanjci. Številni gostinci v Prekmurju se radi pohvalijo, da se prav v njihovih lokalih točijo najboljši, a da bi se tudi uradno potrdilo, kje so zares najbolj kakovostni, poskrbi Društvo vinogradnikov Goričko in Javna služba za kmetijska svetovanja, ki vsako leto izvede ocenjevanje prekmurskih špricarjev.

Na tokratnem ocenjevanju, že enajstem po vrsti, je z vzorci vin sodelovalo 35 vinarjev iz vinorodnega okoliša Prekmurje, ki oskrbujejo 97 lokalov. Pečlanski komisiji je predsedoval **Ernest Novak** iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota, vsa leta pa v njen sodeluje tudi gostinec **Marjan Marič**, predsednik sekcije za gostinstvo pri OOO Murska Sobota. »Sprva smo ocenili vse vzorce vina, deset najbolje ocenjenih pa je potem na podlagi primerjalne pokušnje vsak član komisije znova ocenil in jih razvrstil med deseterico. Seštevek vseh točk članov komisije je dal zma-

govalca, ocenjevali pa smo barvo in okus vina, kakor tudi muziranje oziroma sproščanje mehurčkov,« je povedal Marič. Po oceni komisije, najboljši prekmurski špricar točijo v gostilni **Ota Gaberška** v Kuzmi, ki ga z vinom oskrbuje **Alojz Marič**, ki je postal tudi najboljši vinar v občini Kuzma. Tradicija gostinske obrtne dejavnosti Gaberšek sega v davno leto 1954, po besedah sedanjega nosilca Ota, je gostilna vseskozi slovela po odlični hrani in pijači, kar namerava Gaberšek ohraniti tudi v prihodnosti.

Najboljši prekmurski špricar točijo v gostilni Ota Gaberška v Kuzmi.

Zanimive so pивske navade Prekmurcev (pa ne le njih) pri pitju špricarjev. Po pričevanju naših prednikov je gostinec izpred petdesetih let postregel z velikim špricarjem (dva decilitra vina, 1 deciliter mineralne vode), izrecno je bilo namreč potrebno izraziti željo po malem ali velikem brizgancu, danes se običajno točijo le v »normalni« (mali) obliki. V minulih nekaj letih pa je še bolj kot špricar, priljubljen postal škropec (1 deciliter vina in nekaj kapljic Radenske).

NIKO ŠOŠTARIČ

Bigstock

					OBRTNIK	VZPETINA NAD TACNOM	MASKI- RANJE, SKRI- VANJE	GL. MESTO DEPART. LOT-ET- GARONNE	NEKD. AVSTRIJ. DIRKAČ (JOCHEN)	PETE SAMPRAS	JAPONSKI SMUČ. SKAKALEC (DAIKI)	LENAR- JENJE	POKRA- JINA V Z. MJAN- MARU	
					UŽITNA MORSKA RIBA S STRUP. BODICAMI									
					AKADEM- SKA STOPNJA									
					ZADNJA BESEDA PRI MOLITVI						SLAVILNA PESEM KUBANSKI PISATELJ (REINALDO)			
					DEL BOK- SARSKEGA DVOBOJA							EDVARD KOCBEK ENIGMA		
					NECA FALK					SKIS, MOND IN PAGAT TEKOČINA V ŽILAH				
					PTICA SEVERNIH MORJCA, NJORKA						FOTO- GRAF KAŠE FR. RELI VOZNIK (SE- BASTIEN)			
					NAJVEČJA REKA V JUGOZAH. FRANCIJI								FRANC. FILMSKI REŽISER (1928-2016)	AMER. PSIHOLOG (MILTON HYLAND)
					ŽGANJE, SMODENJE TORBA ZA LISTINE									
						OBRTNIK	NEMSKO BOJNO LETALO	DIJAK V ČETRTEM LETNIKU	GLINA, ILOVICA	OBDOBJE MLAJŠEGA PALEO- ZOIKA	NEKD. PLAVALKA ISAKOVIČ ALJAZ PEGAN			PRITOK DONAVE V BOLGARIJI ADMIRAL NELSON
KLJUKICA ZA PRIPE- NJANJE OPRANEGA PERILA							HELLJ KAN. PISA- TELJICA (FRAN- COISE)		PIANIST BERTON- CELJ RAZKOSNO BIVALIŠČE					
IZVEDENEC ZA TELE- PATIJO							ANGL. PLEMIČ RUS. KI- PAR (VLA- DIMIR)			TUJA IN NAŠA ČRKA NADA VIDMAR				
OZEK ŽLEBIČ V DESKI					"HISA" V KAMPU HR. SKLA- DATELJ (KRSTO)			SINOV ALI HČERIN SIN						
OZNAKA KRANJA				MOČVIREN SVET, MOČVIRJE ARKADA				ZOBANJE ZA KONJE ROB, OBROBJE						
TRINIDAD. SPRINTER BOLDON				NASILEN VLADAR NEKD. AVS. POLITIK (JULIUS)					SLAVKO OSTERC POVRŠINA NASPROTI PLAFONU					
AVTOR: MARKO DREŠČEK	OBRACAL- NI PLUG HR. PISA- TELJ (MI- ROSLAV)								RASTLIN- SKA BODICA					
MESTNI ODTOČNI KANAL							VIOLINIST OZIM HRVASKI FAŠIST		SIMBOL ZA LITLI DEBELNA ROGOVILA (NAREČ.)		PRVO VRATNO VRETNICE			
V STRUGI TEKOČA VODA					STARA GERMAN. PISAVA ZIDNA OBLOGA			TROPSKA RASTLINA TEKMOVA- NJE STAR. GRKOV						
LANA TURNER			USNJE IZ GOVEJE KOŽE KRILO RIM. LEGIJE				LJUDSTVO BREZ PRAVIC IGRALEC GODNIC			ERIK TUL KRATEK POŽIREK				
SLABA ŠOLSKA OCENA				ZENSKA, KI JE RODILA OTROKA JANA NOVOTNA				AVSTRIJ. SLIKAR (RICHARD) OZNAKA TURČIJE						
VEČ ŽIL SKUPAJ						ZEMLJEVID ZA AVTO- MOBILISTE								
SREDO- ZEMSKA OKRASNA RASTLINA						NAŠ BALONAR (SLAVKO)		PRVA POMOČ: TATLIN, ARENAS, PERM	KESANJE, OBZALO- VANJE					

Vprašajte strokovnjake

pišite nam svetovanje@ozs.si • pokličite nas **01 5830 553**

SVETOVALNI CENTER OZS

PREOBlikOVANJE PODJETIJ

DAVKI

DELOVNO PRAVO

GOSPODARSKO PRAVO

PRAVO SOCIALNE VARNOSTI

POKOJNINSKO PRAVO

CIVILNO PRAVO

VARSTVO IN ZDRAVJE PRI DELU

POSLOVANJE V TUJINI

PLAČE RAČUNOVODSTVO IN KNJIGOVODSTVO

Tukaj so za vas:

Dušan Bavec

Staša Pirkmaier

Zdenka Bedekovič

Jasmina Malnar Molek

Tadeja Bučar

Za člane OZS so specialistični nasveti brezplačni.

Pripravljamo tudi svetovalne produkte, ki so zaradi obsega dela in poglobljenosti plačljivi, a za člane OZS kar 50% cenejši od tržnih cen!

www.svetovanje.si

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitve računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

TU-VAL, d. o. o. nudi vso varilsko opremo in pribor, industrijsko pnevmatiko, pritrilne elemente in orodja za kovičenje. Informacije: www.tu-val.si, tel. 01 72 12 123, faks: 01 72 12 746, e-p: tu-val@siol.net. Šifra oglasa: 20-02-002

Ročni paletnik

- nosilnost: **2500 kg**
- dolžina vilice: **1150 mm**
- tovorna kolesa: **POLYURETAN (PU)**
- krmilna kolesa: **GUMA**
- neto teža: **71 kg**

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

Slika je simbolična.

Cena samo 240 € brez DDV www.ika.si

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIJE, TESTENINARJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 20-02-001

PRODAM STROJE: ekscentrični stiskalnici 63 t P in 25 t, brusilni stroj, orodjarski plo-skovni 900 x 300 mm, povijalni stroj za palete, vrtni stroji, kompresorja, knaker 4 t. Cena po dogovoru, informacije po tel. 041 878 406. Šifra oglasa: 20-02-009

OBRTNE STORITVE

ČIŠČENJE KANALIZACIJE, GREZNIC, mašičobnih lovilcev, lovilcev olj, prevozi odpadnih vod, pregledi kanalizacije z video kamero, kontrola tesnosti, točkovna sanacija kanalizacije. Informacije: Papigal, Jakopin d.o.o., e-pošta: info@papigal-jakopin.si, tel. 031 605 580. Šifra oglasa: 20-03-001

KOLESARSKI SERVIS KOLOVAT! Izdelava in popravilo e-koles, e-rolk, e-skirojev in baterij. Popravilo koles, invalidskih vozičkov in rolatorjev. Za termin pokličite po tel. 041 742 567, Matija Ramšak s. p., Keбетova 40, Ljubljana. Šifra oglasa: 20-03-004

ELPRO Lепенik - vaš partner pri meritvah temperature, vlage, tlaka in nivoja. Smo proizvajalci temperaturnih tipal, prodajno in servisno mesto merilno regulacijske tehnike ter akreditiran kalibracijski laboratorij - www.elpro.si, tel. 02 629 67 20, 031 729 903. Šifra oglasa: 20-03-005

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglase za storitve, nam pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v oktobrski Obrtnikovi borzi je **24. septembra 2020.**

NAROČILO NA REVIJO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- faksu: 01 50 54 373
- navadni pošti na naslov:
OZS, Celovška c. 71,
1000 Ljubljana

MATERIAL

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

- OSEBNA DVIGALA
- TOVORNA DVIGALA
- INVALIDSKA DVIGALA
- MOSTOVNA DVIGALA
- KONZOLNA DVIGALA
- VERIŽNA DVIGALA
- GRADBENA DVIGALA
- VISEČI FASADNI ODRI

BARTOL

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

Acrytech®

Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

OFF LINE

ON LINE

**DVA
MEDIJA**

**ENA
ZGODBA**

Revija
Transport >
& LOGISTIKA

eTransport.si

Kako do predčasnega plačila izdanih faktur?

Pokličite na **SOS TELEFON**

01 292 60 23

Lahko nam tudi pišete na elektronski naslov info@hiveterminal.com in posredujete naslednje podatke:

- › Ime podjetja
- › Elektronski naslov
- › Telefonsko številko
- › Znesek fakture

Prejeli boste brezplačno in popolnoma neobvezujočo ponudbo z informacijami o možnosti takojšnjega prejema denarja s prodajo vaše fakture!